Jeffrey ARCHER

Spune povestea

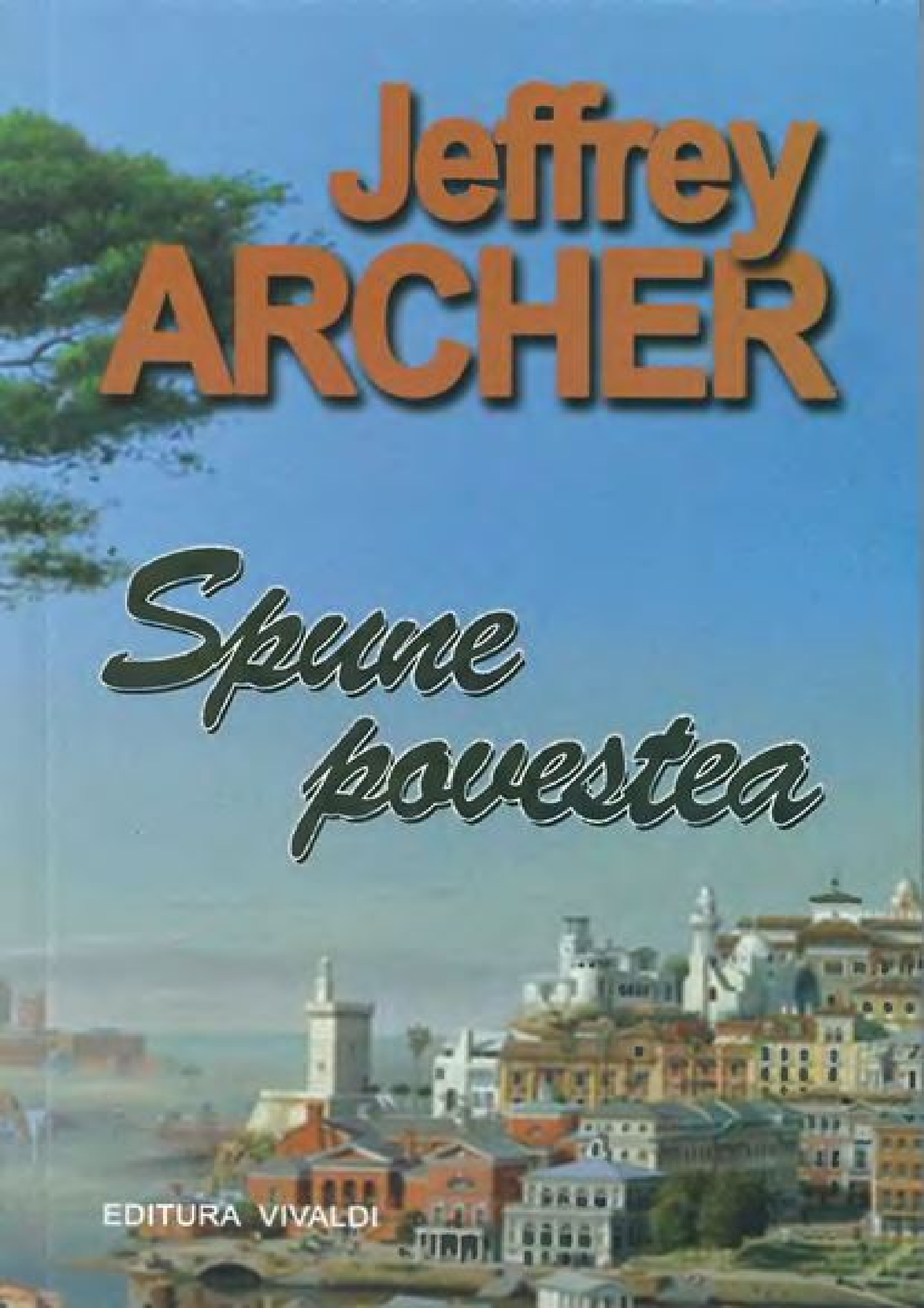

EDITURA VIVALDI

Cuprins

Cuvânt înainte
O provocare
Unic
Cine l-a ucis pe primar?*
„Vedere spre Anvers-sur-Oise”*
Gentleman și cărturar*
Orice este permis în dragoste și în război
Povestea angajatului la parcări*
Un ceas pierdut*
Drumul spre Damasc*
Încornoratul
Vacanța vieții lor*
Nota autorului
A
B
C
Dublu sau nimic
Vicepreședintele executiv
A dat cu banul și a pierdut*

JEFFREY ARCHER

SPUNE POVESTEA

În românește de Alexandru Nicolau
Titlul original: *TELL TALE*, 2017

Editura Vivaldi, 2018

Versiune ebook: v1.0, iulie 2019

Paulei

Mulțumirile mele pentru:

Simon Bainbridge, Henry Colthurst,
Naresh Kumar, Christian Neffe,
Alison Prince, Catherine Richards, Susan Watt
and Maria
Teresa Burgoni

Cuvânt înainte

Aceasta este prima culegere de povestiri pe care am scris-o după Cronicile Clifton.

Menționez că unele povestiri sunt parțial inspirate de întâmplări culese în timpul călătoriilor mele de la Grantchester la Calcutta, de la Christchurch la Cape Town. Acele povești sunt marcate cu asterisc, restul provin din imaginația mea.

Jeffrey Archer,
2017

O provocare

Cu mulți ani în urmă, un redactor de la *Reader's Digest* din New York, m-a provocat să compun o poveste de o sută de cuvinte, cu introducere, cuprins și încheiere. De asemenea, a insistat ca povestea să nu aibă nici 99 și nici 101 cuvinte.

Dar nu s-a oprit aici. M-a rugat să-i prezint varianta finală în 24 ore.

Prima încercare a avut 118 cuvinte, a doua 106 iar a treia, 98. Vă puteți da seama care sunt cele două cuvinte pe care a trebuit să le pun înapoi?

Rezultatul a fost „Unic" și îl puteți găsi pe pagina următoare.

Cititorul ar putea fi interesat să afle că și acest text are 100 de cuvinte.

Unic

Paris, 14 martie 1921

Colecționarul își reaprinse trabucul, scoase o lupă din buzunar și studie triunghiul inscripționat, 1874 Capul Bunei Speranțe.

— Doar ți-am spus că sunt două, zise vânzătorul, deci al tău nu poate fi unic.

— Cât mă costă timbrul tău?

— Zece mii de franci, zise vânzătorul.

Colecționarul completă un cec înainte de a trage un fum din trabucul său care între timp se stinsese. Luă un chibrit, îl aprinse și dădu foc timbrului.

Vânzătorul privea cu uimire cum valorosul timbru se transforma în scrum.

Colecționarul zâmbi.

— De data aceasta te-ai înșelat, prietene, zise el, al meu este unic.

*Cine l-a ucis pe primar?**

Cortoglia este un orășel pitoresc încântător din inima Campaniei. Ocupă vârful unui deal, oferind o priveliște impunătoare către Monte Taburno, aflat la est și spre Vezuviu, la sud. Este descris în ghidul Fodor pentru Italia, pur și simplu ca „Raiul pe Pământ”.

Populația acestui orășel este în număr de 1.472 și nu a variat foarte mult de aproape un secol. Venitul orășelului are trei surse principale: vinul, uleiul de măsline și trufele. Alb de Cortoglia, aromat și cu o aciditate intensă, este unul dintre cele mai râvnite vinuri de pe planetă și pentru că se produce în cantități limitate, acestea se epuizează cu mult timp înainte de îmbuteliere. Cât despre uleiul de măsline, singurul motiv pentru care nu veți întâlni vreodată o sticlă pe rafturile supermarketurilor dumneavoastră locale, este pentru că multe dintre restaurantele de vârf, cu stele Michelin, nu se încumetă să accepte nici o altă marcă în incintele lor.

În plus, motivul pentru care localnicii se bucură de un standard de viață invidiat de către vecinii lor, îl reprezintă trufele. Patronii de restaurante vin din toate colțurile lumii căutând trufele de Cortoglia, pe care apoi le servesc celor mai pretențioși clienți ai lor.

Este adevărat că se cunosc cazuri în care unii oameni aleg să-și caute un rost pe meleaguri mai îndepărtate, însă cei mai înțelepți dintre ei se întorc destul de repede. E ușor de înțeles de ce, pentru că speranța de viață în orășelul medieval de pe colină este de 86 de ani pentru bărbați și de 91 pentru femei, cu opt ani peste media națională.

În centrul pieței principale se află o statuie a lui Garibaldi, acum mai cunoscut pentru biscuiți decât pentru bătălii, iar orășelul nu se laudă decât cu o duzină de magazine, două restaurante și un bar

pentru vinuri. Consiliul nu aprobă mai multe din teama de a nu atrage turiști. Nu există transport feroviar. Un singur autobuz apare, o dată pe săptămână, pentru cei destul de neghiobi să-și dorească să călătorească până la Neapole. Puțini dintre localnici au mașini, însă le întrebuințează foarte rar.

Orășelul este condus de către *Consiglio comunale,* compus din șase seniori. Cel mai nou membru este cel ai cărui strămoși nu s-au stabilit în localitate decât de trei generații și pe care nu toți îl consideră localnic. Proprietarul fabricii de vinuri, Lorenzo Pellegrino, președinte (ex officio/din oficiu), Paolo Caraffini, directorul companiei producătoare de ulei de măsline, și Pietro De Rosa, maestrul trufelor, sunt toți membri permanenți ai consiliului, în timp ce pentru posturile rămase se organizează alegeri din cinci în cinci ani. Cum nimeni nu a candidat împotriva directorului școlii, farmacistului și băcanului, în ultimii cincisprezece ani, alegătorii aproape că au uitat cum se desfășoară un scrutin.

Polizia Locale are doar un singur agent, pe Luca Gentile, subordonat orașului Neapole, iar Luca încearcă să nu-i deranjeze fără să fie necesar. Această relatare vizează momentul în care a fost necesar.

***

Nimeni nu poate să spună cu certitudine de unde provine Dino Lombardi, dar ca un nor negru, a apărut peste noapte, părând mai degrabă să abată furtună, decât să aducă ploaie. Lombardi trebuie să fi avut cam un metru nouăzeci și cinci, cu o constituție de boxer de categorie grea, care însă nu se aștepta să aibă suflu pentru mai mult de două runde în ring.

El și-a început domnia despotică asuprindu-i întâi pe cetățenii cei mai vulnerabili ai orășelului,

proprietarii de magazine, negustorii locali și cei doi proprietari de restaurante, pe care i-a convins că aveau nevoie de protecție, chiar dacă nu prea știau împotriva cui, Cortoglia neînregistrând nicio încălcare gravă a legii din câte își poate aminti oricine. Nici măcar nemții nu s-au obosit să le urce dealul.

Sincer vorbind, polițistul se pensionase în anul precedent, la vârsta de șaizeci și cinci de ani, dar consiliul nu s-a reunit pentru a-l înlocui. Dar adevărata problemă a apărut în momentul în care primarul, Mario Pellegrino, în vârstă de 102 ani, a murit și trebuiau organizate alegeri în vederea înlocuirii.

Se presupunea că fiul său, Lorenzo, va fi succesorul. Astfel Paolo Caraffini devenea președintele consiliului și toți urcau cu o poziție ierarhic și postul vacant urma să fie ocupat de Umberto Cattaneo, măcelarul din localitate. Asta până când Lombardi a apărut la primărie și s-a înscris pe lista candidaților pentru funcția de primar. Desigur, nimeni nu se îndoia de victoria detașată a lui Lorenzo Pellegrino, așa că a fost oarecum surprinzător momentul în care secretarul orașului, în cârje, piciorul său stâng fiind în ghips, anunța de pe treptele de la Palazzo Dei Municipio că Lombardi a adunat 551 de voturi față de cele 486 ale lui Pellegrino. La aflarea rezultatului, s-a auzit un oftat general de neîncredere, pentru că nimeni nu cunoștea pe cineva care să fi votat pentru Lombardi.

Lombardi a preluat imediat primăria, a ocupat reședința oficială a primarului și a dizolvat consiliul. Era în funcție doar de câteva zile când cetățenii au aflat că va introduce o taxă pe valoare adăugată principalelor trei companii ale orășelului, obligându-i ulterior și pe proprietarii de magazine și restaurante. Și de parcă nu era de ajuns, a început să le perceapă taxă de protecție atât vânzătorilor cât și clienților.

În decurs de un an, „Raiul pe Pământ” a fost transformat în „Iadul pe Pământ”, cu primarul, fericit să joace în rolul Satanei. Deci, sincer, nimeni nu a fost cu adevărat surprins când Lombardi a fost ucis.

Luca Gentile i-a spus președintelui consiliului că anchetarea unui omor îl depășește. Va trebui să informeze autoritățile de la Neapole și a precizat în raport că sunt 1.472 de suspecți și că nu are nici cea mai vagă idee cine a comis crima.

Neapole, un oraș care știe câte ceva despre omoruri, l-a trimis pe unul dintre cei mai inteligenți tineri detectivi să investigheze crima, să aresteze suspecții și să-i prezinte tribunalului.

Antonio Rossetti, în vârstă de doar treizeci și patru de ani, care fusese recent promovat în postul de locotenent, a fost desemnat să preia cazul, deși el îl considera un obstacol care-l va ține departe de prima linie, cu siguranță, nu pentru mult timp. El l-a asigurat pe șeful poliției că va dovedi cazul cât mai repede posibil și se va întoarce la Neapole pentru a lupta împotriva adevăraților criminali.

Cu toate acestea, nu a fost de bun augur faptul că Luca Gentile a murit, din cauza unui atac de cord, înainte ca locotenentul Rossetti să pășească în Cortoglia. Unii dintre localnici sugerau că Gentile era apăsat de stresul provocat de întreaga situație, dat fiind că ultima crimă din orășel s-a înregistrat în 1892, pe vremea când străbunicul său era *poliziotto.* Singura persoană care părea să mai știe câte ceva despre caz era medicul, care locuia în satul alăturat.

Rossetti a telefonat pentru a se întâlni cu dr. Barone, în drum spre Cortoglia. La doar câteva ore de la moartea acestuia, nu a fost deloc încântat să afle că Lombardi fusese incinerat iar cenușa sa fusese împrăștiată pe versantul exterior al muntelui, atât de urât fusese de către localnici. Singurul lucru pe care dr. Barone i l-a putut confirma, a fost că doar Luca Gentile și cu el au

văzut cadavrul, înainte de a fi pus într-un sac de plastic și transportat.

— Deci dumneavoastră și cu mine suntem singurii care știu cum s-a produs crima, spuse Barone în timp ce îi înmâna lui Rossetti rezultatele autopsiei.

***

Locotenentul Antonio Rossetti a ajuns în Cortoglia pe înserat iar consiliul a decis să i se ofere casa primarului ca reședință, până la prinderea criminalului.

— Până la urmă, zise președintele, haideți să rezolvăm problema asta odată pentru ca tânărul să se poată întoarce la Neapole cât mai repede.

În ziua următoare, Antonio și-a instalat biroul în secția locală de poliție, compusă din două încăperi mici, o celulă neocupată și un grup sanitar. După ce a recitit raportul doctorului Barone, s-a hotărât să dea un mic ocol orășelului, în speranța că va fi abordat de careva, dispus să-i ofere informații. În schimb, cu toate că nu mergea grăbit și le zâmbea trecătorilor, aceștia preferau să traverseze decât să stea de vorbă cu el. Cu siguranță lumea nu-l privea ca pe bunul samaritean.

După o dimineață neproductivă, Antonio s-a întors la birou, unde a întocmit o listă cu oamenii care ar fi avut cel mai mult de câștigat de pe urma morții lui Lombardi. A ajuns la concluzia deloc încurajatoare că va trebui să înceapă cu membrii consiliului. Și-a scris în agendă cuvintele: Vin, Ulei și Trufe. S-a hotărât să înceapă cu trufele și a telefonat la biroul lui signor De Rosa pentru a-și programa o întrevedere cu consilierul chiar în acea după-amiază.

***

— Doriți un pahar cu vin? întrebă De Rosa chiar înainte ca polițistul să apuce să se așeze.

— Nu, mulțumesc, domnule, nu în timpul serviciului.

— Sigur că nu, spuse De Rosa.

Deși asta nu l-a oprit să-și toarne lui un pahar generos din producția locală de vin.

— Putem începe? zise Antonio deschizându-și agenda și uitându-se peste întrebările pe care le pregătise. De vreme ce familia dumneavoastră locuiește în Cortoglia de peste două sute de ani…

— Trei sute, îl corectă maestrul trufelor.

— Speram să vă fi format deja o părere despre cine ar putea fi ucigașul domnului Dino Lombardi.

De Rosa își reumplu paharul cu vin și luă o înghițitură mare, înainte de a spune:

— Ba cu siguranță mi-am format o opinie, domnule locotenent Rossetti, pentru că eu l-am ucis pe Lombardi.

Antonio păru surprins. O mărturisire, chiar din a doua zi. Se gândea deja la întoarcerea-i triumfătoare în Neapole pentru a reveni la pedepsirea adevăraților infractori.

— Sunteți dispus să semnați o declarație în această privință?

— În mod sigur, sunt dispus.

— Și înțelegeți, signor De Rosa, că va trebui să mă urmați la Neapole, să apăreți la proces și că e posibil să vă petreceți restul vieții la închisoare?

— Din ziua în care l-am omorât pe nenorocit, nici n-am putut să mă gândesc la altceva. Dar nu am de ce să mă plâng, am avut o viață îndestulată.

— De ce l-ați ucis pe Lombardi? întrebă Antonio, convins de faptul că motivul stă la baza comiterii oricărei crime.

De Rosa își umplu paharul pentru a treia oară.

— Era un om malefic, domnule locotenent, care îi înspăimânta pe toți cei cu care intra în contact. Se opri pentru a sorbi din vin.

— Le făcea viețile insuportabile tuturor, inclusiv mie.

— Mai exact, cum? insistă Antonio.

— Nu numai că mi-a impus o sufocantă taxă pe valoare adăugată pentru vânzarea trufelor, dar a început să le perceapă comision celor mai vechi clienți ai mei. Dacă ar fi fost lăsat să continue, m-ar fi adus la faliment. Antonio continua să-și noteze.

— Anul trecut, compania a înregistrat pierderi pentru prima dată de când am preluat-o de la răposatul meu tată, spuse De Rosa. Adevărul este că nu a primit decât ceea ce merita.

— Mai am o singură întrebare, spuse detectivul: cum l-ați ucis?

— L-am înjunghiat cu cuțitul de tăiat trufe, răspunse De Rosa fără ezitare. Așa mi s-a părut potrivit.

— Și de câte ori l-ați înjunghiat?

— De șase sau șapte ori, zise el, apucând un cuțit pentru a-i demonstra.

— Sunt sigur că știți, signor De Rosa, că dacă irosiți timpul poliției comiteți o infracțiune gravă.

— Bineînțeles că știu, spuse De Rosa, dar acum că am mărturisit, mă puteți aresta și închide.

— Mi-ar fi făcut plăcere, spuse Antonio, dacă Lombardi ar fi fost, cu adevărat, înjunghiat.

Maestrul tratelor ridică din umeri.

— Chiar are importanță? Doar spuneți-mi în ce fel a fost ucis Lombardi, iar eu voi mărturisi.

Era prima dată când Antonio întâlnea pe cineva care să mărturisească o crimă pe care nu o comisese.

— Am plecat, signor De Rosa, înainte să vă dau ocazia de a vă crea probleme și mai mari.

Maestrul trufelor părea dezamăgit.

Antonio și-a închis agenda, s-a ridicat în picioare și a părăsit încăperea fără să mai scoată o vorbă. A încercat să se abțină din râs când a trecut pe lângă un țarc plin cu cei mai fericiți porci pe

care îi văzuse, de parcă știau că nu vor fi niciodată sacrificați.

Antonio era în drum spre secția de poliție, când a observat farmacia de vizavi de piață și și-a amintit că avea nevoie de un săpun și de pastă de dinți. Clopoțelul de deasupra ușii a sunat când a pășit înăuntru. A așteptat pentru câteva momente lângă tejghea, până ce o domnișoară a apărat pe ușa dispensarului și a zis:

— Bună dimineața, signor Rossetti, cu ce vă pot ajuta?

Când ești singurul necunoscut din oraș, toată lumea te cunoaște.

Nici cei mai temuți infractori, de pe aleile lăturalnice din Neapole, n-au reușit să-l reducă la tăcere pe Antonio Rossetti, dar o farmacistă din Cortoglia a reușit cu o singură propoziție. Ea îi aștepta răbdătoare răspunsul.

— Am nevoie de… un săpun, reuși, într-un final să spună.

— Veți descoperi că avem o gamă destul de largă, chiar în spatele dumneavoastră, pe al treilea raft de jos.

Antonio și-a ales un săpun, ignorând însă pasta de dinți, pentru că avea nevoie de un pretext ca să revină.

A pus săpunul pe tejghea și a încercat să nu o fixeze cu privirea.

— Așa e în Neapole, poliția se așteaptă să primească totul gratuit? întrebă ea, încercând să nu zâmbească.

— Mă scuzați! zise Antonio scoțând repede câteva monede pe care le lăsă pe tejghea.

— Sunteți bine-venit să vă întoarceți dacă mai aveți nevoie de ceva, zise ea, oferindu-i o punguță.

Aproape că a fugit din magazin și s-a întors în grabă la secție. S-a așezat la biroul lui și a început să întocmească un raport despre întâlnirea neproductivă cu De Rosa, dar cu greu reușea să se

concentreze. Când în sfârșit, a reușit, a tăiat numele Trufe de pe lista de suspecți.

Antonio se hotărî ca următorul vizitat să fie Paolo Caraffini, proprietarul companiei producătoare de ulei de măsline, însă de data aceasta nu-și va anunța vizita. Părăsi secția de poliție imediat după prânz, și porni către marginea orășelului, bucuros că va trebui să treacă pe lângă farmacie. A rărit pasul când se apropia de farmacie și a aruncat o privire lungă prin vitrină. Ea stătea în spatele tejghelei, discutând cu o femeie în vârstă și l-a zărit în timp ce trecea. I-a zâmbit, fapt ce l-a determinat să grăbească pasul.

Când a ajuns la fabrica de ulei de măsline Caraffini, Antonio a întrebat-o pe recepționeră dacă ar fi posibil să-l vadă pe signor Caraffini.

— Aveți programare?

— Nu, zise el arătând legitimația.

— Da, știu cine sunteți, zise recepționera. Ridică receptorul și zise:

— A venit polițistul acela să vă vadă.

Antonio a zâmbit. Ușa din capătul coridorului se deschise și un domn în vârstă apăru.

— Vă rog, intrați, signor Rossetti, zise el politicos.

— Regret că nu mi-am anunțat vizita domnule, zise Antonio, urmându-l pe signor Caraffini până în birou.

— E în regulă, este lesne de înțeles de ce, spuse Caraffini, cu siguranță încercați să mă luați prin surprindere, însă eu nu sunt deloc surprins.

— De ce? întrebă Antonio, așezându-se față în față cu el.

— Toată lumea știe că investigați uciderea lui Lombardi și mă așteptam să fiu printre primele persoane pe care doriți să le audiați.

— De ce?

— Pentru că niciodată nu am ascuns faptul că îl uram și de aceea am presupus că motivul pentru

care nu ați vrut să vă anunțați vizita, ar fi pentru că vreți să mă arestați.

Antonio lăsă pixul din mână.

— Și de ce aș vrea să fac așa ceva, signor Caraffini?

— Pentru că nu este un secret pentru nimeni că eu l-am ucis pe primar, iar povara acestei crime mi se pare de nesuportat.

— De ce l-ați ucis?

— Îmi ruina afacerea. Încă un an cu acel blestemat de om ca primar și nu aș fi rămas cu nimic să le las moștenire copiilor. Sunt mulțumit că fiul meu este pregătit să preia afacerea, acum că va trebui să fiu închis. Caraffini se ridică și își întinse brațele peste birou, așteptând parcă să fie încătușat.

— Înainte de a vă aresta, signor Caraffini, spuse polițistul, aș vrea să știu cum l-ați ucis pe Lombardi?

Caraffini nu a ezitat.

— L-am strangulat, zise el, înainte să se așeze, la loc, pe scaun.

— Cu ce?

De data aceasta ezită.

— Chiar contează?

— Nu neapărat, zise Antonio, pentru că mă tem că Lombardi nu a fost strangulat.

— Dar din moment ce a fost incinerat, de unde știți?

— Știu, pentru că am citit raportul autopsiei și pot să vă spun sigur, signor Caraffini, că Lombardi nu a fost strangulat.

— Spuneți-mi cum a fost ucis și vă asigur că ucigașul se va preda destul de rapid și astfel, vom rezolva toate problemele.

— Cu siguranță nu voi face acest lucru, zise Antonio. Așa că anunțați-vă prietenii, signor Caraffini, că-l voi prinde pe adevăratul ucigaș al lui Lombardi, oricare ar fi el – și-l voi pune în

spatele gratiilor, adăugă el trântind copertele agendei.

Chiar când se pregătea de plecare, Antonio zări o fotografie pe biroul lui Caraffini. Directorul uleiului de măsline zâmbi.

— Nunta fiicei mele, explică el. S-a măritat cu fiul dragului meu prieten, signor De Rosa. Apa și uleiul nu se amestecă, domnule locotenent, dar trufele și cu uleiul de măsline cu siguranță, da. Și râse la gluma pe care Antonio presupunea că o făcea des.

— Și domnișoara de onoare? zise Antonio arătând spre o tânără care stătea chiar în spatele miresei.

— Francesca Farinelli, nepoata lui signor Pellegrino, care speram să se mărite cu cel de-al doilea fiu al meu, Mario, dar n-a fost să fie.

— De ce? întrebă Antonio. Pare a fi perechea ideală.

— De acord. Doar că italiencele din ziua de astăzi își pot alege și singure mirele. Eu zic că tatăl ei e de vină. Nu ar fi trebuit să o lase să meargă să studieze la universitate. Antonio ar fi râs, dar bănuia că bătrânul vorbea serios.

— Îmi pare rău că nu v-am putut fi de ajutor, domnule locotenent.

— Și mie, zise Antonio.

Polițistul se hotărî să se oprească pe la farmacie în drum spre biroul său, unde era nevoit să întocmească un nou raport nesatisfăcător. Spre dezamăgirea lui, observă că un domn, de vârstă medie, se afla acum în spatele tejghelei, stând de vorbă cu un client.

— Cu ce vă pot ajuta signor Rosetti? îl întrebă acesta, după ce intră în magazin.

— Voiam să cumpăr un tub cu pastă de dinți.

— Raftul de sus, în dreapta.

Tocmai se pregătea să achite, când Francesca apăru cu o rețetă.

— Asta ar trebui să fie de ajuns doamnă, dar anunțați-mă, vă rog, dacă vi se agravează boala.

— Îți mulțumesc draga mea, zise femeia, înainte să iasă din farmacie.

— Ai venit să-l arestezi pe tata? întrebă Francesca.

— Nu, momentan caut pe cineva care să nu pretindă că l-ar fi omorât pe Lombardi.

— Ei bine, îmi pare rău să vă spun, dar n-am fost eu, zise signor Farinelli. Nu că aș fi ezitat, dar din nefericire, eram la Roma, participam la un congres al farmaciștilor în ziua respectivă.

— Dar eu nu am fost, zise Francesca, zâmbind complice.

— Nu-mi imaginez că vă este foarte comod să vă aflați într-un orășel unde nu cunoașteți pe nimeni, zise Farinelli.

— Se putea și mai rău, răspunse Antonio. Localnicii au început să fie mai prietenoși și în mod sigur nu mă puteau caza într-un loc mai bun.

— Vă întrebam pentru că mă gândeam să vă invit la cină, într-una din seri.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră.

— Ce spuneți de marți, pe la opt?

— Abia aștept, zise Antonio, pregătindu-se să plece.

— Nu uitați pasta de dinți, signor Rossetti, zise Francesca.

***

În dimineața următoare, când Antonio a venit la secție, în fața ușii principale îl aștepta un bărbat supraponderal, îmbrăcat într-un șorț cu dungi alb-albastre.

— Bună dimineața, domnule inspector.

— Locotenent, îl corectă Antonio.

— Sunt Umberto Cattaneo.

— Măcelarul, zise Antonio. Aveți magazinul în piața centrală.

El aprobă înclinând capul, apoi continuă cu glas șoptit.

— Cred că v-aș putea ajuta cu ancheta.

În sfârșit, un informator, se gândi Antonio. Descuie ușa și-l conduse pe Cattaneo până în biroul său.

— În primul rând, zise Cattaneo, aș vrea să mă asigurați că dacă vă voi divulga numele criminalului, nu veți dezvălui numele meu.

— Aveți cuvântul meu de onoare, zise Antonio, deschizând agenda. Asta presupunând că nu va fi nevoie să apăreți ca martor la proces.

— Nu veți avea nevoie de martor, zise Cattaneo, pentru că vă pot spune unde este ascuns pistolul.

Antonio își închise agenda zgomotos și oftă profund.

— Dar nici nu am apucat să vă zic cine este criminalul, protestă Cattaneo.

— Vă rog, nu vă mai deranjați, signor Cattaneo, pentru că Lombardi nu a fost împușcat.

— Dar Gian Lucio mi-a zis că el l-a împușcat, zise Cattaneo cu indignare.

— Înainte să vă închid în celulă pentru câteva zile, numai ca să-i dezvăț pe prietenii dumneavoastră să-mi mai irosească timpul, spuneți-mi ce vă face să-l acuzați pe Gian Lucio de o crimă pe care nu a comis-o?

— Gian Lucio Altana este cel mai vechi și mai bun prieten al meu.

— Și atunci de ce încercați să-l băgați la închisoare?

— N-am încercat, zise Cattaneo. Am dat cu banul și am pierdut.

— Ați pierdut?

— Câștigătorul urma să recunoască uciderea lui Lombardi.

— Și dacă, să zicem că ați fi câștigat, cum urma să ziceți că l-ați omorât pe Lombardi?

— Tot prin împușcare și din moment ce nu avem decât un pistol amândoi, ne-am înțeles în

prealabil că voi planta arma la el acasă.

— Doar din curiozitate, zise Antonio, de ce era atât de motivat prietenul dumneavoastră, signor Altana, încât să mărturisească uciderea lui Lombardi?

— Cât timp Lombardi a fost primar, mânca de trei ori pe zi la restaurantul lui Lucio.

— Nu e, nici pe departe, un motiv care să te determine să ucizi un om.

— Ba este, din moment ce toți clienții obișnuiți refuză să mai vină, pentru că primarul își face veacul pe acolo. Antonio îl aprobă.

— Apropo, zise Cattaneo, nu cumva a fost înjunghiat?

— Plecați, vă rog, signor Cattaneo înainte să vă închid, cu prietenul dumneavoastră cu tot.

Nu a fost o dimineață irosită în totalitate, se gândea Antonio, pentru că acum era sigur că doar doctorul și cu el știau cum a fost ucis Lombardi.

***

Antonio bătu la ușa casei Francescăi, puțin după ora opt. O femeie de vârstă mijlocie a deschis ușa și l-a întâmpinat cu un zâmbet călduros.

— Sunt Elena Farinelli, mama Francescăi. Abia așteptam să vă cunosc, signor Rossetti. Vă rog să intrați.

Și-a condus musafirul în sufragerie, unde soțul ei tocmai deschidea o sticlă de vin. Nu era nici urmă de Francesca.

— Coboară imediat, zise Elena, de parcă i-ar fi citit gândurile.

Mario Farinelli i-a întins lui Antonio un pahar și l-a întrebat:

— Câți oameni ați arestat astăzi?

— Chiar am fost puțin dezamăgit, zise Antonio. Azi n-a mai pretins nimeni că l-ar fi ucis pe Lombardi, continuă el, în timp ce Francesca tocmai intra.

Antonio își dădu seama imediat că nu o mai văzuse niciodată fără halatul ei lung, alb. Purta o bluză de mătase de culoare roșie, o fustă neagră și o pereche de pantofi cu toc înalt, care nu păreau din Cortoglia. Încerca să nu se uite prea insistent la ea. Ce altceva mai era schimbat? Desigur, își desfăcuse părul. Nu se gândise până atunci că era posibil să fie mai frumoasă decât își amintea.

— Pentru că sunteți un detectiv foarte capabil, zise ea, îmi imaginez că știți deja că mă numesc Francesca, dar eu nu știu dacă să vă spun Antonio sau Tony.

— Mama mă strigă Antonio, prietenii îmi spun Tony.

— Știu deja că lucrați în Neapole, zise Elena Farinelli, dar familia dumneavoastră este originară tot de acolo?

— Da, zise Antonio, ambii părinți sunt profesori și mai am doi frați. Unul este tipograf, iar celălalt este avocat.

— Și v-ați dorit dintotdeauna să deveniți polițist? întrebă Francesca, în timp ce tatăl ei îi întinse un pahar cu vin.

— Da, și oricum, în Neapole ești obligat să alegi de ce parte a legii te poziționezi.

Cum era de așteptat toți au râs, iar Antonio și-a amintit cât de rigide pot fi conversațiile când nu cunoști pe cineva, dar îți dorești să-l cunoști.

Mama Francescăi era tipul nevestei tradiționale italiene, care gătea cu atâta îndemânare și pasiune, încât și-ar fi putut deschide propriul restaurant. Pe durata cinei, bărbatul ei i-a întreținut cu povești auzite de pe la diverși clienți ai farmaciei. Cel mai mare magazin de bârfe din orășel considera el, și fiecare avea o părere despre cine ar fi putut să-l ucidă pe Lombardi.

— Am o presimțire că, atunci când mă voi fi întors la Neapole voi fi singurul care nu a mărturisit că l-a omorât pe Lombardi.

Compania familiei Farinelli l-a ajutat să se relaxeze și nu-și putea aminti exact câte sticle de vin a desfăcut Mario în acea seară. Cu toate acestea, s-a bucurat când a venit momentul să plece și să facă drumul pe jos, înapoi la casa primarului. Dacă ar fi condus, ar fi fost obligat să se aresteze.

— Ne vedem mâine, zise Francesca zâmbind în timp ce îl conducea către ușă. El păru nedumerit.

— Până atunci, cu siguranță vei avea nevoie de un alt săpun. Apropo, în general clienții cumpără cutii cu săpun care conțin trei sau chiar șase bucăți.

— Pot să te invit la cină? o întrebă el.

— Mi-ar face plăcere.

***

Ziua începu dificil pentru Antonio, pentru că-i venise rândul poștașului să mărturisească uciderea primarului.

— Și cum l-ați ucis, signor? întrebă el fără să mai noteze ceva.

— L-am înecat, zise poștașul.

— În mare? sugeră Antonio ridicând o sprânceană.

— Nu, la el în cadă. L-am luat prin surprindere.

— E posibil, zise Antonio, însă înainte să mă apuc să-mi notez detaliile, pot să vă întreb, ce înălțime aveți?

— Un metru șaizeci și trei.

— Și cântăriți?

— Cam 64–68 de kilograme.

— Și încercați să mă convingeți că ați înecat un om de un metru nouăzeci și cinci, care cântărea peste o sută treizeci de kilograme și despre care unii sugerau că nu ar fi făcut niciodată o baie? Spuneți-mi, signor, dormea în momentul respectiv?

— Nu, zise poștașul, dar era beat.

— Ah, așa înțeleg, zise Antonio. Dar sincer, și dacă ar fi fost mort înainte să încercați să-l înecați, tot cred că abia l-ați fi putut dovedi.

Poștașul încercă să pară jignit.

— Totuși, este ceva ce ați omis.

— Precum?

— Lombardi nu a fost înecat. Oricum, bună încercare signor și ceva mai important, n-am nicio scrisoare în dimineața asta?

— Ba da, una de la mama dumneavoastră, una de la șeful poliției din Neapole și una de la fratele dumneavoastră.

— De la tipograf sau de la avocat? întrebă Antonio cât timp poștașul îi așează cele trei scrisori pe birou.

— De la avocat.

— Există și secrete în orășelul ăsta?

— Doar unul, zise poștașul.

***

La cina cu Francesca în restaurantul ei favorit era cam la fel de multă lume ca la o execuție. Dacă ar fi încercat să o țină de mână, ar fi apărut pe prima pagină din *Cortoglia Gazette.*

— Nu te plictisești niciodată să locuiești într-un orășel atât de mic? o întrebă el imediat ce chelnerul le luă farfuriile.

— Nu, răspunse ea. Pot să citesc aceleași ziare și aceleași cărți ca și tine, să urmăresc aceleași emisiuni de televiziune, să mănânc și să beau același vin. Și dacă vreau să-mi cumpăr haine noi, să merg la un vernisaj sau la operă, pot oricând să petrec o zi în Neapole.

— Dar atmosfera, entuziasmul…

— Traficul, poluarea, graffiti-urile, ca să nu mai aduc în discuție manierele unora dintre concitadinii tăi.

— Aș vrea să te țin de mână, zise el, în timp ce pe fundal rula un disc cu Beatles.

Francesca privi în jur, către mese și îi zâmbi.

— Atunci am face bine să sărim peste desert și să mergem la o plimbare.

— O clipă, să achit nota, zise Antonio scoțându-și portofelul.

— Nu va fi nicio notă, zise Francesca. Gian Lucio le spune tuturor că deși a mărturisit că el l-a omorât pe primar, ai refuzat să-l arestezi.

— Pentru că nu era vinovat, protestă Antonio.

Pe când se pregăteau să plece, Gian Lucio le ieși în cale ca să le spună că speră să-i revadă cât mai curând.

În plimbarea lor prin labirintul de străduțe prăfuite, Francesca îi vorbea de parcă ar fi fost cunoștințe vechi, o nouă experiență surprinzătoare pentru Antonio. Și când au ajuns, în cele din urmă, în fața casei ei, s-au sărutat pentru prima dată.

— Ne vedem mâine, zise Francesca în timp ce descuia ușa. Ce vei lua, lame de ras sau spumă? Sunt chiar curioasă.

A închis ușa înainte să-i poată răspunde.

***

Șeful poliției din Neapole i-a telefonat lui Antonio aproape de sfârșitul lunii și s-a interesat de progresele făcute.

— Nu mă pot preface că am făcut progrese, domnule, recunoscu Antonio. Până acum, zise el răsfoind un dosar stufos, am treizeci și trei de persoane care au mărturisit crima și cel mai rău este că am impresia că toți știu cine este vinovatul.

— Cineva o să cedeze, zise șeful. Mereu se întâmplă așa.

— Aici nu este ca la Neapole, se auzi el rostind.

— Dar cel mai recent, cine a mărturisit?

— Nu a fost doar unul, ci unsprezece. Jucătorii echipei locale de fotbal pretind că l-au împins pe Lombardi de pe o stâncă.

— Și ce vă face să credeți că nu a fost așa?

— I-am audiat pe toți cei unsprezece separat și nu s-au putut pune de acord să zică, nici măcar de pe ce stâncă l-au aruncat, sau cum l-au transportat înapoi acasă și l-au băgat în pat. Oricum, vă spun sigur, nu sunt niște criminali.

— Cum puteți fi atât de sigur, Antonio?

— N-au câștigat niciun meci în ultimii cincisprezece ani. În orice caz, nu așa a fost ucis Lombardi.

— Este clar că nimeni nu-i va duce lipsa, zise șeful, pentru că tocmai am primit un raport de la șeful departamentului împotriva crimei organizate și se pare că a fost exclus de către cei din Camora pentru că era prea violent. Așa că, dacă nu vă găsiți mai aproape de rezolvarea cazului până la finalul lunii viitoare, vreau să vă întoarceți la Neapole, unde adevărații infractori sunt încă liberi pe străzi.

***

Toată lumea și-a luat o zi liberă, chiar și Antonio, pentru a sărbători instalarea în funcție a noului primar. Lorenzo Pellegrino a fost ales neavând contracandidat, fapt ce nu a surprins pe nimeni, iar consiliul, compus din cei șase, a rămas în funcție. Petrecerea a durat până aproape de orele dimineții, în piața orășelului, chiar sub geamul dormitorului lui Antonio, dar acesta nu a fost singurul motiv pentru care nu a putut dormi.

În dimineața următoare i-a telefonat mamei sale, ca să o anunțe că a întâlnit o femeie cu care vrea să se căsătorească și că va fi încântată să o cunoască și nu doar datorită frumuseții.

— Abia aștept să o cunosc, zise mama lui. De ce nu vii cu ea până la Neapole, weekendul acesta?

— De ce să nu veniți, tu și tata, în Cortoglia?

***

În cursul lunii următoare, numărul celor care au mărturisit că l-au ucis pe Lombardi a crescut de la treizeci și trei la patruzeci și unu, iar când șeful a telefonat, din nou, din Neapole, Antonio a fost nevoit să se declare învins de către localnici și să accepte că poate venise momentul să se întoarcă în lumea reală.

Și în mod sigur s-ar fi întors, dacă primarul nu l-ar fi sunat să-l invite la o întâlnire cu scop particular.

Traversând piața, în drum spre primărie, tânărul detectiv presupunea că numărul criminalilor din orășel era pe cale să crească, de la patruzeci și unu, la patruzeci și doi, Pellegrino rămânând singurul membru al consiliului care nu mărturisise încă uciderea lui Lombardi. Dar când s-a întâlnit cu secretarul orășelului, acum fără cârje și acesta l-a condus în încăperea consiliului, i-a găsit pe primar și pe toți cei șase membri ai consiliului așezați la locurile lor, în mod clar, așteptându-l.

S-a așezat la celălalt capăt al mesei și cum deja toți membrii consiliului mărturisiseră că l-au ucis pe Lombardi, fie pe cont propriu, fie împreună, Antonio nu era sigur de ce a fost chemat.

— Signor Rossetti, începu primarul. C*onsiglio comunale* tocmai a ținut o ședință și a hotărât, în unanimitate, să vă ofere postul de șef al poliției.

— Dar nu aveți decât un polițist, ținu Antonio să-i reamintească.

— Ne-am interesat cu cât este plătit șeful poliției din Neapole și ne-am pus de acord să vă oferim echivalentul. De asemenea, de vreme ce avem atâția criminali în libertate, ne-am gândit că veți avea nevoie și de un adjunct.

— Este o ofertă foarte generoasă, dar…

— De asemenea, am căzut de acord că a venit vremea să construim un nou sediu al poliției, demn de acest orășel.

— Sunt de acord, asta nu suportă amânare, dar…

— Și m-aș bucura dacă ați continua să locuiți în casa primarului, zise Pellegrino, pentru că mie, sigur nu îmi trebuie două case.

Urmă al treilea „dar”, totuși nu la fel de insistent.

— Și, continuă primarul, deși încă nu am supus la vot, dacă v-ați simți dispus să vă căsătoriți cu o localnică, cred că ați avea succes.

***

Întregul orășel s-a adunat să le fie martor la jurămintele de iubire eternă rostite de către Francesca Farinelli și Antonio Rossetti, inclusiv câteva persoane care nu fuseseră invitate. Când a venit timpul ca signor și signora Rossetti să plece spre Veneția, Antonio bănuia că după două săptămâni, cât va dura luna lor de miere, orășelul încă va mai sărbători.

Proaspăt însurățeii și-au petrecut luna de miere mâncând prea multe spaghetti și bând prea mult vin, găsind totuși o metodă de a nu se îngrășa prea mult.

În ultima lor zi din luna de miere, amândoi au recunoscut că abia așteptau să se întoarcă în Cortoglia. După o masă memorabilă la Barul lui Harry, au mers cu gondola înapoi la Cipriani, pentru a petrece ultima lor noapte la Veneția.

Antonio s-a tolănit în pat, admirându-și soția în timp ce se dezbrăca, iar când i s-a alăturat sub pătură, a îmbrățișat-o strâns.

— Mulțumesc pentru cea mai frumoasă lună de miere, spuse Francesca, dar cel mai mult, pentru că nu l-ai menționat pe Lombardi nici măcar o dată.

Antonio zâmbi.

— Tu ești singura persoană pe care nu am întrebat-o: „Cine crezi că l-a ucis?”

— Eu, zise Francesca, cuibărindu-se mai aproape.

— Antonio râse.

— Și cum l-ai omorât, draga mea?

— L-am otrăvit. I-am pus două picături de cianură în cafea chiar înainte să se culce, zise Francesca, stingând lumina de la veioză.

Antonio înlemni.

*„Vedere spre Anvers-sur-Oise”**

— E ca și cum ai face dragoste pentru întâia oară, zise inspectorul-șef. Un polițai nu uită niciodată prima lui arestare.

Cu toate că, în majoritate, colegii săi de la școală se visau Hans Solo sau James Bond, Guy Stanford se asocia mai mult cu Sherlock Holmes. Deci n-a fost o surpriză pentru nimeni că atunci când la ora de consiliere profesională l-a întrebat ce dorește să devină după terminarea școlii, el a răspuns:

— O să fiu detectiv.

Singura problemă a lui Guy era tatăl său, care presupunea că îi va urma exemplul și va studia pentru a intra în barou, apoi i se va alătura în firmă. Englezi fiind, au ajuns la un compromis. Ca și în cazul părinților sceptici față de alegerea nurorii de către fiul lor, Guy a acceptat o despărțire temporară. Dacă după trei ani de zile va simți aceeași chemare, tatăl său nu se va mai opune alegerii carierei de polițist.

Guy și-a petrecut următorii trei ani la Universitatea din Exeter, unde a studiat istoria artelor, a doua iubire a vieții lui. A absolvit cu rezultate suficient de bune încât profesorul său îndrumător să-i sugereze urmarea unui doctorat, o teză despre impresionistul spaniol Sorotta. Guy i-a mulțumit profesorului, s-a urcat în primul tren către Coventry și după o vacanță de două săptămâni, s-a angajat la poliția orașului.

Guy putea să profite de diplomă și să solicite să fie acceptat ca absolvent de universitate, ceea ce i-ar fi garantat promovarea mai rapidă în grad, însă după cum i-a spus și tatălui său, prefera să-și câștige medaliile luptând. Primii săi ani ca biban, înainte să ajungă detectiv, s-au dovedit a fi plini de provocări. Spre exemplu… nu. Nu este o poveste despre pensionarea lui Guy Stanford din funcția de

comisar șef de poliție, ci o poveste despre prima arestare efectuată de agentul de teren Guy Stanford.

Fusese o săptămână aparte, solicitantă, care pentru Guy s-a încheiat abia sâmbătă după-amiază, el având ca sarcină să-i însoțească la gară pe suporterii echipei de fotbal oaspete Cardiff City, după înfrângerea în fața echipei Coventry, 3–0.

După plecarea ultimului tren, Guy s-a hotărât să nu mai meargă în seara aceea la bar, așa cum stabilise cu prietenii, preferând să-și aleagă o carte bună și să se așeze comod în pat. Însă era atât de obosit că nu a putut să citească mai mult de două capitole din *Goya* de Robert Hughes și a căzut într-un somn adânc.

Peste nici douăzeci de minute, visele i-au fost întrerupte de o sonerie insistentă, însă buimac fiind, au trecut câteva momente până a reușit să răspundă la telefon.

— Stanford, se auzi vocea unui om ce nu părea obișnuit cu insubordonarea. Să te prezinți imediat la secție. Și prin „imediat” vreau să zic că ai întârziat deja.

— Da, domnule sergent, zise Guy, dintr-odată treaz. Sări în papuci și se grăbi să intre la duș. Două minute a durat dușul, nu s-a ras, și-a pus rapid uniforma și s-a repezit în jos pe scări. Când a ajuns în stradă și-a încălecat bicicleta și nu s-a mai oprit din pedalat până la secție.

Imediat ce lăsă bicicleta, se alătură colegilor ce urcau scările secției în grabă.

— Mergeți jos băieți, pe scări, zise dispecerul. Guy execută ordinul fără să se oprească.

Intrând în camera de comandă, aflată la subsol, Guy s-a întâlnit cu treizeci sau patruzeci dintre colegii săi care, de asemenea, fuseseră mobilizați în grabă. Deși niciunul dintre ei nu părea să aibă idee ce căutau acolo, nu a fost nevoie să aștepte mult până să afle.

Când comisarul-șef Dexter (omucideri) a intrat, Guy s-a gândit că trebuie să fie vorba de ceva serios, iar când la un pas în spatele lui a intrat și chestorul-șef, încăperea a amuțit.

— Bun, mare atenție băieți, zise comisarul-șef sprijinindu-și mâinile-n șold, pentru că nu am timp să vă repet. Câțiva colegi de-ai voștri, ofițeri de poliție cu experiență lucrează, de câteva săptămâni, în cadrul unei anchete deosebit de importante. Cu toate acestea, am ezitat să-i dau undă verde până nu eram siguri că toate piesele puzzle-ului se potriveau. Acum o oră, am primit informația din partea unei surse de încredere, că în noaptea aceasta avem cea mai bună ocazie să-i umflăm pe Bernie Manners și pe alți câțiva infractori cunoscuți.

Câțiva colegi începuseră să aplaude. Deși Guy nu l-a întâlnit niciodată pe Manners, știa foarte bine despre cine era vorba. Poza lui devenise țintă de darts în camera de anchetă cu mult timp înainte ca Guy să devină polițist. Știa că Manners era lordul drogurilor din localitate, cu un teritoriu ce se întindea de la Watford până la Birmingham și oricine încerca să vândă pe teritoriul lui, dispărea. Dar mult mai tristă era situația în cazul atâtor vieți tinere distruse de cocaina și heroina distribuite de armata lui de vânzători. Mulțumită unei suite de avocați experimentați, Manners nu a fost niciodată condamnat și nu a văzut niciodată o celulă pe dinăuntru. Chiar și când i-au găsit o pușcă în portbagajul Mercedesului, Manners a putut dovedi că se ducea la vânătoare de fazani, iar arma era deținută legal.

— Informatorul meu îmi spune, continuă comisarul, că Manners va ține o petrecere la el acasă, pentru a sărbători împlinirea a cincizeci de ani, iar printre invitații săi se află cele mai vestite scursuri din Christendom, deci nici că puteam prinde un moment mai bun ca să-i facem un cadou de ziua lui.

Aplauzele au fost și mai convingătoare de data asta.

— Acum, fiecare dintre voi veți face parte dintr-un grup. Vor fi trei grupuri, fiecare condus de către un ofițer superior. Primul grup va fi sub conducerea mea și va reprezenta unitatea de comandă. Grupul al doilea, care va înconjura casa, va fi format din douăzeci și unu de polițiști la ordinele domnului inspector-șef Wallis. Dacă găsiți și jumătate de joint asupra cuiva sau dacă observați că cineva încearcă să bată în retragere, îi arestați, îi aduceți la secție și îi închideți. Grupul al treilea, voi veți fi echipa de percheziție și veți fi conduși de către domnul inspector-șef Hendry. Odată ce veți primi semnalul de la mine, veți intra în casă, unde fiecăruia i se va aloca o încăpere și mă aștept să nu lăsați nimic neperchezițional. Orice droguri găsiți, trebuie trecute pe listă, băgate în pungi și predate inspectorului Hendry.

Guy, uitându-se în jurul lui observă că mulți dintre colegi erau foarte nerăbdători. Doar de-asta intraseră în poliție.

— Și nu uitați! Orice gram de cocaină sau de heroină găsiți înseamnă încă un an de pușcărie pentru Manners, iar dacă dovedim că este dealer, poate să ia pe viață. Bun, prezentați-vă comandanților de grup, care vă vor da restul detaliilor.

Aproape că se călcară în picioare ca să ajungă la avizierul unde fiecare polițist era trecut în ordine alfabetică, pentru a afla unde fuseseră repartizați.

Guy știa că nu avea suficientă vechime ca să fie repartizat în grupul de comandă, însă tot și-ar fi dorit să fie măcar în grupul de percheziție, nu să fie lăsat în fața casei având doar speranța că cineva ar putea încerca să fugă.

A rostit în surdină un „da” când a citit numărul 3, afișat în dreptul numelui său, a urcat rapid scările și a ieșit din secție. S-a urcat într-o dubă neagră de patrulare marcată doar cu cifra 3,

așezându-se pe unul din locurile din față. Imediat ce ușa dubei a fost închisă, inspectorul-șef Hendry a început să le dea explicații.

— Bun, fiți atenți. La fel ca și șeful, nu am timp să vă explic decât o singură dată. Sarcina noastră va fi să percheziționăm toată casa, de sus până jos și să ne asigurăm că nu ne scapă nimic, dar nimic! Nu vă așteptați să găsiți drogurile așezate ordonat pe rafturi. Manners cu siguranță le-a ascuns în locuri pe care nici nu vi le-ați putea imagina, așa că asigurați-vă că ați căutat bine, pentru că altă șansă nu vom mai avea.

Guy privi pe fereastră la coloana ce se pusese în mișcare. El se afla în cea de-a treia dubă dintre cele trei nemarcate, cu două mașini de poliție în fruntea coloanei și cu alte două care le asigurau spatele. Cu siguranță se așteptau ca la petrecere să fie mulți invitați.

Coloana a traversat orașul în liniște, ignorând bețivii și vagabonzii, care dispăreau pe alei întunecate când îi vedeau. Odată ce au ieșit din oraș și au început să treacă prin satele învecinate, Guy observă că majoritatea luminilor din gospodării erau stinse, oamenii civilizați fiind demult în pat, la ora aceea.

Cam cu un kilometru înainte să ajungă, Hendry se ridică, se întoarse cu fața spre echipa lui și le zise:

— Înviorarea băieți, nu mai e mult până ajungem.

Părăsind drumul principal, cele două mașini de poliție din fruntea coloanei au stins farurile și au parcat pe o bandă îngustă. Guy privi pe fereastră și observă o vilă în stil Georgian, luminată doar de luna plină. De fapt, primul lucru important în opinia lui, era că nu se vedea nicio lumină aprinsă în întreaga casă. Dacă Bernie Manners ar fi ținut într-adevăr o petrecere, în cinstea împlinirii a cincizeci de ani, îi venea greu să creadă că toți invitații plecaseră deja.

Când s-a oprit coloana, Guy și colegii săi erau nerăbdători să primească ordinul. Dar în ce direcție se vor îndrepta? se întreba Guy. A presupus că cei doi ofițeri superiori, din mașinile parcate în față dezbăteau dacă să continue operațiunea, sau dacă se vor întoarce la secție, cu coada între picioare, recunoscând că li s-a servit o gogonată. Guy considera a doua variantă ca fiind cea mai indicată. Doar că Dexter, comisarul-șef de la criminalistică, nu mai avea decât câteva luni până la pensie, lucru de care, cu siguranță, se va ține seama în luarea unei decizii. Ce victorie la final de carieră!

Apoi, decizia luată de superiori a devenit clară, deoarece mașinile parcate și-au aprins farurile și au început să se îndrepte agale înspre vilă. Guy privea cum colegii săi năvăleau din prima dubă, înconjurând clădirea, în timp ce Hendry își condusese echipa până la peluza din fața casei. Făcu semn cu brațul ridicat și toată lumea se opri la doar câțiva metri de ușă.

Nimeni nu schiță un gest când șeful bătu cu pumnul în ușă. În câteva momente, se zări o lumină aprinsă la fereastra de la etajul al doilea, urmată de o alta pe scări și în final, de cea din hol. Ușa se deschise, iar în cadru se opri masiva siluetă a lui Bernie Manners, care era împodobit cu un halat de mătase lila.

— Care este motivul pentru care îmi încălcați proprietatea domnule comisar-șef? ceru explicații Manners.

Primul lucru la care s-a gândit Guy a fost, de ce Manners n-a fost surprins să-l vadă chiar pe Dexter la ușa lui. Și de ce nu țipa, de ce nu înjura? Lui Guy i se trezi suspiciunea că sursa lor de încredere lucrase, încă de la început, pentru cealaltă parte, însă nu mai era cale de întoarcere.

— Am mandat de percheziție, zise comisarul, care îi înmână lui Manners un document pe care să-l analizeze, dar fără să mai aștepte să fie invitat înăuntru. Guy știa că mandatul trebuia să fi fost

emis de către un judecător, chiar în seara aceea, însoțit, fără îndoială de un avertisment cu privire la consecințele pe care urmau să le suporte, dacă nu găseau o cantitate substanțială de droguri, sau suficientă pentru ca niciun avocat, oricât de experimentat, să o poată prezenta drept drog recreațional.

Peste câteva minute, șeful reapăru în cadrul ușii fluturând din braț. Era semnul pentru echipa de percheziție să-l urmeze în casă.

Guy dimpreună cu alți doi colegi primiră ordin să scotocească sufrageria. Pentru început, s-au delectat căutând prin sertare, smulgând pernele canapelelor, scoțând cărți, CD-uri și DVD-uri de pe rafturile aflate deasupra televizorului. Inspectorul Hendry se plimba dintr-o cameră în alta, așteptând din moment în moment prima captură, în timp ce Manners își turnă ceva de băut. Peste o oră, ofițerul aflat la comandă le dădu ordin să înceapă o percheziție, cum o descria el, mai amănunțită.

— N-o să găsiți dracului nimic, zise Manners. Nu că aș avea idee ce căutați, adăugă el în timp ce-și umplu iarăși paharul cu whisky.

Guy i-a dat crezare primei afirmații, dar nu și celei de-a doua. Tânărul polițist își îndreptă atenția la ce avea de făcut, în timp ce sergentul scoase din teacă un cuțit și îl înfipse adânc în perna canapelei, împrăștiind pene și puf în toate direcțiile. Guy începu să scoată puținele cărți care se aflau pe rafturi și să caute atent printre pagini, dar n-a găsit decât o bancnotă de cincizeci de lire, folosită ca semn de carte – nu constituia o infracțiune!

Nici în cea de-a doua oră de căutări nu au realizat nimic, cu excepția faptului că acum, camerele de la parter aveau aspectul gropii de gunoi municipale, dar ceea ce-l îngrijora pe Guy mai mult, era că Manners nu părea prea afectat. De fapt, începuse să se întrebe cine planificase operațiunea cu luni în avans.

Manners se uită la ceas, lăsă paharul pe masă și dădu un telefon. Nu-i era greu lui Guy să-și dea seama pe cine putea să sune la ora aceea, însă a fost surprins de cât de prompt i s-a răspuns.

Disperat, șeful le ordonă tuturor să facă schimb între ei și să verifice dacă nu cumva colegii au omis ceva.

Lui Guy i s-a alocat baia de la primul etaj. Urcând scările, aruncă o privire la tablourile ce împodobeau peretele, care erau, cu o singură excepție, niște imitații ieftine, procurate, cel mai probabil, de la expozițiile de pe gardurile[1] din Piccadilly, de către un designer de interior care știa să recunoască un fraier când îl întâlnea.

A intrat în baia care acum semăna cu un vestiar al unei echipe de rugby după un meci foarte greu și nu i-a luat mai mult de câteva momente să-și dea seama că avusese loc o percheziție minuțioasă, colegii lui au scos până și panourile din lateralul căzii și au căutat chiar și-n spatele dulăpiorului plin cu medicamente de la Boots, dar oricât de atent a căutat, Guy n-a reușit să găsească nimic mai puternic decât aspirina.

Auziră cu toții fluierul, semnalul că percheziția luase sfârșit. Guy coborî agale scările și-l observă pe șef schimbat la față, de parcă se aștepta la o pensionare înainte de vreme, însă Guy se gândea că acesta fusese planul lui Manners de la început. Colac peste pupăză, un BMW negru parcă în fața peluzei de la intrare.

Un moment mai târziu, intră în casă un bărbat înalt, îmbrăcat elegant, care însă arăta de parcă nu apucase să doarmă.

— Michael, zise Manners. Voiam să vezi și tu de ce au fost în stare nenorociții ăștia, adăugă el și-i făcu avocatului său un tur al casei pentru a putea evalua dezastrul. Când au terminat, bărbatul s-a dus hotărât la comisarul-șef și i-a zis:

— Numele meu este Michael Carstairs.

— Știu foarte bine cine sunteți, domnule Carstairs.

— Și am onoarea de a-l reprezenta pe domnul Manners, continuă acesta, de parcă nici nu fusese întrerupt, a cărui casă a fost întoarsă pe dos fără niciun motiv, în special că, după cum știți foarte bine, clientul meu este un om de afaceri respectat în oraș care locuiește în această zonă de ani buni. Deci sunt sigur că nu o să vă surprindă faptul că voi formula o plângere oficială în numele clientului meu, însă nu înainte de a vorbi și cu șeful poliției.

Guy privea cu atenție, așteptând reacția șefului. Dexter părea să nu știe exact pe cine să pocnească mai întâi, pe avocat sau pe clientul lui. Măcar dacă i-ar fi lovit, s-ar fi ales cu ceva, după atâta muncă.

— Dacă nu-l puneți pe clientul meu sub nicio acuzare, zise Carstairs, poate sunteți amabil să vă luați gorilele și să vă cărați.

Comisarul-șef era pregătit să le ordone oamenilor retragerea, când Guy făcu un pas în față.

— Și ce avem aici? zise Carstairs cu privirea ațintită la tânărul polițist care acum stătea față-n față cu clientul lui. Sunteți cumva polițistul care va efectua arestarea?

— Da, sunt, zise Guy.

Manners bufni în râs, în timp ce avocatul continuă să i se adreseze pe un ton superior:

— Pe ce temei, dacă pot îndrăzni să-ntreb?

— Posesie de bunuri furate.

— Nu încape îndoială că vă puteți proba afirmațiile, domnule polițist, zise el fără a face nicio încercare de a-și masca sarcasmul.

— Bineînțeles că pot, zise Guy înainte de a da fuga pe scări sub privirile neîncrezătoare ale colegilor săi.

Se opri la jumătatea scărilor, luă o pictură în ulei de pe perete și se întoarse în hol.

— Recunoașteți această pictură, domnule Manners? întrebă Guy, ținând tabloul chiar în fața

lui.

Manners se uită nedumerit către avocatul său.

— E un Cezanne, zise Guy. A fost unul dintre cei mai de marcă artiști ai începutului de secol douăzeci. Se opri pentru o clipă și admiră pictura. Niciodată nu a fost semnată sau datată pentru că artistul a considerat pictura *„Vedere spre Auvers-sur-Oise”* neterminată, dar și mai interesant e că tabloul a fost furat de la Muzeul Ashmolean din Oxford cu o noapte înaintea trecerii în noul mileniu.

Guy se întoarse cu fața către avocat:

— Mă întreb dacă aveți idee cât valorează, domnule Carstairs?

Avocatul evită să-și exprime vreo părere.

— Sotheby a evaluat-o la puțin peste trei milioane, dar cel mai probabil este o estimare rezervată, din moment ce sir Nicholas Serota, directorul prestigiosului Tate, a clasificat pictura ca fiind o comoară națională și de neînlocuit.

Comisarul-șef făcu semn. Doi ofițeri l-au încătușat pe Manners, i-au citit drepturile și l-au condus către mașina care-l aștepta. Guy îi înmână cu grijă pictura comisarului-șef.

În timp ce se îndrepta înapoi spre dubă, Hendry îl prinse pe Guy din urmă, și-i spuse:

— E ca și cum ai face dragoste pentru întâia oară, zise inspectorul-șef. Un polițai nu uită niciodată prima lui arestare.

*Gentleman și cărturar**

Când a păşit pentru ultima dată în amfiteatrul în care se ținea cursul, întreaga facultate s-a ridicat să o aplaude. Urcă scările scenei, mascându-și emoțiile provocate de întâmpinarea călduroasă pe care o primise. Aşteptă ca studenții să se aşeze înainte de a începe să țină ultimul ei curs.

Stăpânindu-și tracul privi către public pentru întâia oară. Un amfiteatru ce număra trei sute de locuri, pe care rar avusese ocazia să le vadă ocupate, era acum atât de aglomerat cu profesori universitari, lectori și academicieni, cărora le fusese profesoară în ultimii patruzeci de ani, încât unii dintre ei nu-și găsiseră loc decât pe trepte, iar alții stăteau înghesuiți în picioare.

Mulți veniseră din colțuri îndepărtate ale țării, ca să-i stea la picioare și să omagieze tragerea cortinei la finalul unei cariere încununate de succes. Dar cum stătea și-i privea, profesoara Burbage nu putu să nu-și aducă aminte că lucrurile nu stătuseră întotdeauna aşa.

***

Margaret Alice Burbage studiase literatura engleză la Radcliffe înainte de a călători peste ocean, la celălalt Cambridge[2], unde a obținut doctoratul după doi ani, în primele sonete ale lui Shakespeare.

Dr. Burbage a primit invitația de a rămâne la Cambridge, ca profesor la Girton, însă a refuzat, deoarece își dorea să se întoarcă pe plaiurile natale și asemenea unui evanghelist, să propovăduiască operele bardului din Straford-upon-Avon[3], printre conaționalii săi.

Deși multe zone din America se emancipaseră, rămăsese un grup restrâns de universități care nu erau încă gata să accepte că o femeie ar fi fost

capabilă să învețe un bărbat… orice. Printre cele mai rele exemple barbare se numărau Yale și Princeton, care nu au permis ca femeile să le calce pragul până în 1969.

În 1970, când dr. Burbage s-a înscris pentru o poziție de profesor asistent la Yale, i-a mărturisit mamei sale, după ce a susținut un interviu în fața unui comitet de examinare alcătuit exclusiv din bărbați, că nu avea nicio speranță să primească postul și că se aștepta să se întoarcă în Amersham unde cu drag să predea engleză la școala de fete pe care, de altfel, o urmase și ea. Dar spre surprinderea tuturor, mai puțin a celor din comitetul de examinare, desigur, i s-a oferit slujba, chiar dacă la doar două treimi din salariul colegilor săi de sex opus.

Lumea șușotea pe sub arcade întrebându-se unde se va duce la baie, cine o va înlocui pe perioada menstruației și chiar cine va sta alături de ea în sala de mese.

Câțiva dintre foștii studenți își exprimaseră nemulțumirile adresându-se președintelui[4] facultății și chiar își mutaseră odraslele la alte universități, pentru a le evita contaminarea, în timp ce un grup, ceva mai îndrăzneț complota deja împotriva ei.

Când dr. Burbage a pășit în același amfiteatru, cu patruzeci și doi de ani în urmă, pentru a ține primul ei curs, trupele erau aliniate și gata de bătălie. Urcarea ei pe aceeași scenă a fost întâmpinată cu o tăcere stranie. Privi spre audiența formată din 109 studenți, răspândiți în sală împrejurul ei, ca niște lei în jurul unui creștin rătăcit.[5]

Dr. Burbage își deschise caietul și li se adresă:

— Domnilor, zise ea (din moment ce nu erau prezente alte doamne în sală în afară de ea), mă numesc Margaret Burbage și vă voi preda douăsprezece cursuri semestrul acesta, având ca

temă cele treizeci și șapte de piese de teatru ale lui William Shakespeare.

— Dar măcar le-a scris el? întrebă o voce a cărui posesor nu voia să se arate.

— Nu există dovezi concludente care să demonstreze că ar fi fost scrise de către altcineva, zise ea îndepărtându-se de notele de curs pregătite, și este adevărat că…

— Ce ziceți de Marlowe? întrebă o altă voce.

— Cristopher Marlowe era, indiscutabil unul dintre cei mai de succes dramaturgi ai momentului, doar că în 1593 a fost ucis ca urmare a unei bătăi într-o cârciumă, deci…

— Și ce dovedește asta? se mai auzi o voce.

— Că nu avea cum să fi scris *Richard al III-lea, Romeo și Julieta, Hamlet* sau *A Douăsprezecea Noapte,* deoarece toate au fost scrise după moartea lui Marlowe.

— Unele voci spun că Marlowe nu a fost ucis, ci a fugit în Franța pentru a scăpa de judecată, unde a scris piesele pe care i le-a trimis apoi, în Anglia, prietenului său Shakespeare, permițându-i să se revendice drept autor.

— Pentru cei ce pleacă urechea la teorii ale conspirației, ce ați spus dumneavoastră este echivalentul celor ce susțin că aselenizarea n-a fost decât o filmare regizată într-un studio TV undeva în Nebraska.

— Nu se poate spune același lucru și despre ducele de Oxford. Altă voce.

— Edward de Vere, cel de-al șaptesprezecelea duce de Oxford, a fost, fără îndoială, un mare cărturar însă, din nefericire, a murit în 1604, deci nu avea cum să fi scris *Othello, Macbeth, Coriolanus* sau *Regele Lear,* probabil cele mai bune opere ale lui Shakespeare.

— Nu și dacă Oxford le-a scris înainte de a muri. Aceeași voce.

— Nu cred că puteți numi mulți dramaturgi care după ce au scris nouă capodopere, le-au lăsat

uitării într-un sertar, fără să vorbească nimănui despre ele, nici măcar regizorilor sau directorilor de teatre, dintre care despre unul, Edward Parsons, știm că i-a plătit lui Shakespeare șase lire pentru *Hamlet,* pentru că British Museum are chitanța ca dovadă.

— Henry James, Mark Twain și Sigmund Freud v-ar contrazice. Altă voce.

— La fel ar face și Orson Welles, Charlie Chaplin sau Marilyn Monroe zise dr. Burbage și poate ce e și mai interesant este că s-au contrazis și între ei.

Unul dintre studenți râse, apreciind răspunsul.

— Dar Francis Bacon? El nu poate fi omis la fel de ușor. Totuși, el s-a născut înaintea lui Shakespeare și a murit după acesta, deci măcar datele se potrivesc.

— De fapt doar datele se potrivesc, zise dr. Burbage. Deși, nu pot să neg că Bacon a fost un adevărat renascentist, ceea ce azi am numi o minte strălucită. A fost un scriitor talentat, abil avocat și un filosof genial care a deținut funcția de lord cancelar al Angliei sub domnia regelui James I. Dar singurul lucru pe care Bacon nu l-a reușit, în ilustra sa carieră a fost să scrie o piesă de teatru, cu atât mai puțin treizeci și șapte.

— Atunci cum explicați faptul că Shakespeare a renunțat la școală la paisprezece ani, nu știa foarte bine limba latină și cumva a reușit să scrie *Hamlet* fără ca vreodată să fi vizitat Danemarca. Să nu mai spun că vreo șase dintre piesele sale se petrec în Italia, iar el nu a părăsit niciodată Anglia.

— Doar cinci din piesele lui Shakespeare au acțiunea în Italia, zise ea lovind iscusit. Și după cum s-a stabilit în comunitatea academică, nici Marlowe, Oxford sau chiar Bacon n-au vizitat Danemarca vreodată.

Argument ce părea să-i fi făcut pe studenții vocali să bată în retragere, oferindu-i suficient timp ca să poată adăuga:

— Oricum, marele Jonathan Swift, născut la aproape cincizeci de ani după moartea lui Shakespeare a explicat mult mai bine decât aș putea eu:

„Când se naște un adevărat geniu, îl puteți recunoaște după următorul semn: toți idioții se unesc împotriva lui.”

Cum acest ultim argument păru să le închidă gura, dr. Burbage simți că a câștigat prima înfruntare, însă presupunea că batalioanele se regrupau înainte să atace din nou.

— Cât de important este ca cineva să stăpânească bine textul? întrebă cineva care-i făcu măcar favoarea de a ridica mâna, pentru a-l putea identifica.

— Foarte important, zise ea, dar mai important este să fii capabil să interpretezi sensul cuvintelor, astfel vei putea înțelege mai bine textul.

Presupunând că bătălia se terminase, continuă uitându-se la notele de curs.

— Semestrul acesta va trebui să citiți o piesă istorică, o comedie și o tragedie și cel puțin zece sonete. Deși vă las pe dumneavoastră să alegeți pe care să le citiți, până la sfârșitul cursurilor va trebui să puteți recita din memorie din piesele și sonetele pe care le-ați ales.

— Și dacă, între noi ne-am alege toate piesele și toate sonetele ați putea recita din memorie din toată opera? Iarăși prima voce.

Dr. Burbage aruncă o privire pe foaia cu planul așezării în sală și-l identifică pe vorbitor ca fiind domnul Robert Lowell, al cărui bunic a fost președinte al universității Yale.

— Mă consider destul de familiarizată cu majoritatea operelor lui Shakespeare, însă ca și dumneavoastră, domnule Lowell, încă învăț, zise ea sperând că răspunsul îl va potoli.

Lowell se ridică imediat în picioare. Era clar liderul rebelilor.

— Atunci poate îmi veți permite să vă pun la încercare, dr. Burbage. Și înainte să apuce să-i zică tânărului să ia loc și să nu se mai dea în spectacol, el adăugă. Să începem cu ceva ușor?

„Serbarea noastră s-a sfârşit. Actorii
Ți-am spus, au fost, toți, duhuri, și-n văzduh
S-au destrămat cu toții. Și întocmai
Ca funigeii viziunii, turnuri,
Cu turlele în nori, palate mândre
Biserici maiestuoase, chiar pământul,”

Dr. Burbage a fost impresionată de faptul că nu a verificat textul nici măcar pentru un moment, așa că i-a făcut pe plac și a continuat de unde rămăsese el.

„Cu tot ce-a moștenit, se vor topi
Și duși, ca-nchipuită scena aceasta,
Nici spulber n-au să lase-n urma lor.
Plămadă suntem precum cea din care
Făcute-s visele; și scurta viață
Împrejmuită ni-e de somn.”[6]

Câțiva dintre studenți aprobară când adăugă *Furtuna* actul patru, scena unu. Dar Lowell avusese dreptate, începuse cu ceva ușor. Liderul lor se așeză pentru a-i face loc unui locotenent, care părea la fel de bine pregătit.

„Să-i asculți
Pe toți, dar să vorbești numai cu unii.
Primește judecata orișicui
Iar pe a ta păstrează-ți-o. Veștmântul
Să fie pe măsura pungii tale-
Nu fistichiu; bogat, nu fandosit
Căci haina deseori pe om l-arată.”

Locotenentul recită fără să-și abată privirea de la ea, însă ea nu ezită.

„În Franța, mai des prin strai cei mari
Și-arată strălucirea boieriei.
Să nu iei, nici să dai cu împrumut;
Căci, dând, ades pierzi bani și-amicii când iei
Dai frâu risipei; însă mai cu seama
Fii tu însuți credincios, de-aici
Urmând întocmai precum noaptea zilei
Că n-ai să fii cu nimeni prefăcut.”[7]

— *Hamlet,* actul unu, scena trei.

Acum era sigură de faptul că unii dintre cadeți, din regimentele vizibil subțiate, nu doar că urmăreau textul cuvânt cu cuvânt, dar dădeau apoi paginile știind clar din ce text avea să vină următoarea lovitură, și cu toate că încă un soldat fusese doborât, altul se ridică arătându-se dornic să-i ia locul. Doar că acesta arăta de parcă s-ar fi simțit mai confortabil pe terenul de fotbal și citi direct din text.

„De-acum înainte în Anglia se vor vinde pe un penny șapte pâini de-o jumătate de penny. Oala de trei litre să fie de zece și trădare va fi să se dea bere slabă, întreg regatul o să fie al tuturor și calul meu de paradă o să pască pe culmea Cheapside.”

Dr. Burbage trebui să se concentreze deoarece trecuse ceva vreme de când nu mai citise *Henry VI.* Ezită pentru câteva secunde, sub privirile insistente ale audienței și un zâmbet victorios se ivi pe fața domnului Lowell.

„Și când voi fi rege, căci eu am să fiu rege… N-o să mai fie bani. Toți vor mânca și bea pe socoteala mea și vreau ca toți să

îmbrăcați aceeași livrea, așa ca toți să se înțeleagă între ei ca frații și să mă cinstească pe mine ca stăpânul lor.”[8]

— *Henry VI,* partea a doua… Nu își amintea nici actul și nici scena, așa că pentru a ieși repede din impas, zise:

— Dar îmi puteți recita următorul vers?

O privire tâmpă era acum afișată pe fața tânărului provocat și părea că ar vrea să se așeze.

— *„Primul lucru pe care-l vom face”,* zise dr. Burbage, *„Hai să omorâm toți avocații”*[9].

Replica a fost întâmpinată cu râsete și ropote de aplauze, moment în care instigatorul se așeză umilit înapoi pe scaun. Însă nu renunțaseră încă la luptă, pentru că un alt brav soldat se ridică să-i ia locul.

„Azi iarna vrajbei noastre s-a schimbat.”[10]

— Prea ușor, mai departe, zise ea și un alt soldat căzu la datorie, lăsând loc următorului combatant care avansa, călcând peste tovarășii săi căzuți.

N-a fost nevoie să-l privească de două ori ca să-și dea seama că tânărul urma să o pună în dificultate. Era clar adaptat suprafeței pe care se desfășura lupta, își montase baioneta și se pregătea de atac. Recită cu intonație, fără ca măcar o clipă să se uite la text.

„Desfaceți, iată, lanțul ierarhiei
Și zăngănitul ascultați! Atunci
Se-nfruntă toate…”{11}

Nu-și putea aminti din ce piesă erau versurile și cu siguranță nu ar fi putut să recite mai departe, însă el făcuse o greșeală care era posibil să o salveze.

— Ai folosit cuvântul greșit, zise hotărâtă. Nu zăngănit, ci scrâșnet. Următorul? întrebă ea, fiind

sigură că nimeni nu se îndoia de capacitatea ei de a recita următoarele patru versuri. Totuși, odată întoarsă în biroul său va trebui să caute scena.

Dr. Burbage privea acum sfidător o armată înfrântă și pe picior de retragere, însă comandantul lor refuza să se declare învins. Lowell se ridică dintre cei căzuți, netemător, neabătut, însă ea bănuia că nu mai avea decât un glonț pe țeavă.

„Războinicul cu-o mie de trofee
odată-nfrânt, din cartea cinstei ras…”

Ea zâmbi și spuse:

„Ruşinii-i sorocit şi-ntr-o scântee de clipă,
în uitare este tras”[12]

— Puteți să-mi spuneți numărul sonetului domnule Lowell?

Lowell rămase încremenit, ca un om aflat în fața plutonului de execuție. Dar în momentul ei victorios, Margaret Alice Burbage se lăsă copleșită de mândrie.

— „V-aș provoca la un duel al minților,” domnule Lowell, „dar văd că nu sunteți înarmat.”

Studenții izbucniră în râs iar ea simți rușine față de ce făcuse.

***

Profesoara Burbage își privi audiența.

— Dacă îmi veți permite am să vă las drept temă de gândire un singur concept, înainte de a pleca, zise ea. A fost misiunea vieții mele de a le face cunoștință minților fertile și luminate cu operele celui mai mare poet și dramaturg al tuturor timpurilor. Totuși, acum la bătrânețe, am ajuns la concluzia că Will a fost de asemenea și cel mai bun povestitor, din câți au existat și cu această ultimă prelegere intenționez să-mi justific spusele.

— Să fi trăit toți în Londra anului 1595, când cel mai probabil aș fi fost fie curvă, fie servitoare la curtea vreunui nobil, termeni adesea sinonimi…

Dr. Burbage a fost nevoită să aștepte ca râsetele să se diminueze înainte de a continua.

— V-aș fi dus la Teatrul Globe să-i vedeți pe oamenii lordului șambelan[13], și pentru un bănuț, am fi putut sta printre numeroșii spectatori pentru a-l asculta pe strămoșul meu îndepărtat, Richard Burbage interpretându-l pe Romeo. Desigur ne-ar fi uimit calitatea poeziei, am fi fost fermecați de spectacolul rimelor, însă cred că cel mai interesant dintre toate, îndrăznesc să spun ar fi fost firul narativ, care ne-ar fi ținut pe toți cu sufletul la gură, nerăbdători să aflăm ce soartă vor avea eroul nostru și al lui Julieta. Ce dramaturg contemporan ar îndrăzni să-și otrăvească eroina, doar pentru a o readuce la viață, unde află că iubitul ei, s-a sinucis crezând-o moartă, iar ea pierzându-și dorința de a mai trăi, se înjunghie? Desigur, toți știm povestea lui Romeo și a Julietei, însă dacă mai sunt printre voi persoane care nu au citit toate cele treizeci și șapte de piese de teatru, sau care nu le-au văzut la televizor sau la teatru, aveți acum ocazia unică de a descoperi că am dreptate. Totuși nu mi-aș pierde timpul cu *Doi veri de stirpe aleasă,* deoarece nu sunt convinsă că a fost scrisă de Shakespeare.

Își privi publicul fascinat și nu aștepta decât un moment înainte de a rupe vraja.

— Și ca să încheiem cum se cuvine, mă gândeam că dacă Shakespeare ar fi trăit în zilele noastre, Hollywood-ul ar fi insistat ca Romeo și Julieta să aibă un final fericit, cu doi îndrăgostiți stând îmbrățișați la prova vasului Golden Hind[14] al lui Drake, privind apusul.

A durat o perioadă înainte ca aplauzele și râsetele să se stingă pentru a o lăsa să continue.

— Și, ca să fim corecți până la capăt, ce părere ar fi avut New York Times despre un băiat de

paisprezece ani făcând sex cu o fată de treisprezece, pe scenele de pe Broadway?

Așteptând ca publicul să termine de aplaudat, profesoara întoarse ultima pagină din suportul ei de curs.

— Dar doamnelor și domnilor, deși acesta este ultimul meu curs nu veți scăpa fără provocarea Burbage, pentru a descoperi care dintre dumneavoastră este un cărturar în toată puterea cuvântului.

Un suspin prelungit învălui audiența, pe care ea îl ignoră.

— Voi citi dintr-una din piesele lui Shakespeare, două versuri, în speranța că una din mințile luminate dintre dumneavoastră îmi va recita următoarele trei versuri. Își privi publicul și zâmbi, însă dădu peste priviri îngrijorate.

„Căci vremea-i simandicoasă gazdă
Ce-abia dă mâna oaspelui când pleacă”

Urmă un moment de liniște, iar Dr. Burbage se bucură pentru scurt timp, la gândul că învinsese tineri și bătrâni deopotrivă, până când un bărbat înalt, distins, se ridică în picioare, undeva în spatele amfiteatrului. Deși nu-l văzuse de peste patruzeci de ani, Margaret îl recunoscu imediat: Tras la față, păr grizonant și un braț lipsă dintr-un recent război, reamintindu-i că nu privea un om care să fugă de inamic.

„Și-n brațe-l ia când vine; pasămite,
Ce-ar fi să fugă? Bun-găsitul râde,
Rămasul-bun oftează.”[15]

A recitat cu o voce pe care nu avea să o uite niciodată.

— Ce piesă? întrebă ea.

— Troilus și Cressida, răspunse el hotărât.

— Corect. Dar pentru gloria dumneavoastră, ce act și ce scenă?

Ezită pentru un moment înainte de a răspunde.

— Actul trei scena doi.

Greșise și actul și scena, însă profesoara Burbage doar zâmbi și spuse:

— Aveți dreptate, domnule Lowell.

Orice este permis în dragoste și în război

Ralph – pronunțat Raif – Dudley Dawson a devenit moșierul satului Nethercote după moartea tatălui său.

Practic și tatăl său și bunicul au fost mereu cunoscuți, printre localnici, sub numele de moșier și de vreme ce a moștenit Conacul Nethercote, cu câteva mii de hectare de teren arabil și zece mii de oi, i se părea normal să fie tratat cu același respect. Atât de convins era de dreptul său din naștere, încât refuza să deschidă scrisorile care nu erau adresate corect Ralph Dudley Dawson Esq[16].

Toți prietenii lui Ralph, care erau puțini, erau fie mai bogați decât el, fie erau listați în Debrett's[17] și asemenea familiei regale, considerau că este de datoria lui să se căsătorească ori cu cineva de același rang cu el, sau, preferabil, cu cineva peste. Până la urmă, Ralph era o partidă râvnită.

Singura lui problemă era că nu întâlnise prea multe tinere domnișoare în Cornwall care să se potrivească acelei descrieri. Lordul comitatului, sir Miles Seymour avea trei fiice: Arabella, care era frumoasă, Charlotte care era carismatică și Clare care nu era nici una, nici alta, dar, în mod inexplicabil, toate trei l-au respins. Fata pastorului, Maud, era destul de drăguță, dar sincer, nu prea avea tragere de inimă să meargă cu ea prin grădină și în orice caz era pe cale să se mute la conacul Lady Margaret, despre care Ralph presupunea că este mănăstire de maici.

Odată cu împlinirea vârstei de treizeci de ani, Ralph începea să conștientizeze că va fi nevoit să-și lărgească orizonturile de căutare, dacă voia să găsească o domnișoară demnă să-i fie soție, asta până puse ochii pe Beth Trevelyan.

Ralph, ca moșier al satului, fusese invitat să înmâneze premiile câștigătorilor concursului de înot local și din momentul când Beth a ieșit din

piscină, n-a mai putut să-și ia ochii de la ea. Continuă să o urmărească cu privirea, în timp ce ea-și scoase casca de înot și o cascadă de bucle aurii i-a inundat umerii, imagine ce-i făcu pe toți bărbații prezenți, bătrâni și tineri deopotrivă să se uite înspre ea.

Ralph era hotărât să o adauge pe Beth la colecția lui de cuceriri, dar când aceasta trecu pe lângă masa juriului nici măcar nu întoarse privirea spre el. Probabil costumul lui de mohair din trei piese, ghetele din piele întoarsă și ceasul de buzunar îl făceau să pară mai în vârstă. Zăbovi o vreme prin apropierea piscinei, sperând să prindă momentul să-i vorbească zeiței, însă când Beth apăru, purtând o rochie simplă, galbenă, cu o bentiță în păr, era la brațul unui tânăr chipeș, cu părul lung, pe care Ralph îl cunoștea de undeva, dar nu-și putea aminti de unde. Nu-i luă mult să afle că Jamie Carrigan era un fermier care luase în arendă treizeci și șase de hectare de la el și care locuia într-una din casele de pe moșia lui și că Beth era fiica administratorului barului Nethercote Arms, una din multele proprietăți pe care Ralph le deținea, dar nu le vizita.

Ce nu știa Ralph, până să investigheze, era că tânărul fermier vorbise deja cu tatăl fetei și o ceruse în căsătorie. Domnul Trevelyan nu doar că binecuvântase uniunea dintre cei doi, se oferi chiar să țină petrecerea de nuntă la barul său.

În ciuda acestor mici obstacole, Ralph era convins că atunci când Beth va afla că este interesat de ea, nu va putea să-i reziste. Așa se întâmplase și cu alte tinere din sat. Nu a fost însă și cazul lui Beth, pentru că a refuzat să dea un răspuns când Ralph a invitat-o la Nethercote Hall, la un ceai. Cu siguranță femeia nu știa unde-i e locul.

Odată cu trecerea săptămânilor alte câteva invitații la ceai și chiar și o excursie la Londra i-au fost refuzate, iar Ralph era surprins de atitudinea

ei, poate și pentru că nu era obișnuit să fie refuzat. Disperat, a ajuns chiar să-i propună un weekend la Paris, însă a fost refuzat și de această dată. Săptămânile se transformaseră în luni și nimic din ceea ce el îi propunea nu părea să o intereseze, astfel încât Ralph a făcut o obsesie pentru frumoasa blondă din sat și nu a mai putut răbda. În cele din urmă, își făcu apariția la Nethercote Arms neanunțat și-i ceru administratorului barului mâna fiicei sale. Domnul Trevelyan rămase fără grai, asta până când Ralph adăugă o mică atenție, de care era convins că va facilita târgul. Sigur că lui Ralph nici prin cap nu-i trecea să o ia de nevastă, însă era hotărât să afle cum ar fi dacă i-ar înlătura cele șapte voaluri. Totuși, Beth nu era Salomeea și, în orice caz, știa deja numele celui cu care avea să-și petreacă restul vieții și cu siguranță acesta nu era Ralph Dudley Dawson Esq.

Deși tatăl său îi dăduse lui Jamie binecuvântarea, niciunul dintre ei nu o luase în calcul și pe mama lui Beth, care, ca orice barmaniță care se respectă, știa să recunoască o șansă când aceasta se ivea. La auzul propunerii moșierului, doamna Trevelyan nu a irosit nicio clipă, încercând să o convingă, să o sfătuiască și chiar să o oblige pe fiica ei să accepte cererea în căsătorie. Dar Beth rezistă cu stoicism ambițiilor mamei ei, până când descoperi că era însărcinată.

Când Beth le mărturisi părinților ei cine era tatăl copilului, doamna Trevelyan îi reaminti imediat că Jamie Carrigan era un cioban fără un sfanț, care închiriase treizeci și șase de hectare și locuia într-o căsuță amărâtă de pe domeniul domnului bogat care o ceruse în căsătorie. Cu toate acestea, Beth era de neclintit. Voia să se mărite cu bărbatul pe care îl iubea, asta până când moșierul refuză să-i prelungească lui Jamie perioada de închiriere pentru cele treizeci și șase de hectare și îl amenință pe domnul Trevelyan că îl va da afară din postul de

administrator la hanul Nethercote Arms, dacă fiica lui nu-i va accepta propunerea.

Cununia organizată în grabă (pentru că Ralph era nerăbdător) s-a ținut la oficiul de stare civilă din Truro, iar petrecerea nu au organizat-o la Nethercote Hall cu oamenii din înalta societate, ci la Nethercote Arms cu câțiva apropiați, deoarece Ralph nu voia ca prietenii lui să-și dea seama că s-a căsătorit cu o femeie de rang inferior lui.

***

Doamna și domnul Dudley Dawson și-au petrecut luna de miere pe insula Rodos, unde era puțin probabil să întâlnească pe cineva cunoscut. Când Ralph și-a privit soția dezbrăcându-se pentru întâia oară, a fost fermecat de silueta ei, o apariție ca în picturile lui Botticelli, chiar mai voluptuoasă decât și-o imaginase. Dar când în sfârșit au făcut dragoste, a fost dezamăgit de lipsa ei de entuziasm și a presupus că e doar din cauză că era o fecioară timidă, care în timp va învăța să-i aprecieze fanteziile sexuale aparte.

Nu după mult timp de la întoarcerea tinerilor însurăței la Nethercote, Beth a făcut public faptul că e însărcinată. Ralph nu era deloc surprins, practic nu se opriseră din făcut dragoste toată luna de miere. De cinci ori pe noapte, se lăuda Ralph prietenilor lui, fără să știe însă că Beth nu făcea decât să urmeze conștiincios instrucțiunile mamei sale.

Șapte luni mai târziu, Rupert Dudley Dawson veni pe lume, cel puțin acesta era numele de pe certificatul de naștere. Ralph nu se arătă surprins de nașterea prematură, dar își exprimă dezamăgirea că tânărul Rupert nu a moștenit caracteristicile familiei Dudley Dawson, părul roșcat și nasul proeminent. Toate la timpul lor, își liniștea Ralph prietenii, ca și-n cazul familiei regale avea nevoie de un moștenitor, dar și de un al

doilea fiu. Poate că această povestire mondenă nu ar fi avut șanse să prezinte mai mult decât soarta tristă a unei femei neîmplinită în dragoste, alături de un bărbat autoritar și îngâmfat, dacă Germania nu ar fi invadat Polonia la 1 septembrie 1939.

***

Tânărul Jamie Carrigan s-a prezentat printre primii la cel mai apropiat centru de recrutare, pentru a-și apăra patria și regele alături de Divizia de Infanterie Ușoară a ducelui de Cornwall. Era de înțeles. O pierduse pe singura femeie pe care o iubea și acum căuta să moară cu onoare.

Ralph, pe de altă parte, nu avea niciun gând să se înroleze și, cum era abia trecut de patruzeci de ani, nu putea fi mobilizat. Astfel, în timp ce Jamie s-a dus să înfrunte inamicii regelui, Ralph a profitat de ambiția guvernului de a-și ține trupele bine hrănite, afaceri ce l-au ajutat să devină și mai bogat, în timp ce căsnicia lui devenea tot mai nefericită.

Nu a durat mult până când privirile moșierului au început să caute și alte delectări și, cum atât de mulți compatrioți erau pe front, avea de unde să aleagă. Le povestea amicilor că în ciuda frumuseții incontestabile a lui Beth, un bărbat are nevoie de varietate. „Caviarul este foarte bun”, zicea el, „dar din când în când mai ai nevoie și de o porție de pește cu cartofi prăjiți.” În decurs de un an de la cununie, Ralph începu să-și neglijeze soția, iar singura bucurie rămasă pentru Beth era micuțul Rupert, de care se temea că începe să semene, pe zi ce trece, tot mai mult cu Jamie. În fiecare noapte cădea în genunchi și se ruga ca fostul ei iubit să supraviețuiască pe front și să se întoarcă sănătos acasă, dar de câte ori îi întreba despre Jamie pe soldații care se întorceau, aceștia îi repetau cuvintele curajos, neînfricat și nesăbuit.

Beth începu să se teamă că nu-l va mai vedea niciodată, când, asemenea multor camarazi ai săi, a fost rănit pe câmpul de luptă și trimis acasă pentru a se face bine. Când l-a văzut prima dată pe Jamie șchiopătând prin sat în cârje și-a dat seama că făcuse o mare greșeală și n-a durat mult până când iubirea lor s-a reaprins.

Ar fi greșit să descriu ce s-a petrecut în următoarele șase săptămâni ca fiind o aventură, pentru că de data aceasta s-au îndrăgostit și mai tare. Dar când Beth a rămas iarăși însărcinată, și-a dat seama că va trebui să-i spună adevărul soțului ei, nu în ultimul rând și pentru faptul că acest copil nu putea să fie al lui.

Beth intenționa să-i spună imediat ce doctorul îi confirma sarcina și chiar i-ar fi spus, dacă menajera n-ar fi informat-o că moșierul se afla în Truro la o întâlnire neprevăzută cu avocatul său.

Beth era ușurată crezând că Ralph aflase cumva de sarcina ei și era pregătită să suporte consecințele, oricât de grele ar fi putut fi. Se așeză singură în sufragerie așteptându-l pe soțul ei să revină pentru a-i putea spune adevărul. Dacă refuza divorțul, Beth se hotărâse deja că va merge să locuiască cu Jamie, în căsuța lui. Dar când Ralph s-a întors, câteva ore mai târziu, a dat buzna în casă, a trântit ușa de la intrare și s-a dus direct în birou, fără să scoată o vorbă.

Femeia a stat singură în sufragerie și au trecut ore până când și-a luat inima-n dinți să-l înfrunte. Părăsi camera, pășind agale pe hol și bătu timid la ușa biroului lui.

— Intră! îi spuse o voce ca un lătrat. Făcu câțiva pași înăuntru tremurând, iar Ralph, fără ca măcar să se uite la ea, îi înmână o hârtie ce semăna cu un document oficial. Citi scrisoarea de două ori până să-și dea seama ce-l enervase atât de tare. Era o adresă de la Ministerul Apărării care-l obliga să se prezinte la oficiul local pentru înrolare. Scrisoarea preciza că vârsta limită de înrolare crescuse de la

patruzeci și unu la cincizeci și unu de ani, ceea ce-l făcea apt pentru mobilizare. Singurele variante pe care i le-au oferit au fost posibilitatea de a alege între armată, marină și aviație. Beth se gândi că poate nu era momentul potrivit să-i mărturisească soțului ei că e însărcinată.

În ziua următoare, Ralph se enervă pe doctorul de familie pentru că nenorocitul refuza să-i semneze certificatul medical conform căruia platfusul pe care-l avea, urma să-l împiedice să-și apere țara. Dar Ralph nu intenționa să renunțe așa ușor. A compus rapid o scrisoare adresată Ministerului Agriculturii, în care sublinia rolul vital pe care-l jucase până atunci în război. Cu toate acestea, un subsecretar i-a răspuns clar că moșierii nu sunt scutiți de serviciul militar.

Fără a se lăsa descurajat, Ralph continuă să caute și cea mai mică portiță de scăpare din calea frontului. A completat un formular de înscriere pentru Serviciile Secrete – necalificat, pentru NAAFI – niciun post liber și pentru Home Guard (Garda Națională) – prea tânăr.

După o lună de amânări neproductive, acceptă într-un final că nu avea de ales și se prezentă la școala de ofițeri din Berkshire. Peste trei luni a absolvit Mons ca sublocotenent Ralph Dudley Dawson Esq., primind ordin să se prezinte la comandamentul regimentului său din Truro, pentru a fi mobilizat pe front.

Beth s-ar fi bucurat de cele trei luni de absență ale lui Ralph dacă Jamie nu s-ar fi recuperat complet, lucru pentru care se considera parțial vinovată și n-ar fi primit ordin de reîncorporare și mobilizare pe frontul de Vest. Diferența era că de data aceasta Jamie își dorea să supraviețuiască.

Înainte ca Jamie să plece, Beth i-a scris soțului ei informându-l că imediat ce se va termina războiul, ea va cere să divorțeze. El nu i-a răspuns.

***

La întoarcerea în Truro, proaspătul sublocotenent îi sugeră ofițerului superior că paleta lui de competențe s-ar potrivi mai bine luptei de pe frontul de acasă. Totuși, deoarece colonelul nu a fost capabil să identifice aceste competențe, sublocotenentul Dudley Dawson a fost trimis să se alăture Regimentului de Infanterie Ușoară al ducelui de Cornwall în Caen. A fost primul moment norocos pentru Ralph. Fusese repartizat la Centrul de Comandă din spatele liniilor aliate, unde a devenit indispensabil cât de repede a putut, orice ca să nu riște să fie pus să dea ochii cu inamicul.

În timp ce soțul ei era plecat, Beth i-a mai scris o scrisoare, temându-se că nu o primise pe prima, dar nici de data aceasta Ralph nu i-a răspuns. Presupunea că toată tărășenia asta va fi uitată și că Beth i se va supune până la urma. Totuși, se va gândi la ce urmează să renunțe, își zicea el.

La mai puțin de o milă distanță, în prima linie, se afla caporalul Jamie Carrigan, care tocmai fusese promovat și i se desemnase propria brigadă. Pe măsură ce regimentul avansa, trecând granița în Germania, Jamie era tot mai convins că războiul era pe cale să se încheie și că nu peste multă vreme, avea să se întoarcă acasă, în Nethercote, să o ia de nevastă pe femeia pe care o iubea și să-și continue viața lucrându-și hectarele arendate în timp ce Beth urma să aibă grijă de copiii lor.

Din nefericire și Ralph lua în calcul ce urma să facă odată ce războiul se va fi încheiat. Se hotărâse deja să nu-i prelungească contractul de arendare lui Carrigan, pentru cele treizeci și șase de hectare. Urma să-i dea un preaviz de treizeci de zile să elibereze căsuța și să-și caute de lucru în altă parte. Intenționa de asemenea să revoce înțelegerea cu domnul Trevelyan de a nu plăti chirie pentru Nethercote Arms. Oricum, nu apărea în niciun document scris. Ralph presupunea că soția să i se

va supune negreșit, la auzul acestor amenințări. Și chiar dacă nu i se supunea, tot nu avea de gând să divorțeze de ea.

***

Chiar după ședința matinală cu ofițerii din staff-ul său, colonelul îl rugă pe căpitanul Dudley Dawson să mai zăbovească.

— Ralph, zise ofițerul superior, de îndată ce au rămas singuri, s-a ivit o problemă pe care am nevoie să o tratezi cu discreție. Am pierdut legătura radio cu batalionul secund și am nevoie să-i transmit urgent comandantului lor că vom avansa odată cu ivirea zorilor. Altfel vom fi blocați aici până se reface rețeaua.

— Am înțeles, domnule! zise Dudley Dawson.

— Nu pot să nu recunosc că e riscant, de aceea mă gândeam dacă poți propune pe cineva de încredere, care poate să ducă această misiune periculoasă la bun sfârșit?

— Știu exact omul de care aveți nevoie, răspunse Dudley Dawson fără să clipească.

— Bun, atunci îți las instrucțiunile. Raportează imediat ce omul tău se întoarce, ezită puțin, sau nu se întoarce.

Căpitanul Dudley Dawson părăsi cortul colonelului, sări în jeep și rugă să fie dus la linia de front, lucru ce-l luă prin surprindere pe șofer, întrucât nu mai fusese niciodată acolo. Odată ajuns, îl informă pe ofițerul superior al lui Carrigan cu privire la misiunea primită. Tânărul locotenent s-a mirat de alegerea făcută de colonel pentru misiunea de mesager, amintindu-și că aveau în pluton și un campion la cross pe teren accidentat, dar nu îi stătea în obicei să pună la îndoială ordinele primite de la ofițerii superiori.

Ralph privea de la distanță cum locotenentul Jackson îi comunica lui Carrigan detaliile despre importanta misiune. Câteva minute mai târziu,

caporalul ieși din tranșee și fără să privească înapoi, se aventură în necunoscut.

— Cam cât credeți că o să-i ia să ajungă la batalionul doi? întrebă Ralph când Jackson se întoarse.

— Dacă supraviețuiește, domnule, douăzeci de minute cel mult. Dar mai trebuie să se și întoarcă.

— Să sperăm că o să se întoarcă, zise Ralph cu cea mai sinceră voce.

Locotenentul Jackson aprobă și spuse:

— Să-l ajute Dumnezeu.

Ralph nu credea în Dumnezeu, dar în ciuda acestui fapt, a decis să mai zăbovească o oră, două înainte de a-i raporta colonelului că din nefericire Carrigan nu s-a întors iar misiunea va trebui abandonată.

Trecuseră patruzeci de minute și nici urmă de Carrigan. Cincizeci de minute și tot niciun semn. Dar Ralph stătu înghesuit într-un colț mai bine de o oră înainte să îndrăznească să-și permită un zâmbet.

— Al naibii de curajos!, îi zise locotenentului Jackson, care, folosind un binoclu, mai arunca din când în când câte o privire la suprafață.

— Nimeni nu i-ar fi putut cere mai mult lui Carrigan, continuă Ralph uitându-se la ceas. Ei bine, ar fi cazul să mă întorc la comandament și să-l anunț pe colonel să amâne avansarea până la restabilirea legăturii radio. Al naibii de curajos, repetă el. Îi voi propune colonelului să-i acorde lui Carrigan Medalia Militară pentru curaj și abnegație. Măcar atât merită, adăugă el înainte să se târască de-a lungul șanțului spre ieșire.

— Așteptați o clipă domnule, zise locotenentul Jackson. Cred că văd pe cineva în depărtare.

Ralph se târî înapoi temându-se de ce era mai rău.

— E cam la o sută de metri distanță, adăugă Jackson și se îndreaptă direct spre noi.

— Unde? zise Ralph sărind în picioare și privind spre orizont.

— Jos domnule!, urlă locotenentul, dar era prea târziu, pentru că glonțul îl lovi pe căpitanul Ralph Dudley Dawson Esq. direct în frunte, iar el căzu înapoi în noroi, chiar în clipa când Carrigan se întorcea în șanț.

***

Regimentul de Infanterie Ușoară al Ducelui de Cornwall a continuat să avanseze către Berlin în zori, în timp ce un sicriu cu cadavrul căpitanului Dudley Dawson era trimis înapoi în Anglia, însoțit de o scrisoare prin care ofițerul superior transmitea condoleanțe. Colonelul a consolat-o pe văduva îndurerată, asigurând-o că soțul ei și-a sacrificat viața luptând în slujba țării lui în linia întâi.

Primul și al doilea batalion din regimentul de infanterie ușoară al ducelui de Cornwall au triumfat într-o bătălie importantă în acea zi și un an mai târziu, cu ocazia unei slujbe ținute la Catedrala din Truro, numele de Normandia a fost adăugat în descrierea regimentului.

Printre cei prezenți la reuniune se număra și caporalul Jamie Carrigan MM, alături de soția lui și de cei doi copii, Rupert și Suzie. Din nefericire, Ralph Dudley Dawson Esq. nu luase în calcul posibilitatea morții, motiv pentru care nu a lăsat un testament. Soția lui, ca urmaș direct, a moștenit o mie de hectare de teren, zece mii de oi, conacul Nethercote Hall și toate celelalte avuții lumești pe care le deținea el.

Jamie Carrigan nu s-a considerat niciodată ca fiind moșierul local, doar un amărât de administrator de fermă care a avut norocul de a se căsători cu singura femeie pe care a iubit-o vreodată.

*Povestea angajatului la parcări**

Nu s-ar fi întâmplat niciodată dacă unchiul său Bert nu l-ar fi dus la grădina zoologică.

Joe Simpson își dorea să joace fotbal pentru Manchester United și de când a fost desemnat căpitan al echipei Bransford Secondary Modern, a fost sigur că nu va mai dura mult până când șeful căutătorilor de talente de la United va sta la linia de tușă cerând să-i știe numele. Dar Joe intră pe teren pentru ultimul joc al sezonului și până atunci nici măcar antrenorul celor de la Bransford Rovers nu se obosise să vină să-l vadă, așa că având un singur certificat de aptitudini de la școală, la matematică, era puțin nesigur în legătură cu ceea ce urma să facă pentru tot restul vieții.

— Poți oricând să i te alături tatălui tău ca angajat la parcări pentru Consiliul Local, îi sugeră mama lui. Măcar vei avea un venit stabil.

— Cred că glumești, zise Joe.

N-a durat mai mult de o lună și șapte interviuri pentru ca Joe să-și dea seama că are de ales fie să se angajeze la parcări, fie să aranjeze marfă pe rafturile supermarketului local. Joe era pe cale să semneze contractul și să i se alăture tatălui său în ceea ce el numea „marele nespălat”, când i s-a oferit o slujbă la Co-op.

Joe a rezistat zece zile ca magazioner, înainte să i se arate ieșirea și a fost nevoit să recunoască în fața mamei sale că poate nu fusese cea mai bună idee să așeze două sute de conserve de Wiskas lângă carnea superioară de vită.

— S-a eliberat un post la parcarea Lakeside Drive, îi spuse tatăl său și dacă vrei băiete, aș putea să vorbesc cu șeful.

— O să merg vreo două săptămâni, zise Joe până îmi găsesc un serviciu decent.

Joe refuza să recunoască în fața tatălui său că-i cam surâdea ideea de a fi angajat la parcări. Era

mereu în aer liber, cunoștea oameni noi și stătea de vorbă cu clienții în timp ce calcula cât îi datorau, odată ce-i ziceau cât aveau de gând să parcheze, lucru pe care tatăl nu a reușit niciodată să-l deprindă, dar el nici nu avea certificat de aptitudini la matematică.

Joe a reușit rapid să-i recunoască pe câțiva dintre clienții fideli și mașinile pe care le conduceau. Clientul lui preferat era domnul Mason, care venea cu o mașină diferită în fiecare zi, fapt ce-l nelămurea pe Joe, până când tatăl lui i-a zis că era vânzător de mașini la mâna a doua și că probabil ar vrea să știe ce produse vinde.

— Tatăl tău are dreptate, îi zise Mason. Dar și mai important este să știi ce cumperi. De ce nu treci într-o zi pe la expoziție ca să vezi despre ce vorbesc.

Cu prima ocazie când Joe a avut o zi liberă de la serviciu, s-a hotărât să onoreze invitația domnului Mason și să-i viziteze expoziția de mașini. S-a îndrăgostit de la prima vedere de Jaguarul XK120 vopsit în verde ca pentru curse și la a doua vedere de contabila șefului, îmbrăcată într-o ținută roșie elegantă, dar niciuna dintre ele nu erau accesibile pentru un angajat la parcări. Nu în ultimul rând pentru că Molly Stokes avea șapte certificate de competență și-n plus, urmase și un curs de contabilitate la Politehnica din Bransford.

Din acea zi, Joe căuta orice pretext ca să-l viziteze pe domnul Mason, nu ca să vadă ultimele modele apărute, ci pentru a vorbi cu singura fată pe care o întâlnise și pe care nu o considera nici prostuță și nici sentimentală. Molly a cedat până la urmă și a fost de acord să meargă cu el la cinema să vadă *The Quiet Man*[18], cu John Wayne, film pe care nu l-a ales ea. Săptămâna următoare au mers să vadă *Pat and Mike*[19] cu Spencer Tracy, pe care l-a ales ea, iar Joe a simțit că voia să-i accepte alegerile pentru tot restul vieții.

***

Un an mai târziu, Joe a cerut-o pe Molly în căsătorie, căzând în genunchi în fața ei și i-a cumpărat chiar și un inel de logodnă, echivalentul salariului pentru două săptămâni. Dar ea l-a refuzat. Nu pentru că nu voia să-l ia pe Joe de bărbat, dar nu putea să se gândească la căsătorie până nu-și permiteau o locuință doar pentru ei.

— Dar dacă ne căsătorim, zise Joe, ne vom putea înscrie pe lista pentru locuințele sociale și nu va trebui să locuim cu ai mei.

Molly nu voia să stea într-o locuință socială.

Apoi, lucrul cel mai rău care putea să se întâmple, s-a întâmplat. Joe a fost concediat.

— Nu e din cauză că nu te pricepi băiete, zise superiorul, dar șefii din consiliu vor restructurări iar regula este: cei vechi rămân, cei noi, afară și cum tu nu lucrezi la noi decât de doi ani, va trebui să te dau afară. Îmi pare rău.

Și chiar când Joe se gândea că mai rău nu se poate, Molly l-a anunțat că e însărcinată.

Luna următoare i-a găsit căsătoriți, deoarece tatăl lui îl anunțase hotărât:

— În familia noastră n-a existat niciodată un bastard și nici nu o să existe.

Odată citite jurămintele, nunta s-a ținut trei săptămâni mai târziu la biserica parohială Sf. Maria cea Imaculată iar petrecerea la King's Arms, vizavi de biserică. N-au făcut economie. Fetele au băut Babycham, în timp ce băieții au gâlgâit halbe de bere amară Bransford și au epuizat stocul de cartofi prăjiți și plăcintă de porc. Toată lumea s-a simțit bine. Dar când tinerii însurăței s-au trezit, următoarea zi, în dormitorul de oaspeți al domnului Simpson, Joe era tot șomer iar Molly era tot însărcinată și n-aveau suficienți bani ca să-și permită să plece în luna de miere, nici măcar pentru un weekend la Blackpool.

Unchiul Bert lucra la Grădina Zoologică din Bransford, unde curăța cușca Marelui Boris, leul

pe care lume din tot ținutul venea să-l vadă. În timpul petrecerii de nuntă, la o halbă de bere, Bert i-a zis lui Joe că s-ar putea să se elibereze un post la zoo și dacă ar trece pe acolo luni, i-ar face cunoștință cu directorul, domnul Turner.

Luni dimineața, Joe s-a îmbrăcat cu o cămașă curată și cu o pereche de pantaloni frumos călcați și a împrumutat una din cele două cravate ale tatălui său. Stătea sus în autobuzul cu etaj care-l ducea spre grădina zoologică, în momentul în care a zărit parcela de pământ, aflată la distanță. Nu-și putea lua ochii de la ea. Când a coborât din autobuz, nu s-a îndreptat spre cea mai apropiată intrare, ci a mers în direcția opusă. Joe stătea și se holba la un maidan unde probabil erau sute de mașini parcate. Și-a petrecut întreaga zi privind cum mașini, microbuze, chiar și autocare veneau și plecau, parcând pe orice loc găseau liber, la întâmplare. Unii dintre ei nici măcar nu vizitau grădina zoologică. O idee înmuguri în mintea lui Joe și până la sfârșitul zilei singura lui întrebare era, ar putea oare să scape nepedepsit?

— Deci ți-a oferit slujba domnul Turner? întrebă Molly când Joe ajunse acasă, chiar la ora potrivită pentru ceai.

— Nici n-am vorbit cu domnul Turner, răspunse Joe. S-a ivit ceva.

— Ce s-a ivit? întrebă Molly îngrijorată.

Joe își trase fermoarul la gură când intră tatăl său și abia noaptea când s-au băgat în pat i-a mărturisit lui Molly cum își petrecuse ziua și-i împărtăși marea idee.

— Ești deștept ca oaia, Joe Simpson. Acela e terenul municipalității și te vor aresta pentru încălcarea proprietății și o să-ți și dovedesc, poate atunci nu o să mai pierzi timpul și o să te angajezi la grădina zoologică înainte ca altcineva să-ți ia locul.

Molly și-a petrecut dimineața zilei următoare la Primăria Bransford, la departamentul de cadastru,

unde a stat de vorbă cu un tânăr funcționar care după ce a verificat mai multe hărți ale zonei respective, nu a putut să-i spună cu certitudine cui îi aparținea terenul, municipalității sau grădinii zoologice. Deși Molly nu era încă sigură că ideea putea fi pusă în practică, măcar acum era de părere că merită să își asume riscul.

Joe a luat autobuzul până la zoo în fiecare zi din următoarea săptămână și și-a notat câți oameni parcau pe acel teren și, estimativ, cât timp petreceau vizitând grădina zoologică. A așteptat până la ora închiderii și până când ultima mașină a părăsit terenul, apoi a măsurat cu pasul laturile terenului. Și-a notat în agendă: 226 de pași pe 172.

A doua zi s-a întors la vechiul loc de muncă de lângă Lakeside Drive, zicând că ar vrea să stea de vorbă cu tatăl său. Odată ajuns în parcare, a început să măsoare dimensiunile locurilor de parcare ale municipalității, de data aceasta nu cu pasul, ci folosind o riglă: 5,5 m pe 2,75 m pentru mașini, 12 m pe 3,4 m pentru autocare. Tatăl lui nu reușea să-și dea seama ce avea de gând.

Joe își petrecu weekendul încercând să calculeze câte mașini ar putea încăpea pe terenul de lângă grădina zoologică. După ce și-a mai verificat o dată calculele, a ajuns la concluzia că are suficient loc pentru 114 mașini și cinci autocare. Când Molly s-a întors de la serviciu, în seara aceea, i-a arătat planurile pe care le schițase pentru parcare. Molly a părut impresionată, însă a rămas sceptică în continuare.

— Nu ai cum să scapi nepedepsit! zise ea.

— Poate că nu am cum, dar din moment ce nimeni nu vrea să-mi ofere un loc de muncă, nu văd ce am de pierdut.

Molly ridică din sprânceană:

— Deci ce ai de gând să faci mai departe?

— O să învăț să delimitez locuri de parcare pe întuneric.

— În cazul ăsta vei avea nevoie de o lanternă și de o găleată de vopsea albă, zise Molly, că să nu mai zic de pensulă, o găleată cu apă și de o mătură ca să dai frunzele la o parte și să cureți suprafața, de asemenea o funie și niște cuie ca să poți trasa linii drepte, înainte să te apuci de vopsit. Și apropo, Joe, ce-ar fi ca înainte să te apuci, să încerci să trasezi patru linii cu vopsea cât e lumină afară?!

— Parcă n-aveai încredere în planul meu, zise Joe.

— Păi n-am, dar dacă tot vrei să încerci ceva, măcar fă-o cum trebuie.

Joe se plimbă pe la fiecare magazin de vopsele din oraș, în timp ce Molly se duse la serviciu, la domnul Mason. După o zi de comparat prețuri, Joe a ajuns la concluzia că nu-și putea permite să cumpere mai mult de șase găleți de vopsea albă, ca să-i rămână bani și pentru celelalte instrumente pe care i le enumerase Molly.

— Pot să fac rost de sfoară, cuie, ciocan și de o mătură mare de la domnul Mason, zise Molly când se întoarse de la serviciu, deci poți să le tai de pe listă.

— Dar găleata?

— Păi o să împrumut găleata de prevenire a incendiilor de la domnul Mason, pe care poți să o umpli la toaleta publică de lângă grădina zoologică.

Joe aprobă.

— Apoi trebuie să începi să exersezi.

Joe aprobă.

— Să exersez?

— Da, trebuie să găsești un loc nefrecventat și să exersezi vopsitul de locuri de parcare până înveți să le faci cum trebuie.

Când Molly s-a dus la serviciu, a doua zi, Joe a găsit un teren viran, la marginea orașului, unde a vopsit primul său loc de parcare. Nu era așa ușor cum se gândea inițial. Cu toate acestea, până la

sfârșitul săptămânii, putea trasa un loc de parcare în patruzeci de minute, ceea ce nu era rău deloc. Singura problemă era că rămăsese fără vopsea și, în ciuda faptului că aproape se perfecționase, Molly a trebuit să sacrifice salariul pe o săptămână ca să-i poată reface stocul.

Era începutul lunii decembrie și Joe era pregătit să pună în practică ce învățase.

Următoarea provocare va fi să găsim momentul potrivit când poți să trasezi locurile de parcare fără ca nimeni să te vadă și să intre la bănuieli.

— La asta m-am gândit deja, zise Joe. Anul acesta, Crăciunul cade vinerea, deci nimeni n-o să fie prin preajmă vineri, sâmbătă, duminică iar băncile și grădina zoologică vor fi închise și luni. Deci aș putea probabil să pictez cam o sută de locuri de parcare în timpul celor patru zile.

— Mă gândeam că douăsprezece ar fi de ajuns pentru început, zise Molly. Să ne asigurăm, mai întâi, că planul tău funcționează, înainte să mai investim bani. Nu uita că domnul Mason și-a început afacerea doar cu șase mașini, iar acum este proprietarul unei expoziții de peste o sută de mașini scoase la vânzare, plus reprezentanța Jaguar.

Joe se lăsă convins, însă fără tragere de inimă și începu să se pregătească pentru ziua cea mare.

***

În Ajunul Crăciunului, Joe a adormit cu greu, iar dimineața următoare s-a trezit înaintea lui Molly. Și-a pus un tricou, o pereche de blugi, un pulover și perechea de tenișI pe care o avea din liceu. S-a strecurat afară din casă și s-a dus până-n magazia de la capătul grădinii, de unde a luat un cărucior vechi pentru copii, pe care Molly îl umpluse cu toate ustensilele în seara precedentă, înainte să se culce.

A împins căruciorul până la grădina zoologică și și-a petrecut următoarele ore măturând frunzele și curățând terenul de pământ și praf. Odată ce i s-a părut că suprafața e suficient de curată, a măsurat perimetrul primului loc de parcare cu ajutorul unui metru împrumutat din trusa de croitorie a mamei sale. A bătut cuiele în cele patru colțuri, după care a întins sfoara. S-a dat puțin în spate pentru a admira opera pe care urma să o execute marele artist.

Se făcuse abia ora zece când Joe a terminat de vopsit primul loc de parcare și se simțea epuizat. Și-a ascuns căruciorul în niște tufișuri dese și în ciuda oboselii a reușit să alerge până acasă. A ajuns acasă chiar înainte ca tatăl său să se trezească așa că doar mama lui l-a întrebat de unde avea vopsea albă pe blugi.

— E vina mea, zise Molly fără să dea mai multe detalii.

După prânzul de Crăciun, Joe a așteptat ca toată lumea să se așeze la televizor, sau să adoarmă și a pornit din nou către grădina zoologică. Până să se aprindă felinarele, pe la ora patru, mai terminase încă două locuri de parcare. În ziua următoare încă patru și până pe 27 decembrie la ora cinci, toate cele douăsprezece locuri erau gata să-și primească ocupanții. Spera să se și usuce vopseaua până a doua zi când se va întoarce.

***

Grădina Zoologică din Bransford și-a deschis porțile marți dimineața la ora zece fix, dar vizitatori nu prea erau. Joe stătea și supraveghea terenul de la o distanță sigură. De câte ori apărea câte o mașină, parca imediat pe unul dintre frumos desenatele locuri, care acum se și uscaseră, fapt ce-i oferea puțină încredere. Și-a continuat supravegherea pentru următoarele trei zile și a observat că oamenii continuau să parcheze pe

locurile marcate. Dar până la urmă britanicii sunt un popor obișnuit cu statul la coadă și cu ordinea.

Pe 31 decembrie și 1 și 2 ianuarie, Joe a continuat să vopsească, iar el și Molly au sărbătorit Anul Nou cu douăzeci de locuri de parcare terminate.

— Ne ajung deocamdată, zise Molly, pentru că încă nu știi dacă cetățenii se vor lăsa duși.

***

Joe s-a trezit la ora șase fix, în dimineața următoare, s-a îmbrăcat cu vechea uniformă de la municipalitate și a luat una din mașinile de tipărit bonuri de parcare, din magazie, pe care tatăl său nu le mai folosea.

A luat autobuzul până la teren și aștepta în parcare cu mult înainte ca grădina zoologică să se deschidă. Patrula pe cele douăzeci de locuri de parcare ca un leu care-și proteja puii, iar la apariția primului potențial client, se îndreptă prudent spre cel ce ocupase unul dintre locurile marcate.

— Bună dimineața, domnule, zise Joe. Costă doi șilingi. Dacă omul i-ar fi spus să se care, cu siguranță ar fi făcut-o, însă omul, fără să ezite, îi întinse o monedă.

— Vă mulțumesc domnule, zise Joe imprimându-i bonul, înainte să-și aranjeze șapca cu cozoroc. Primul său client.

Până la sfârșitul zilei, a avut paisprezece clienți și a strâns o liră și opt șilingi, mai mult decât făcea într-o săptămână ca angajat al municipalității. Până la sfârșitul săptămânii a încasat 31 de lire și a scos-o pe Molly în oraș, unde au împărțit o porție de ouă Scotch.

Joe voia să se răsfețe puțin și să meargă la Swan, unde pentru 3 lire, primeau un meniu compus din trei feluri și jumătate de sticlă de vin, dar Molly nici nu voia să audă.

— Nu o să facem decât să le trezim oamenilor suspiciunea și să ne dăm de gol. L-a învățat chiar și un cuvânt nou, „buget”.

Luni, când grădina zoologică era închisă, Joe ar fi putut să-și ia o zi liberă, în schimb a preferat să mai vopsească încă șase locuri de parcare și pe măsură ce treceau zilele, creștea și numărul dreptunghiurilor de pe asfalt și odată cu ele și încasările lui, făcându-l să devină din ce în ce mai încrezător, însă în marțea celei de-a treia săptămâni, l-a văzut pe domnul Turner, directorul grădinii zoologice îndreptându-se spre el și a presupus că jocul luase sfârșit.

— Bună dimineața domnule…?

— Joe, zise el.

— Am putea purta o discuție între patru ochi, Joe?

— Desigur, domnule Turner.

— Eu am mai parcat aici, zise el, și nu a trebuit niciodată să plătesc.

— Și nu va trebui nici de acum încolo, domnule.

— Dar acum că municipalitatea a preluat terenul, cu siguranță se vor aștepta să…

— Nu va trebui să plătiți niciun bănuț, domnule Turner. Chiar o să vă asigur propriul dumneavoastră loc de parcare, pe care nu va putea parca nimeni altcineva.

— Și municipalitatea nu o să facă scandal?

— Eu nu o să le spun nimic, dacă nici dumneavoastră nu o să le spuneți, zise Joe, făcându-i cu ochiul.

— Frumos din partea ta Joe, zise Turner. Anunță-mă dacă ai vreodată nevoie de ceva.

Joe a ales exact locul situat cel mai aproape de intrarea în grădina zoologică și și-a petrecut restul zilei pictând cu atenție cuvintele: REZERVAT DIRECTORULUI GRĂDINII ZOOLOGICE

***

Când Molly și-a părăsit serviciul pentru a da naștere copilului, Joe i-a propus să se ocupe de bani și să țină contabilitatea.

Molly, de asemenea, a deschis un cont la banca Barclay unde a plătit puțin peste 20 de lire săptămânal, salariul mediu pentru un lucrător la parcări al municipalității, iar restul banilor i-a depozitat sub una din plăcile de lemn ale dușumelei din dormitorul lor.

Deși Molly ținea registrele cu mare conștiinciozitate, până și ea a avut nevoie de o perioadă de odihnă când s-a născut copilul, Joe Junior. Nașterea lui n-a făcut decât să-l motiveze pe mândrul tată să vopsească și mai multe locuri de parcare și în decurs de un an, toate cele 120 de locuri erau gata, cu o zonă specială, rezervată autocarelor.

Când a sosit momentul ca Molly să se întoarcă la serviciu, nu s-a dus înapoi la domnul Mason, ci i s-a alăturat lui Joe în mod oficial, ca secretară și contabilă. Se plătea cu 25 de lire pe săptămână. Cu toate acestea, problema justificării bugetului crescut era departe de a fi rezolvată, iar banii ocupau din ce în ce mai mult spațiu sub dușumea, dar se gândise deja cum să rezolve această problemă.

Molly a fost cea care a venit cu ideea să facă o mică excursie până la Macclesfield.

— Macclesfield n-ar fi prima mea opțiune ca destinație de vacanță, zise Joe.

— Nu mergem în vacanță, zise Molly, doar într-o excursie de o zi.

— Dacă o să te uiți la noul aparat de emis bonuri al tatălui tău, o să vezi cine e compania producătoare și cred că a venit momentul să-i facem o vizită.

Cum grădina zoologică era mereu închisă lunea, Molly a împrumutat o dubiță de la domnul Manson și cei trei au pornit către Macclesfield. Expoziția s-a dovedit a fi o comoară pentru orice angajat la

parcări care se respectă: uniforme, aparate de emis bonuri și multe alte accesorii indispensabile meseriei. Până la urmă Joe și-a cumpărat două uniforme (de vară și de iarnă), cu ZOO imprimat pe umăr, ultimul tip de aparat de emis bonuri, o șapcă și un mic ecuson tip insignă ce-l prezenta drept SUPERVTSOR, pe care n-a putut să reziste să nu și-l ia, deși lui Molly nu-i surâdea deloc ideea. Singurele achiziții ale ei au fost: un registru contabil de dimensiuni mari și un dulăpior.

Pe drumul înapoi către Bransford, Molly însă i-a dat două vești, cel puțin neașteptate.

— Sunt însărcinată iar, zise ea, dar măcar primăria ne-a aprobat, în sfârșit, locuința socială.

— Dar credeam că nu vrei să locuiești într-o casă oferită de primărie, ca să nu mai spun că avem suficienți bani să plătim avansul pentru o căsuță de pe domeniul Woolwich, zise Joe.

— Nu ne putem asuma riscul, zise Molly. Dacă am face asta, lumea ar începe să vorbească și să speculeze de unde ai tu atâția bani, ca simplu angajat la parcări, ca să nu mai spun că oamenii știu că eu nu am încă un loc de muncă.

— Dar ce sens are să facem atâția bani, dacă nu ne putem bucura de ei? protestă Joe.

— Stai liniștit. Am plănuit și asta.

***

Șase luni mai târziu, doamna și domnul Simpson, Joe Jr. și Janet se mutau în locuința socială de pe domeniul Keir Hardie.

Poate oamenii se gândeau că noii lor vecini duc o existență modestă, în locuința lor de la primărie. Dacă vreodată ar fi fost invitați înăuntru ar fi descoperit că familia Simpson nu-și făcea cumpărăturile la Co-op, dar n-aveau cum să descopere, pentru că n-au fost invitați niciodată.

Cu toate că își cumpăraseră covoare mătăsoase, își mobilaseră bucătăria în stil futurist, aveau un

televizor cu ecran foarte lat și mobilier de sufragerie cu bibliotecă alcătuită din trei piese, pe care nu le cumpăraseră din târg, încă aveau probleme în a-și ascunde veniturile. Dar Joe se baza pe Molly să găsească o soluție.

— La vară nu mai mergem în vacanță la Blackpool, zise ea la micul dejun.

— Dar unde mergem mama? întrebă entuziasmat Joe Jr.

— Nu vorbi cu gura plină, zise Molly. Mergem în Majorca.

Joe voia să întrebe „și unde-i asta?", dar a fost salvat de Janet care a pus exact aceeași întrebare.

— E o insulă în Mediterană, de care nu prea mulți oameni din Bransford e posibil să fi auzit și pe care e și mai puțin probabil să o viziteze, un răspuns ce i-a redus la tăcere pe toți trei.

Joe și Molly întotdeauna își programau vacanța pentru cele două săptămâni cu cei mai puțini vizitatori la grădina zoologică și pe măsură ce momentul plecării se apropia, copiii deveneau din ce în ce mai nerăbdători, pentru că era prima lor călătorie cu avionul. Și pentru Joe și Molly, ca să fim sinceri, dar copiilor nu le-au specificat.

A fost ideea lui Joe să angajeze un tânăr student la universitate, de preferință imigrant, să-i țină locul de câte ori își lua concediu. Îl plătea întotdeauna cu bani gheață și deși nu avea cine știe ce profit în acele două săptămâni, clienții obișnuiți rămâneau mulțumiți și nu aveau motiv să se întrebe de ce nu are nimeni grijă de parcare.

— Și dacă te întreabă cineva unde sunt, zise Joe, spune- le că sunt în concediu, cu familia, la Blackpool.

Cum au ajuns în Majorca, Molly n-a pierdut vremea și în timp ce Joe mergea cu copiii la plajă, ea a trecut pragul tuturor agenților imobiliari din Palma. Două săptămâni mai târziu, zborul de întoarcere îl găsi pe Joe cu șase kilograme mai gras, pe copii bronzați tuci și pe Molly cu un avans

plătit pentru o parcelă de teren cu vedere la mare în Puerto de Pollanca.

Agentul imobiliar nu s-a legat nicio secundă de faptul că Molly, după ce a semnat contractul, a plătit avansul de 5000 de lire în numerar.

Până să viziteze Majorca a șasea oară, pământul le aparținea.

Apoi Molly s-a concentrat să găsească un arhitect din zonă. Spre nemulțumirea lui Joe, a găsit un neamț care nu s-a arătat suspicios de faptul că ratele sale trimestriale erau achitate în numerar.

Un an mai târziu, un excavator își făcea apariția pe terenul lor, iar constructorul își freca mâinile văzând rolele de bancnote de douăzeci de lire, cum îi umpleau buzunarele în mod constant, cu toate că directorul de proiect nu prea o agrea pe Molly.

Așa încât, Molly și Joe continuau să ducă un trai modest în Bransford, cu singura extravaganță a lui Joe constând într-un abonament pe toată durata sezonului fotbalistic, la meciurile echipei Bransford Rovers, care încă se scălda în mediocritate, la jumătatea clasamentului diviziei a treia. Molly se mai răsfăța cu câte o vizită la Londra, să vadă câte un musical și să mănânce curry indian la Veeraswamy. Dar întotdeauna călătoreau spre Bransford cu clasa a 2-a, în caz că se întâlneau cu cineva cunoscut. Dar vacanțele de vară îi găseau mereu la vila lor de lux, cu vedere la mare, din Golful Polenca.

***

Când tatăl lui Joe s-a pensionat, la vârsta de șaizeci de ani, Joe i-a trimis pe mama sa și pe el într-o croazieră la bordul vasului QE2 (Regina Elisabeta II), justificând că au câștigat un premiu modest la loteria de stat. Doi ani mai târziu, când grădina zoologică a cerut donații pentru a aduce un elefant nou, directorul grădinii (al cincilea pentru

Joe) a fost încântat de donația anonimă de 10.000 de lire, dar a fost puțin surprins când donația a ajuns într-o plasă mare de hârtie.

Joe a fost extrem de mândru când Joe Jr. a intrat la Universitatea din Leeds, ca să studieze dreptul, o premieră pentru familia Simpson, dar Janet l-a întrecut, doi ani mai târziu, cu o bursă de studiu, la limba engleză, la Universitatea din Durharn.

— Ce o să facem când va veni vremea să ne pensionăm, întrebă Joe, conștient de faptul că, cel mai probabil, Molly se gândise deja serios la problema asta.

— Ne vom retrage în Majorca, cum zice Domnul nostru, să ne bucurăm de roadele muncii noastre.

— Și cu parcarea mea ce se va întâmpla?

— Poți să lași pe altcineva să-și facă griji în legătură cu ea.

***

Fiind un tip obișnuit, Joe s-a pensionat și el la împlinirea vârstei de șaizeci de ani, iar odată ce au predat cheia casei sociale în care locuiseră el și Molly, au împachetat tot ce au avut nevoie (foarte puține lucruri) și s-au îndreptat spre aeroport, având două bilete doar dus.

N-a trecut mult timp și Joe a devenit vicepreședintele clubului Real Majorca, aflat în prima jumătate a diviziei secunde și vicepreședinte al adunării locale Rotary, în timp ce Molly a devenit trezorier permanent al asociației de proprietari.

Joe Junior era acum avocat în toată puterea cuvântului, reprezentând clienți din tot nordul Regatului Unit, în timp ce Janet preda limba engleză la liceul din Roundhay. Amândoi își vizitau părinții în Majorca în mod regulat, însoțiți de Charlie, Rachel și Joe cel foarte Junior, pe care Molly și Joe îi iubeau foarte mult.

***

— Ai văzut ce au făcut din parcarea mea? zise Joe, într-o seară, citind din săptămânalul Yorkshire Post. Neghiobii, zise el continuând să citească.

Pe 2 ianuarie, noul director al grădinii zoologice, un domn Braithwaite, a sunat la Primăria din Bransford, să întrebe când va sosi înlocuitorul lui Joe Simpson la serviciu.

— Cine este Joe Simpson? întrebă directorul administrativ.

— Omul care se ocupa de parcarea de lângă grădina zoologică. S-a ocupat de ea timp de patruzeci de ani. I-am organizat și o petrecere de adio.

— Nu știu despre ce vorbiți, zise directorul administrativ, eu mereu am crezut că terenul de parcare e al dumneavoastră.

— Dar noi credeam că e al primăriei! zise domnul Braithwaite.

— Neghiobi, repetă Joe lăsând ziarul jos.

I se alătură apoi lui Molly în bucătărie.

— Dacă directorul n-ar fi fost cu capul în nori și-ar fi ținut gura și doar grădina zoologică ar fi avut de câștigat, îi spuse nevestei lui, exact ceea ce mi-aș fi dorit să se întâmple. Dar nu, a trebuit să-l implice pe președintele Consiliului Local Alderman Appleyard, care a hotărât să ceară ajutorul juriștilor, fapt ce a culminat cu un proces anevoios între Consiliul Local Bransford și grădina zoologică. Rezultatul? Ambele părți au avut de pierdut, în timp ce buruienile îmi împânzesc parcarea.

Trei ani mai târziu, un judecător a decis că parcarea ar trebui să revină sub jurisdicția primăriei, dar că încasările trebuie împărțite egal cu grădina zoologică. Un compromis tipic englezesc, de pe urma căruia doar avocații au de

câștigat, a fost părerea lui Joe, după ce a citit știrea din Yorkshire.

— Pe mine mă surprinde, zise Molly, că nu au venit să ne caute.

— Nicio șansă, zise Joe. Presupun că asta i-ar face pe cei din consiliu să pară incompetenți, dar să batem în lemn. De ceva putem însă fi siguri, niciunul dintre ei nu o să-și asume responsabilitatea unei asemenea greșeli. Nu uita că mulți dintre ei vor participa la alegerile din mai, așa că or să tacă mâlc.

***

Ultima oară când am luat cina cu Molly și Joe în Pollenca, n-am putut rezista să nu-l întreb cât estima că a strâns în toți acei ani ca angajat la parcări.

— Supervisor, mă corectă el, fără să-mi răspundă la întrebare.

— Trei milioane patru sute douăzeci și două de mii trei sute nouăsprezece lire (3.422.319 lire) răspunse Molly.

— Cam p-acolo, zise Joe, dar data viitoare când ești prin Bransford, Jeff băiete, mergi să vezi noul acvariu de la Zoo. Ceva de care soția și cu mine suntem tare mândri.

***

Molly și Joe Simpson sunt înmormântați unul lângă altul în curtea bisericii Sf Maria cea Imaculată din Bransford. Încă un lucru asupra căruia a insistat Molly.

*Un ceas pierdut**

Kelley făcea mereu autostopul înapoi spre universitate, dar niciodată nu le-a mărturisit părinților ei. Știa că nu ar fi fost de acord.

Tatăl ei o ducea întotdeauna cu mașina la gară când vacanța era gata. Se plimba pe peron până când era sigură că tatăl său pornise spre casă. Apoi, parcurgea pe jos cei doi kilometri până la autostradă.

Erau două motive întemeiate pentru care Kelley prefera să facă autostopul până la Stanford, în loc să meargă cu trenul sau cu autocarul. Douăsprezece călătorii dus-întors pe an și economisea peste o sută de dolari, pe care tatăl său nu prea și i-ar fi permis, concediat fiind de către compania de distribuție a apei. În orice caz, mama ei și cu el făcuseră destule sacrificii pentru ca ea să-și permită să meargă la facultate.

Dar al doilea motiv pentru care Kelley prefera să facă autostopul era că după terminarea facultății voia să devină scriitor. În cei trei ani de autostop, în scurtele călătorii din Salinas până în Palo Alto, întâlnise câțiva oameni interesanți care păreau dornici să-și împărtășească poveștile de viață unei străine, cu care, cel mai probabil, nu aveau să se mai întâlnească niciodată.

Un tip lucrase pe Wall Street în timpul marii crize, altul câștigase Steaua de Argint la Monte Casino, dar preferatul ei era omul care petrecuse o zi la pescuit cu președintele Roosevelt.

Kelley avea totuși reguli stricte în privința celor pe care îi alegea ca șoferi. Șoferii de tir erau excluși din start, pentru că nu se gândeau decât la un singur lucru. Apoi erau excluse vehiculele cu doi, trei tineri la bord. De fapt evita cam toți șoferii sub vârsta de șaizeci de ani, în special pe cei ce conduceau mașini sport.

Primul autovehicul care a încetinit avea la bord doi băieți tineri și ca și cum amenințarea n-ar fi fost suficient de vizibilă, cutiile de bere goale de pe bancheta din spate, cu siguranță îi dădeau de gol. S-au arătat dezamăgiți când le-a făcut semn că nu e interesată și după câteva fluierături și strigăte de admirație și-au continuat drumul.

Următorul vehicul a fost un camion, dar din moment ce ea nici măcar nu s-a uitat înspre șofer, ci a continuat să meargă pe marginea drumului, în cele din urmă și-a văzut de drum, claxonând enervat.

A treia a fost o camionetă cu un cuplu pe locurile din față, ce părea promițător, asta până când a observat ciobănescul german care se agita pe bancheta din spate și care arăta de parcă n-ar fi primit de mâncare de multă vreme. Kelley le-a explicat politicos că e alergică la câini – sigur, cu excepția lui Daisy, cockerul spaniel de acasă, pe care-l adora.

Apoi a observat un Studebaker din perioada interbelică venind agale înspre ea. Kelley s-a întors cu fața înspre mașină, a zâmbit și i-a făcut semn să oprească. Mașina a încetinit și a oprit pe marginea drumului. S-a îndreptat rapid spre ușa din dreapta, unde a zărit un domn în vârstă învârtind mânerul geamului pentru a-l coborî.

— Încotro mergeți, domnișoară? întrebă el.

— Merg la Stanford, domnule, răspunse ea.

— Am drum chiar prin fața porților campusului, așa că hopa sus!

Kelley nu a ezitat, deoarece omul îndeplinea criteriile de bază: trecut de șaizeci de ani, purta verighetă, manierat și avea un vocabular elevat. Când s-a urcat, Kelley s-a cufundat în scaunul de piele, singura grijă rămânând dacă și bătrânul și mașina vor supraviețui călătoriei.

Cât timp el se uita în stânga, concentrându-se asupra revenirii pe autostradă, ea îl privi mai atent. Părul era grizonant în mod uniform ca blana

șoarecelui, chipul palid brăzdat de riduri ce construiau o figură complexă, iar singurul lucra care îi displăcea era țigara ce-i atârna în colțul gurii. Purta o cămașă în carouri, fără guler și deasupra o jachetă de catifea reiată, cu cotiere din piele.

Îndrumătorul ei de la facultate i-a zis cu numeroase ocazii că pentru a deveni scriitoare trebuia să capete experiență de viață, dar mai ales experiența de viață a altora și cu toate că șoferul ei nu părea candidatul potrivit care să o ajute să-și lărgească orizonturile, nu era decât o modalitate să-și dea seama.

— Vă mulțumesc pentru că ați oprit, zise ea. Mă numesc Kelley.

— John, răspunse el, luând o mână de pe volan pentru a-i da noroc cu ea.

Mâinile puternice ale unui fermier, se gândi ea.

— Și în ce domeniu studiezi, Kelley? întrebă el.

— Literatură americană modernă.

— Nu prea avurăm parte de așa ceva în ultima vreme, opină el. Dar cred că vremurile se schimbă. Când mergeam eu la Stanford, nu existau femei în campus, nici măcar noaptea.

Kelley era surprinsă că John studiase la Stanford.

— În ce sunteți licențiat, domnule?

— Spune-mi John. E destul de rău să fii bătrân și fără să-ți reamintească o domnișoară.

Ea râse.

— Am studiat literatură engleză, ca și tine. Mark Twain, Herman Melville, James Thurber, Longfellow, însă îmi pare rău să spun, dar m-am lăsat. Nu mi-am luat niciodată diploma, lucru de care încă îmi pare rău.

Kelley l-a mai privit o dată, întrebându-se dacă mașina era capabilă să intre în viteza a treia. Când tocmai era pe cale să-l întrebe de ce s-a lăsat de facultate, el zise:

— Îndrăznesc să întreb cine sunt astăzi consideraţi monştrii sacri ai literaturii americane?

— Hemingway, Steinbeck, Bellow şi Faulkner, răspunse ea.

— Ai vreun favorit printre ei? întrebă el fără să-şi abată privirea de la drum.

— Da, am. Am citit *Fructele mâniei* când aveam doisprezece ani şi-l consider unul dintre cele mai bune romane ale secolului douăzeci. „*Şi micul detaliu ţipător care răsună pe tot parcursul istoriei: măsurile represive nu reuşesc decât să-i facă mai puternici şi mai uniţi pe cei reprimaţi.”*

— Sunt impresionat, zise el. Deşi va rămâne mereu favorita mea *Şoareci şi oameni.*

— *„Cineva nu trebuie să fie inteligent pentru a fi cumsecade”,* zise Kelley, „*Ba uneori mi se pare că e chiar invers. Dacă întâlneşti un om foarte deştept, aproape niciodată nu e cumsecade.”*

— Nu cred că o să pici la examene, zise John râzând, moment de care Kelley a profitat pentru a începe interogatoriul.

— Şi ce aţi făcut după ce aţi plecat de la Stanford?

— Tata voia să lucrez la ferma lui de la Monterey, ceea ce am şi făcut, cu chiu cu vai, vreme de doi ani, însă nu mă regăseam în rolul de fermier, aşa că m-am răzvrătit şi m-am angajat ca ghid la Lake Tahoe.

— Sună distractiv.

— Chiar a fost. Foarte multe domnişoare, dar leafa era mică. Aşa că prietenul meu Ed şi cu mine am hotărât să ne mutăm în California să colecţionăm specimene biologice rare, dar nici asta nu s-a dovedit a fi o activitate prea bănoasă.

— Şi după asta n-aţi încercat să vă găsiţi un loc de muncă stabil? întrebă Kelley.

— Nu, de ce să mint. Mă rog, cel puţin nu până să înceapă războiul, când am primit o slujbă de corespondent de război pentru Herald Tribune.

— Incredibil, trebuie să fi fost foarte incitant, zise Kelley. În focul acțiunii și să le transmiteți celor de acasă tot ce ați văzut.

— Chiar asta a fost problema, că m-am apropiat prea mult de „focul acțiunii” și m-am trezit cu un încărcător întreg descărcat în spatele meu. Am fost trimis înapoi în State și așa mi-am pierdut slujba de la Herald și odată cu ea, și pe prima mea soție.

— Prima dumneavoastră soție?

— Am uitat să-ți zic despre Carol? zise el. Nu a rezistat decât treisprezece ani, până când a înlocuit-o Gwyn, care nu s-a descurcat decât cinci. Dar pentru a-i face dreptate, ceea ce e destul de dificil, menționez ca mi-a dăruit doi fii minunați.

— Și ce s-a întâmplat după ce v-ați recuperat în urma rănilor?

— Am început să lucrez cu imigranții care invadau California după război. Eu însumi sunt de origine germană, deci știam prin ce situație treceau și am simțit foarte multă compasiune față de ei.

— Și de atunci până în ziua de azi asta ați făcut?

— Nu, în niciun caz. Când Johnson a ordonat invazia Vietnamului, ziarul mi-a oferit înapoi slujba de corespondent. Aparent nu găseau destui oameni care considerau că a însoți trupele în Vietnam era un pas înainte în carieră.

Kelley râse

— Dar măcar v-ați păstrat slujba de data aceasta.

— Mi-aș fi păstrat-o dacă CIA nu m-ar fi racolat să lucrez pentru ei în același timp.

— Am voie să vă întreb ce ați făcut pentru ei? zise ea, privindu-l mai atent pe bătrân.

— Le-am oferit o versiune, celor de la Herald despre ce se întâmpla în Vietnam, în timp ce-i informam pe cei de la CIA cu privire la ceea ce se petrecea cu adevărat. Dar oricum, doar CIA știa că eu porneam cu un avantaj semnificativ în fața colegilor de la ziar.

Kelley ar fi întrebat care era acel avantaj, dacă John nu i-ar fi răspuns la întrebare înainte să o rostească.

— Ambii mei fii, John Jr. și Thomas, erau în prima linie, deci primeam informații pe care colegii mei nu aveau cum să le obțină.

— Cei de la Herald trebuie să fi fost încântați.

— Mă tem că nu au fost, zise John. Redactorul m-a dat afară în clipa în care a aflat că lucrez pentru CIA. A zis că mi-am compromis integritatea jurnalistică, ca să nu mai menționez că primeam salariu de la doi stăpâni.

Kelley era absorbită.

— Ca să fiu sincer, continuă el, nici n-aveam de ce să-i condamn. În orice caz, deveneam din ce în ce mai dezamăgit de ceea ce se întâmpla în Vietnam și începeam să mă îndoiesc de moralitatea desfășurării războiului.

— Și ce ați făcut odată întors acasă? întrebă Kelley, care începea să considere călătoria la fel de incitantă ca pe cea cu tipul care petrecuse o zi la pescuit în compania președintelui Roosevelt.

— Când am ajuns acasă, continuă John, am descoperit că a doua mea nevastă trăia în concubinaj cu un alt tip. N-am de ce să o condamn. Oricum, nu am rămas singur pentru multă vreme, pentru că la scurt timp după aceea m-am căsătorit cu Elaine. Și ascultă ce-ți spun Kelley, trei neveste sunt mai mult decât suficiente pentru orice bărbat.

— Și după aceea ce ați făcut? întrebă Kelley, conștientă că erau pe cale să ajungă la universitate.

— Elaine și cu mine am călătorit în sud, unde am scris despre mișcarea Drepturilor Civile, pentru orice gazetă amărâtă dispusă a-mi publica punctele de vedere. Dar, din nefericire, iar am dat de necazuri, când m-am luat în coarne cu J. Edgar Hoover și am refuzat să cooperez cu FBI-ul și să le spun ce am aflat din întâlnirile cu Martin Luther King Jr. și Ralph Abemathy. De fapt, Hoover s-a enervat atât de tare, încât m-a etichetat drept

comunist, dar de data asta nu i-a mers. Așa că s-a distrat asmuțindu-i pe cei de la IRS (Fiscul american) care îmi cereau audit fiscal în fiecare an.

— I-ați cunoscut pe Martin Luther King Jr. și pe Ralph Abemathy?

— Cu siguranță. Și pe John Kennedy dacă tot vorbim de celebrități, Dumnezeu să-l odihnească.

La auzul faptului că-l cunoscuse pe JFK, Kelley se simți copleșită de numărul de întrebări pe care voia să i le pună, dar turnul Hoover al universității se vedea din ce în ce mai clar, pe minut ce trecea.

— Ce viață incitantă ați trăit, zise Kelley, dezamăgită de faptul că întâlnirea lor se apropia de sfârșit.

— Mi-e teamă că am făcut-o să sune mai interesant decât a fost în realitate, zise John. Însă pe amintirile unui bătrân nu te poți baza întotdeauna. Dar Kelley, tu ce ai de gând să faci în viață?

— Îmi doresc să devin scriitor, îi zise ea. Visul meu este ca peste cincizeci de ani, studenții la Literatura Americană Modernă de la Stanford să includă și numele de Kelley Ragland.

— Nu văd nimic rău în asta, zise John. Dar dacă vrei să asculți un sfat de la un om bătrân, nu te grăbi foarte tare să scrii faimosul roman american. Capătă cât poți de multă experiență de viață și informații despre oameni și obiceiuri înainte să te așezi în fața foii de hârtie, adăugă el oprind mașina în fața porților universității. Îți promit că nu vei regreta, Kelley.

— Mulțumesc pentru drum, John, zise Kelley coborând din mașină.

S-a dus repede pe partea șoferului, pentru a-și lua rămas bun de la bătrân, în timp ce acesta deschise geamul.

— M-a încântat povestea vieții dumneavoastră.

— Și mie mi-a făcut plăcere să vorbesc cu tine, zise John și nu pot decât să sper că voi trăi îndeajuns ca să-ți citesc primul roman, mai ales că

ai spus că ți-a plăcut atât de mult opera mea, pe care, dacă îmi amintesc bine, ai citit-o când aveai doar doisprezece ani.

*Drumul spre Damasc**

Și voi, ca și mine vă întrebați câteodată ce s-a ales de foștii colegi de școală, când au dat piept cu lumea reală, în mod special cu cei cu o clasă mai mari, ale căror nume nu le-ați putea uita niciodată? Pe cei ce veneau cu o clasă în urma voastră cu greu vi-i amintiți.

Nick Atkins spre exemplu, era căpitanul echipei de cricket. Mereu mi l-am imaginat căpitan la Yorkshire și apoi la naționala Angliei, dar după câteva rateuri la meciurile din comitat pentru campionatul Second XI, a ajuns director regional la Hailfax Building Society. Apoi Stuart Baggaley, care îi anunța pe toți că are de gând să candideze pentru alegerile parlamentare pentru circumscripția electorală Leeds, iar douăzeci de ani mai târziu a atins înălțimile amețitoare ale funcției de președinte al departamentului de resurse la Consiliul Local Huddersfield. Și ultimul, atât pe lista celor enumerați cât și ca realizări, Derek Mott, care se pregătea să devină consultant financiar și a ajuns să conducă un parc de distracții.

Cu toate astea, îmi era clar încă de pe atunci, că unul dintre băieți urma să-și atingă potențialul, dar asta i se datora și faptului că destinul său fusese scris încă de când era în pântece. Mark Bairstow era totuși fiul lui sir Ernest Bairstow, deținătorul companiei Bairstow & Son, cea mai mare turnătorie de fier din Yorkshire și deci, din lume.

N-am avut niciodată ocazia să-l cunosc pe Bairstow cât am fost în școală și nu doar pentru că era cu un an mai mare decât mine, ci pentru că, practic, făcea parte din altă pătură socială. În timp ce noi veneam la școală fie pe jos, fie pe bicicletă, Bairstow venea în fiecare dimineață cu limuzina cu șofer. Tatăl lui nu putea irosi din timpul prețios pentru a-l conduce la școală, ni s-a explicat, pentru

că avea mereu treabă la topitorie, iar mama lui nu știa să conducă.

Chiar nu eram deranjat că uniforma lui școlară arăta mult mai elegantă decât a mea și nici n-am băgat de seamă că pantofii lui erau confecționați manual. Dar știam că era mai înalt și mai chipeș decât mine și, cu siguranță mai deștept pentru că i se oferise deja un loc la Cambridge, la colegiul Gonville și Caius (care se pronunță Keys – încă un lucru pe care nu-l știam la momentul respectiv), ca să studieze limbile moderne.

De fapt, prima dată când am vorbit cu Bairstow eram la începutul clasei a șasea, dar numai datorită faptului că devenisem ajutor la bibliotecă și trebuia să-i dau raportul în fiecare lună. Și dacă n-am fi plecat în vacanță împreună – bine, să nu exagerez..

Profesorul Fred Costello, titularul catedrei de istorie, organiza una din excursiile lui anuale pe Continent, cum i se zicea înainte să devină Piața Comună și apoi CEE (Consiliul Economic European) și cum eu aveam istoria în programul de studii și voiam s-o continui și la universitate, părinții mei s-au gândit că ar fi înțelept din partea mea să mă înscriu pentru excursia în Germania.

Când ne-am bulucit toți să ne urcăm în tren, în gara Leeds Central, în vederea călătoriei, m-a surprins să-l văd și pe Mark Bairstow printre noi. Bine, nu chiar printre noi, pentru că el stătea la vagonul de clasa I cu Clive Dangerfield, care studia de asemenea la Cambridge, așa că nu l-am mai văzut până când nu ne-am adunat la micul nostru hotel din Berlin. Eu am împărțit o cameră cu cel mai bun prieten al meu, Ben Levy în timp ce Bairstow și Dangerfield locuiau în apartamentul de lux de la ultimul etaj.

Expediția număra cincisprezece persoane, iar eu mi-am petrecut majoritatea timpului cu Ben, care, ca și mine era fan al echipelor Leeds United, Yorkshire și al naționalei Angliei, în ordinea menționată. Era prima noastră călătorie în afara

granițelor și deci, una pe care era puțin probabil să o uităm.

Dl. Costello era un profesor distins, fost locotenent în cel de-al Doilea Război Mondial și care a luptat la Verdun, dar care credea cu tărie că Marea Britanie trebuie să se alăture Pieței Comune, dacă nu pentru motive economice, măcar pentru a preveni izbucnirea celui de-al Treilea Război Mondial.

Imaginile care m-au impresionat cel mai tare în Berlin n-au fost cele ale Operei, nici chiar ale Porții Brandenburg, ci ale monstruozității de beton care se întindea, asemenea unui șarpe veninos în centrul unui oraș cândva unit.

— Vreau să vă imaginați, zise dl. Costello, în timp ce ne uitam uimiți la zid, un obstacol de trei metri jumătate, construit de la Severn și până la Humber, care nu v-ar lăsa niciodată să vă vizitați prietenii sau familia rămase pe partea cealaltă.

Nu mă gândisem niciodată la așa ceva până atunci.

După câteva zile petrecute în Berlin, am luat un autocar către Dresda, dar n-am coborât nici măcar o dată din el, uitându-ne înmărmuriți pe geam la ce mai rămăsese din ceea ce cândva fusese un oraș istoric. Mă făcea să mă gândesc că poate și britanicii s-au comportat uneori în mod barbar. M-am bucurat când autocarul a întors și s-a îndreptat spre Berlin.

Următoarea zi a fost tot ce-și putea dori un școlar. După ce am ajuns în Regensburg, ne-am petrecut dimineața pe o barjă de transportat cărbuni, care urca agale pe Dunăre, scoțând fum negru, în drum spre Passau. După prânz, am luat trenul până la München, unde am locuit trei zile într-un hotel pentru tineret, cu domnișoare care erau cazate cu un etaj mai jos. În dimineața următoare am vizitat capitala Bavariei și n-am văzut foarte multe indicii cum că acesta a fost cândva locul unde a luat naștere Partidul Nazist.

Mi-a plăcut foarte mult Rezidenz, marele palat reședință a familiei Wittelsbach, unde Mark Bairstow părea atât de relaxat încât ai fi zis că-și vizitează un prieten.

Seara am fost la Teatrul Cuvillies să vedem *Boema,* prima mea întâlnire cu lumea operei, care avea să devină o pasiune. Abia după mulți ani mi-am dat seama cât de mult îi datoram d-lui Costello, un profesor ale cărui lecții se-ntindeau cu mult dincolo de pereții clasei.

A doua zi, am vizitat galeria Alte Pinakothek și nu pot să declar că am reușit să-i admir pe deplin pe Dürer sau pe Cransch, deoarece nu-mi puteam lua ochii de la un grup de domnișoare care vizitau galeria sub îndrumarea aceluiași ghid. Una dintre ele mi-a plăcut în mod special.

Activitățile mele extra-curriculare în Bavaria au inclus prima mea bere, primii mei cârnați frankfurter, mersul la operă și primul sărut dat de o fată, deși ea nu cred că a fost prea încântată. Nu-mi doream decât să mai fi petrecut o săptămână împreună, deoarece ea era clar cu o clasă peste mine la capitolul experiență.

În ultima noastră zi, dl. Costello ne-a adus pe toți cu picioarele înapoi pe pământ, urcându-ne la bordul unui autobuz ce nu-și anunțase destinația. Să fi mers vreo douăzeci și cinci de kilometri la nord de München, și am ajuns în mica localitate numită Dachau. Bineînțeles, știam că prietenul meu cel mai bun era evreu, dar nu m-am gândit niciodată la el mai mult decât ca la un coleg de clasă și nu ne-am certat pe alte subiecte decât pe cel legat de cine ar trebui să dea lovitura de începere pentru Yorkshire. Și când Ben mi-a zis la un moment dat că bunica lui ținea o valiză gata făcută lângă ușa de la intrare, habar n-am avut despre ce-mi vorbea.

Când s-a oprit autobuzul în fața lagărului de concentrare, ne-am dat jos toți, neobișnuit de tăcuți, privind cu uimire la neprimitoarele porți

ruginite. Eu nici n-am vrut să intru, dar cum toți ceilalți se încolonaseră deja în spatele domnului Costello, i-am urmat și eu sfios. Prima noastră oprire a fost în fața unui mare zid negru, unde o mie de nume fuseseră încrustate în marmură, pentru a ne reaminti de cei care fuseseră acolo în urmă cu câțiva ani și nu în vacanță sau în excursie. L-am observat pe Ben care lăcrima în tăcere privind cele treizeci și șapte de nume de Levy scrise pe zid, dintre care trei nu trăiseră cât trăise el. Mi-am concentrat privirea asupra lui Mark Bairstow, care afișa o mină serioasă, dar aparent nu era afectat, în timp ce restul grupului rămase neobișnuit de tăcut.

Tânărul ghid neamț ne-a condus apoi la clădirile care rămăseseră neatinse de când ocupanții lor fuseseră eliberați de către americani. Rând după rând de paturi suprapuse, cu saltele nu mai groase de doi centimetri și fără perne. La un capăt al încăperii se afla o găleată umplută pe jumătate cu apă, acolo se spălau cei cincizeci și șase de ocupanți, iar găleata se golea o dată pe zi. Dar ce era mai rău nu văzusem încă, iar dl. Costello nu avea de gând să ne cruțe.

Tânărul nostru ghid ne-a condus apoi într-o clădire mare de beton, pustie, unde timpul părea că se oprise în loc. Ne-a arătat găurile din tavan și ne-a explicat că pe acolo se introducea gazul în încăpere, dar numai după ce prizonierii fuseseră dezbrăcați în prealabil iar ușile ferecate. Mi s-a făcut rău și n-am avut curaj să intru și în ultima încăpere, să văd cuptoarele imense, despre care profesorul nostru ne spusese că au fost construite în 1933, la scurt timp după ce Hitler venise la putere și că în acele cuptoare, cadavrele victimelor lui inocente erau transformate în cenușă.

În cele din urmă, lui Ben i s-a făcut foarte rău când a ieșit. M-am gândit la bunica lui și pentru prima dată am înțeles povestea cu „valiza făcută”. Am alergat să mă alătur prietenului meu când, spre

surprinderea mea, l-am văzut pe Mark Bairstow îngenuncheat lângă el, cu o mână pe după umerii săi, încercând să-l consoleze. Un băiat cu care nu mai vorbise în viața lui.

***

Am fost onorat să-l urmez pe Mark Bairstow, drept căpitan al echipei chiar dacă n-aveam șanse să-i egalez stilul și carisma. Am muncit din greu în ultimul an de școală și cu ajutorul indispensabil al lui Costello am reușit să ocup un loc la Universitatea din Manchester ca student la istorie. Am acceptat să merg la Manchester deși pentru un nativ din Yorkshire să treci Peninii în Lancashire pentru a-ți îmbunătăți educația era echivalentul trădării.

Până să termin facultatea, nu mai trebuia să-mi spună dl. Costello pentru ce profesie aveam vocație. Și dacă povestea asta ar fi fost despre un profesor și împlinirile din cariera dedicată catedrei… dar nu este.

***

Eram profesor la școala gimnazială din Norfolk, când soția mea a rămas însărcinată și am fost nevoit să-i explic de ce trebuia să se întoarcă în Yorkshire, altfel fiul nostru nu ar fi putut juca niciodată pentru echipa locală. Nu pentru că ea ar fi fost interesată de jocul de cricket. Până la urmă a dat naștere unei fete, motiv pentru care subiectul nu a mai fost reluat. În orice caz, am profitat de ocazie că mă aflam înapoi la Leeds și l-am căutat pe vechiul meu prieten Ben Levy, ajuns avocat, pentru a-i sugera să petrecem o zi pe stadionul Headingley și să vedem confruntarea din Meciul Rozelor.

Fiind amândoi din Yorkshire, ne-am ocupat locurile cu mult înainte de lovitura de începere a

meciului și la finalul reprizei de dimineață conduceam cu 77 la 2.

— Ce-ai zice să luăm prânzul? am propus eu ridicându-mă de pe scaunul din peluza Hutton și, când am privit către loja prezidențială, am zărit un chip pe care puteam să jur că-l recunoșteam, în ciuda trecerii timpului. Dar individul purta guler clerical și o cămașă lila, ceea ce, pe moment, m-a nedumerit.

I-am făcut semn lui Ben, indicând spre lojă și l-am întrebat:

— Acela e cine cred eu că este?

— Da, e Mark Bairstow, noul episcop de Ripon. Încă iubește meciurile de cricket.

— Dar întotdeauna am presupus că-i va urma tatălui său în poziția de președinte al companiei Bairstow, cei mai buni turnători de fier din ținut.

— Deci și din lume, se amuză Ben. Dar când era la Cambridge, și-a schimbat specializarea după primul trimestru și mai departe a urmat teologia. Și nimeni nu a fost luat prin surprindere când a devenit episcop.

***

Asemenea domnului Costello și eu organizam excursii anuale în Europa și după excursiile la Roma, Paris și Madrid, a venit timpul să văd în ce fel s-a schimbat capitala Germaniei după căderea Zidului.

Am descoperit un oraș complet diferit. Doar o secțiune din zid, acum acoperită de graffiti, mai era în picioare, un monument urât, păstrat pentru a le reaminti generațiilor ce aveau să vină prin ce au trecut părinții lor, evenimente pe care acum le învățau la istorie.

Dresda s-a dovedit a fi acum un oraș modern, cu clădiri din oțel și sticlă și trebuia să cauți foarte atent prin München, pentru a descoperi dovezi că nemții au luat parte la război. Și când am fost la

Teatrul Cuvillies, doi dintre elevii mei au manifestat același entuziasm pe care-l simțisem și eu când am văzut primul spectacol de operă.

În ultima zi, ca și domnul Costello, am considerat că era de datoria mea să vizităm Dachau, deoarece antisemitismul părea să-și croiască iarăși drum către preferințele politice ale compatrioților mei. Simțeam aceeași neliniște ca și la prima vizită, deși încercam să ascund acest lucru față de elevii mei. Când s-a oprit autocarul, i-am condus pe copii, în liniște, prin porțile ruginite și din câte îmi puteam da seama, nu se schimbase nimic. Tinerii mei învățăcei au petrecut un timp studiind numele înscrise în marmură, iar când am văzut cele treizeci și șapte de nume de Levy, m-am gândit imediat la Ben. Clădirile rămăseseră neatinse și puteam citi revolta din ochii copiilor când au văzut găleata de la capătul încăperii. Nu aveau să se mai plângă niciodată de dormitoarele lor înghesuite.

Ghidul nostru ne-a condus apoi în muzeu, unde am văzut fotografiile prizonierilor ale căror veșminte în dungi albe și negre atârnau pe siluetele lor scheletice și pe ale celor fără de suflare care erau târâți din camera de gazare către cuptoare. Era chiar și o fotografie a lui Himmler, pentru a ne reaminti de omul care a îndeplinit ordinele lui Hitler.

Mi-a părut rău pentru ghidul nostru neamț, care nu era cu mult mai bătrân decât mine și a cărui mină tristă sugera că epoca nazistă nu putea fi dată uitării atât de ușor, deși asemenea mie, el era născut după război.

Și apoi, ultima parte a turului, de care mă temeam. Iarăși m-am simțit îngrozit când am pășit în camera de gazare, dar măcar de data aceasta am avut curajul să-mi urmez învățăceii în camera cuptoarelor. Mă uitam la indicatoarele de temperatură și la manetele de pe perete și mi-am plecat capul. Când l-am ridicat, privirea mi s-a

oprit asupra unei uși mari de cuptor și am înțeles în sfârșit ce călătorie urmase un anume tânăr până să ajungă Episcop de Ripon.

Inscripția:

BAIRSTOW & SON
FORJELE DE FIER
ÎNFIINȚAT ÎN 1866

Încornoratul

Adam Weston și Gareth Blakemore se întâlneau mereu duminica să pună țara la cale și să bea o sticlă de vin.

Locul întâlnirii nu se schimba niciodată, doar vinul, întotdeauna vechi și ales de către Adam. Și era îndreptățit să aleagă vinul pentru că era totuși proprietarul unui restaurant celebru situat la periferia orășelului Evesham, Swan Inn specializat în servirea mâncărurilor de calitate.

Gareth era cel mai vechi prieten al lui Adam, un avocat foarte apreciat în profesia lui, cu biroul în celebra clădire Lincoln's Inn[{20}]. Fusese recent numit avocat al reginei[{21}], iar el și soția sa Angela locuiau în cealaltă parte a localității, într-un căsoi în stil victorian. Gareth obișnuia să treacă pe la restaurant în jurul orei șapte, în drum spre Londra. În seara aceasta era în întârziere, în mare întârziere și Adam știa de ce.

Gareth intră pe ușă puțin după ora nouă părând obosit și abătut. Îi zâmbi apatic prietenului său, apoi își găsi loc pe un scaun aflat în extremitatea opusă a barului. Adam destupă o sticlă de vin, umplu două pahare și i se alătură prietenului său.

— Ce vin e? întrebă Adam după ce luă o sorbitură.

— E un Cabemet Sauvignon subestimat, din Valea Napa[{22}], care se dovedește a fi destul de apreciat de către clienții mei fideli.

— Înțeleg de ce, zise Gareth ducând din nou paharul la gură.

— Cum ți-a mers săptămâna asta? întrebă Adam, știind că nu aveau foarte mult timp la dispoziție pentru a discuta.

— Nu vrei să știi. Zi-mi ce vești ai tu, cu siguranță vor fi mai bune decât ale mele.

— Noi am avut o săptămână bună, zise Adam. Greene King[{23}] mi-a oferit șansa de a cumpăra

localul, dar în momentul de față, pur și simplu nu am atâția bani.

— Cât îți cer?

— Două milioane. E un preț corect și singura lor clauză este să continui să le comercializez marca de bere pentru următorii zece ani.

— Rezonabil, zise Gareth și spun asta presupunând că ai avut încasări substanțiale anul trecut.

— Încasările au fost în jur de un milion și după plata chiriei, mărfurilor și taxelor, am rămas cu un profit de nouăzeci de mii, excluzând salariul meu.

— Mi se pare o investiție profitabilă.

— Și plănuiesc să extind meniul restaurantului cu încă douăsprezece articole. De asemenea, am pus ochii pe un bucătar-șef de la Savoy. Îmi tot zice că i s-a urât să facă naveta la Londra în fiecare zi.

— Sună promițător, dar ce părere are banca de toate planurile tale?

— Sunt dispuși să-mi acorde un milion, cu patru la sută dobândă, însă trebuie să-mi pun toate bunurile drept garanție, inclusiv localul. Deci încă trebuie să mai scot un milion din alte surse, așa că mă gândeam să-ți propun să devenim parteneri.

— Mi-ar face mare plăcere, zise Gareth, dar nici că îți puteai alege un moment mai neprielnic.

— Dar tot citesc în ziare că ești unul dintre cei mai de succes avocați din circuitul Southern[24].

— Așa este, dar nu o să mai dureze mult.

— Cum așa?

— Angela a depus actele pentru divorț. Mâine-dimineață, am programată o întâlnire informală cu avocații ei. Sunt cei mai ai dracului din branșă. Și știu, din moment ce eu i-am zis de ei.

— Cum așa?

— Angela mi-a zis că întreba pentru o prietenă, dar prietena s-a dovedit a fi chiar ea.

— Îmi pare foarte rău, zise Adam. Habar n-am avut, adăugă el privindu-și fostul coleg de clasă,

din spatele barului.

— Trebuie să recunosc că n-a fost totul numai lapte și miere în ultima vreme, zise Gareth, după ce a mai luat o gură de vin și e, în mare măsură, vina mea. Dacă-ți petreci toată săptămâna în Londra și uneori nici în weekend n-ai timp să ajungi acasă, nu prea ajută relația.

— Dar cu divorț sau fără, cu siguranță primești un salariu substanțial de la barou.

— Și voi avea nevoie de fiecare bănuț, zise Gareth. Avocații Angelei negociază dur. Numai pentru început, vor să revendice conacul și vila din sudul Franței.

— Dar îți mai rămâne apartamentul din Chelsea, care cu siguranță valorează ceva parale, zise Adam.

— Așa este și va trebui să țin cu dinții de el, ca să supraviețuiesc, zise Gareth. Din fericire, ea crede că este închiriat și i-am spus că voi reînnoi contractul anul viitor.

— Atunci poate ar fi mai înțelept să ajungeți la o înțelegere înainte să afle cât valorează cu adevărat.

— În mod normal ți-aș da dreptate, zise Gareth coborându-și glasul, dacă n-aș fi aflat că are o aventură. Și numai dacă aș afla cine e nenorocitul, aș negocia de pe o altă poziție.

— Cum de ești așa sigur că are o aventură?

— Am găsit un buton sub pat și cu siguranță nu este al meu.

***

— Gareth a găsit un buton sub pat și mi-a zis că nu este al lui.

Angela își aprinse calm o țigară și inhală adânc înainte de a-i răspunde.

— Atunci va trebui să fim mai atenți. Dacă Gareth află că noi doi avem o aventură, se duc șansele mele de a pune mâna pe cele două milioane pe care le revendică avocații mei. Ceea

ce înseamnă, de asemenea că nu voi mai putea investi în localul tău.

— Dar încă vrei să-mi mai fi parteneră? întrebă Adam neliniștit.

— Din toate punctele de vedere, dragul meu, răspunse Angela suflând un norișor de fum. Dar dacă nu intru în posesia acelor bani, aș putea ajunge chiar să servesc la bar.

— Asta nu făcea parte din planul meu inițial, zise Adam. Deși din momentul în care voi putea să mă mut cu tine, voi transforma ultimul etaj al clădirii în dormitoare de închiriat, care ne vor aduce un foarte necesar venit suplimentar. Dar voi avea nevoie de ajutorul tău în ceea ce privește design-ul interior.

— Mă voi bucura foarte tare să-mi aduc aportul, zise Angela stingându-și țigara. Dar tot sunt de părere că ar trebui să o lăsăm mai ușor pentru moment.

Adam nu putu să-și mascheze dezamăgirea.

Ea se aplecă și-l sărută tandru pe buze.

— Dar odată actele de divorț semnate, adăugă ea îndepărtându-se, nu voi fi doar liberă să-ți devin parteneră, ci și nevastă.

— Mă gândeam la o altă metodă de a-l convinge să ajungă repede la o înțelegere. Angela ridică o sprânceană.

— Cere-i să-ți arate contractul de închiriere al apartamentului din Chelsea.

— Nu. E mult mai bine să-l las să creadă că are un as în mânecă și în orice caz, asta n-ar face decât să amâne înțelegerea ta cu Greene King.

Ea puse capul pe pernă și se înveli cu cearșaful.

— Apropo de înțelegere, ce ai mai aflat?

— M-am întâlnit cu un reprezentant al companiei săptămâna trecută și am stabilit condițiile. Mi-a zis că îndată ce am banii, sunt gata să întocmească contractul.

— Atunci, tot ce-ți mai rămâne de făcut duminică, este să-l convingi pe Gareth să plătească

cele două milioane și localul va fi al tău.

— Al nostru, zise Adam în timp ce-i alunecă o mână pe coapsa ei și i se alătură sub cearșaf.

***

— E vin de Burgundia, zise Gareth

— Ți-ai fi dat seama, zise Adam, doar uitându-te la forma sticlei.

Gareth se încruntă și mai luă o gură.

— Trebuie să recunosc… e minunat. Pun pariu că e un Clos de Tart?

Adam aprobă pe jumătate.

— Pe aproape, mai încearcă.

Gareth mai luă o gură și se uită în sus, spre tavan, căutând parcă inspirație.

— Știu. E Chambolle-Musigny.

— Bravo, ai ghicit.

— Caz în care e singurul lucru pe care l-am „ghicit" săptămâna asta, zise Gareth golindu-și paharul.

— Chiar așa rău ți-a mers?

— Mai rău. Angela a mărit miza și acum cere două milioane.

— Atunci probabil ar fi înțelept să accepți propunerea înainte să ceară mai mult.

— Nu spun că n-ai dreptate, dar numai dacă aș afla cine e iubărețul, cererile Angelei ar deveni brusc mai rezonabile.

— Dar dacă află de apartament, s-ar putea să ajungi să plătești și mai mult și cu siguranță nu e un risc pe care să merite să ți-l asumi.

— Posibil, dar mai aștept o săptămână înainte să iau o decizie.

Adam tocmai se pregătea să-i toarne cel de-al doilea pahar când Gareth îi făcu semn cu mâna.

— Mie nu-mi mai pune, amice! Trebuie s-o șterg. Mâine am un caz de intrare prin efracție, la zece dimineața și nici măcar n-am citit dosarul. Ne vedem duminica viitoare.

— Și să sperăm că e rezolvată problema până atunci, într-un fel sau altul.

— Ar fi, dacă aș afla cui îi aparține butonul, zise Gareth, apoi sări din scaun și părăsi rapid localul.

Adam își reumplu paharul, dar nu se atinse de el până nu-i văzu mașina lui Gareth intrând pe șoseaua ce ducea spre Londra. Apoi luă sticla cu el în birou. Ridică receptorul și formă numărul la care suna în fiecare duminică seară.

— Ia foarte serios în considerare varianta de a plăti cele două milioane, zise Adam, odată ce auzi vocea cunoscută. Și l-am avertizat care vor fi consecințele dacă ar fi să afli adevărata valoare a apartamentului.

— Sună promițător, zise Angela

— Doar că a zis că se mai gândește o săptămână, sperând că o să afle cine e iubărețul.

— Deci clar nu putem risca să ne vedem săptămâna asta, zise Angela.

— Dar a trecut aproape o lună, zise Adam pe un ton melancolic și abia aștept să te văd.

— Știu prin ce treci, dragul meu, dar nu mai durează mult și ne vom putea petrece tot restul vieții împreună.

— Să sperăm că așa va fi.

— Nu mai fi așa pesimist, Adam. Te voi suna imediat ce voi avea vești noi.

***

— Poți vorbi?

— Da, răspunse Adam în șoaptă.

— A fost de acord să plătească cele două milioane.

Lui Adam îi venea să chiuie de bucurie, dar nu cât timp localul era plin.

— Avocații mei întocmesc contractul, continuă Angela, pe care s-a angajat să-l semneze luni dimineață și cum tu te întâlnești cu el duminică, tot

ce trebuie să faci este să nu-l lași să se răzgândească.

— Nicio șansă, zise Adam. Am ales vinul lui preferat.

— De ce nu pui și o sticlă de șampanie la rece și dacă semnează luni, putem lua cina împreună și putem sărbători prima noapte împreună în noua ta casă.

***

Adam aștepta nerăbdător ca telefonul să sune și când în sfârșit a sunat, a înșfăcat receptorul.

— Tocmai ce a plecat de acasă, în câteva minute ar trebui să ajungă la tine.

— Dar de ce așa de târziu? întrebă Adam agitat. Începusem deja să mă gândesc că a aflat de aventura noastră și că se duce direct la Londra.

— Iarăși exagerezi, dragul meu, zise Angela. A avut destul de multe lucruri de împachetat înainte să plece.

— Ce ușurare, pentru că nu mai pot să-i amân prea mult pe cei de la care trebuie să cumpăr localul.

— Sunt sigură că pot aștepta până luni.

— Și dacă ai putea să mă suni în momentul în care a semnat ca să pot depune avansul de două sute de mii pe care mi l-au cerut, deși trebuie să-ți mărturisesc că nu voi mai rămâne cu nimic.

— Nu te îngrijora, dragul meu. Imediat ce a semnat, îți voi transfera un milion în cont iar localul va fi al tău.

— Al nostru, îi reaminti Adam, în timp ce zări Jaguarul lui Gareth oprind în parcare. Tocmai a ajuns, zise el în șoaptă.

— Bun, asigură-te doar că nu se răzgândește.

— Nu-ți face griji, zise Adam înainte de a lăsa receptorul în furcă.

Se aplecă și scoase o sticlă prăfuită de Pouilly-Fumé din 1987, de sub tejghea. O destupă până să

intre Gareth, care părea fericit pentru prima dată, după câteva luni de zile.

— Nu mai e nevoie să ghicești de data asta, zise Adam, punând două pahare pe tejgheaua barului. Pentru că am ales unul din vinurile tale preferate.

— Ce sărbătorim?

— Faptul că ești liber.

— Dar de unde ai fi putut să afli despre asta? zise Gareth.

— Mi-am dat seama după expresia feței tale, răspunse Adam, puțin cam prompt. Deci va fi iar ca-n vremurile bune, adăugă el ridicând paharul.

— Nu chiar. Mai am de semnat actul mâine dimineață.

— Cu siguranță nu te gândești să nu-l semnezi, nu?

— Ba chiar mă gândeam, dar am cântărit bine ce-ai spus tu și am decis să încerc să las totul în urmă și să-mi continui viață.

— Chiar dacă asta te va costa două milioane?

— Și reședința conjugală plus vila din sudul Franței.

— Ei, măcar îți rămâne apartamentul din Chelsea.

— Și un buton, zise Gareth.

— Un buton?

— Nu-ți amintești? Dovada că Angela are o aventură?

— A, da, zise Adam. Îmi amintesc.

— Și-n plus, sunt aproape sigur că acum știu cui îi aparține celălalt.

Adam simți cum sângele îi inundă obrajii. Luă repede o înghițitură mare de vin.

— Cineva pe care-l cunoaștem?

— No.

— Atunci de unde…

— Pentru că am găsit două bilete British Airways către Nisa, în poșeta ei.

Adam nu scoase nicio vorbă cât timp Gareth își duse mâna la buzunarul de la pantaloni, scoase un

buton și îl puse pe tejgheaua barului. Adam se uită cu uimire la butonul albastru placat cu argint.

— Presupun că iubărețul i se va alătura mâine-dimineață la aeroportul Heathrow, pentru a o însoți la vila noastră, pardon, vila ei din sudul Franței.

Adam continuă să se holbeze la butonul pe care nu-l mai văzuse niciodată până atunci.

— Nu mă mai cicăli femeie, zise Dennis, dar nu suficient de tare încât să-l audă soția lui.

Dennis Pascoe ar fi divorțat cu mulți ani în urmă, însă financiar nu și-a permis. Era deja căsătorit cu Joyce de treizeci și patru de ani și se gândea că de acum, din nefericire, va dura până ce moartea-i va despărți.

Ea nu fusese prima pe lista lui, însă presupunea că nici el nu fusese pentru ea. Dennis obișnuia să-și spună că au rămas împreună de dragul copiilor, însă nu mai putea susține acest lucru din moment ce atât Joanna cât și Ken locuiau acum în străinătate, deci adevărul era că rămăseseră împreună din inerție.

Dennis se pensionase de curând din funcția de șef adjunct de gară la Audley End, pe linia secundară către Saffron Walden.

Nu avusese chiar o carieră nemaipomenită. Renunțase la școală la vârsta de paisprezece ani, fără niciun certificat de competență și participase fără succes la câteva interviuri, înainte de a se angaja ca ucenic la Căile Ferate Britanice. Îi spusese mamei sale că slujba de la Audley End nu era decât fundația pentru ceva mai mare. Problema era că Dennis nu avea habar ce însemna acel „ceva mai mare” și nici nu a aflat vreodată.

Dennis a avansat de la ucenic la controlor, apoi a devenit funcționar la casa de bilete, încheindu-și cariera ca șef de gară adjunct, având o echipă de cinci oameni în subordine, dintre care doar trei erau de serviciu în același timp. De fapt, adjunct însemna că nu se putea alătura clubului de golf local și că era puțin probabil să primească vreo invitație de la clubul Rotary[25].

Totuși, adevărata provocare a apărut în momentul în care Southern Rail[26] a preluat Căile Ferate Britanice și Dennis a optat pentru

pensionarea anticipată, cu pensie întreagă, la vârsta de cincizeci și cinci de ani, convins că era încă suficient de tânăr pentru a-și găsi o nouă slujbă care să-i suplimenteze veniturile modeste. S-a înșelat din nou, pentru că nu erau multe slujbe în sectorul privat pentru un șef adjunct de gară pensionat, în afară de paznic de noapte sau ajutor pentru copii la trecerea de pietoni, Joyce nefiind de acord cu niciuna dintre cele două variante.

În decurs de doar câteva zile de la pensionare, Dennis a descoperit că deși căsătoria însemna tovărășie la bine și la greu, nu însemna și pentru șapte zile pe săptămână. Joyce, care nu muncise o zi în viața ei (în afară de curățenia în casă, cumpărături, gătit, plătit facturi și creșterea copiilor) era stânjenită de faptul că se împiedica de soțul ei în rutina casnică. De la treburile casnice nu se iese la pensie, îi reamintea adesea.

Altă problemă era că pensia nu-i permitea lui Dennis să ducă o viață comodă, iar cu inflația în creștere, situația părea că se va înrăutăți pe măsura ce îmbătrânea. Avea un abonament pe tot sezonul la meciurile Clubului de Fotbal Norwich, cu loc pe peluză, pe care abia și l-a putut permite, iar echipa nu se bucura de mai mult succes decât el. Se zbăteau între supraviețuirea în prima divizie și promovarea din divizia secundă. În plus, mai avea doar iubirea vieții lui, nu pe Joyce, ci colecția lui de timbre, un hobby care a început când avea șapte ani și bunicul lui i-a dăruit un pachet de timbre Commonwealth Specials pentru a sărbători încoronarea reginei. Dennis deținea acum peste o mie de timbre din toate colțurile lumii, pe care le păstra mândru în cinci albume diferite.

Singura extravaganță a lui Dennis a fost să se aboneze la revista lunară și catalogul Stanley Gibbons, pe care le răsfoia ore întregi, conștient de faptul că nu-și putea permite rarele exemplare prezentate, pe care și-ar fi dorit foarte mult să le adauge la colecție.

Dennis încerca să-și umple ziua cu plimbări lungi, ceea ce nu era mereu posibil când ploua, vizitând barul local, unde stătea într-un colț savurând o jumătate de halbă de bere amară în timp ce citea cotidianul *The Sun.*

Se întorcea acasă mereu la timp pentru masa de prânz, după care digera pe canapea ațipind la televizor sau răsfoindu-și albumele cu timbre.

Dennis a fost cel care a descoperit anunțul, citind ziarul the Sun, în timp ce Joyce dădea cu aspiratorul în sufragerie. Anunțul prezenta un pachet de vacanță în Costa del Sol, idee ce-i surâdea mai mult decât vizita lor anuală la Skegness. Dennis citi anunțul în amănunt în timp ce Joyce se chinuia să aspire în jurul lui. În pachet erau incluse biletele de avion dus-întors și cazarea cu pensiune întreagă la prețul de 200 de lire. Prea frumos ca să fie adevărat se gândi Dennis, neștiind dacă Joyce ar avea măcar răbdare să-i asculte propunerea. În timpul plimbării de dimineață, se tot gândi la cum să o convingă că era momentul pentru puțin mai multă aventură în viața lor.

Dennis așteptă să se încheie masa de prânz înainte să-i zică:

— Foarte bune piureul și cârnatul, iubire.

Joyce îl privi cu suspiciune, deoarece nu era obișnuită să audă laude din partea aceea de masă, deci nu-i rămânea decât să se întrebe ce urmărea cu adevărat.

— Mă gândeam să mai mergem și în altă parte în afară de Skeggie. Anul acesta hai să încercăm și altceva, sugeră el.

— Și unde te-ai gândit să mergem Dennis? Mă duci două săptămâni la Veneția? O plimbare cu mașina pe coastă? O excursie de-a lungul Nilului înainte să ne oprim în Cairo să vedem comorile lui Tutankhamon?

Dennis îi ignoră sarcasmul și-i împinse ziarul pentru a-i arăta imaginea cu vila din Costa del Sol.

Și înainte ca Joyce să-și exprime părerea, Dennis adăugă:

— Și nu uita, până și călătoria cu trenul până la aeroportul Heathrow va fi gratis. Un avantaj de a fi șef adjunct de gară, îi reaminti.

Joyce o consideră una dintre cele mai bune idei pe care le-a auzit de la el, păcat că va fi nevoită să petreacă cele două săptămâni alături de Dennis, dar cu toate acestea îl încurajă să se intereseze de călătorie.

***

Doamna și domnul Pascoe au părăsit Audley End ușor sceptici, motiv pentru care au fost plăcut impresionați când călătoria s-a dovedit a fi, așa cum scria și în anunț, vacanța vieții lor. Amândoi au fost bucuroși să li se alăture turiștilor de înaltă clasă, chiar dacă zburau doar cu Laker Airways și să aterizeze într-o țară unde soarele nu părăsea cerul până seara, lucru pe care nu-l puteau spune despre Skegness, nici măcar pe timpul verii.

Camera lor nu era nicidecum luxoasă, însă era curată și confortabilă, iar în cele trei mese zilnice niciodată nu au fost incluse piureul și cârnații. Poate că Joyce depășise vârsta la care putea purta bikini iar soțul ei avea cute în toate locurile nepotrivite, dar măcar plaja nu era înțesată de sticle goale de bere, iar intrarea în mare era ca și cum ar fi făcut o baie caldă, și în plus, și-au făcut și o mulțime de prieteni noi. De câte ori Joyce era întrebată de meseria soțului ei, răspundea că e un șef de gară pensionat.

Două săptămâni mai târziu, doamna și domnul Pascoe se întorceau în Anglia bronzați și relaxați, abia așteptând să repete experiența anul următor, ba chiar, sugeră Joyce, se puteau gândi s-o repete mai curând.

Vacanța perfectă era pe cale să le fie stricată în ultimul moment, când au fost nevoiți să aștepte în

sala de recuperare a bagajelor din aeroportul Heathrow să apară bagajul lui Dennis pe banda rulantă. Acesta n-a apărut. Însă nu era totul pierdut, pentru că în momentul în care Joyce a citit scrisul mărunt de pe broșura de călătorie, a aflat că orice obiecte pierdute până în suma de 50 de lire erau acoperite de asigurare și cum valiza o avea de la mama ei, iar conținutul acesteia nu era de valoare semnificativă, nici că s-ar fi putut bucura mai tare când, trei săptămâni mai târziu, primi un cec de treizeci și patru de lire zece șilingi și șase pence.

Joyce, fiind o femeie meticuloasă, a așteptat până la reducerile din ianuarie pentru a cumpăra o valiză nouă și o poșetă la care în mod normal nici nu ar fi visat, ba chiar s-a simțit puțin vinovată. Asta până când a descoperit că Dennis își cumpărase un set de timbre aniversare cu prințul Țării Galilor, fără să-i spună.

***

Totul ar fi fost roz în casa Pascoe, dacă valiza dispărută nu ar fi fost găsită la bagaje pierdute și apoi returnată. Dennis a trimis imediat o scrisoare companiei de asigurări în vederea clarificării situației, și aceasta a răspuns cu o scrisoare standard „Dragă domnule sau doamnă”, iar deasupra erau ștampilate cuvintele „DOSAR ÎNCHIS”.

Joyce s-a simțit ușurată aflând că nu va fi nevoită să returneze cele 34 de lire pe care le cheltuise deja, însă situația a pus-o serios pe gânduri...

Dennis și-a petrecut următoarea lună corespondând cu agențiile de turism de top și pe următoarele șase studiind broșurile trimise de acestea. Și-a luat atribuția foarte în serios, de parcă s-ar fi pregătit pentru un examen, cu Joyce în rolul examinatorului. Cu toate acestea, a mai trecut ceva

timp până când a fost gata să-i propună soției următoarea destinație de vacanță.

Joyce a cerut, de asemenea, câteva broșuri pe care le-a studiat la fel de minuțios, pentru ca în momentul în care Dennis era gata să-i prezinte perioada și destinația călătoriei lor următoare, ea să fie capabilă să-i arate ce pusese la cale în ultimele șase luni.

După o discuție lungă, au hotărât că vor merge în Lanzarote[27] și acela a fost momentul în care Joyce i-a dezvăluit soțului ei un detaliu care avea să le facă vacanța lucrativă. Dennis o ascultă stupefiat și dezminți ideea fără să se gândească foarte mult la ea. Până la urmă, zicea el, era necinstit. Totuși, o săptămână mai târziu, după câteva plimbări lungi și după ce a zăbovit prea mult la halbe de bere umplute pe jumătate, a rugat-o pe Joyce să-i prezinte planul în amănunt. Dar nu a fost de acord cu ideea înainte să răsfoiască cel mai recent catalog Stanley Gibbons' unde zărise un timbru Penny Black la care râvnea.

Era clar că Joyce întocmise planul cu mare atenție și-i explică lui Dennis ce era de făcut pas cu pas și moment după moment, permițându-i totuși soțului ei să pună întrebări și să o atenționeze dacă își dădea seama de eventuale greșeli. Dennis nu reușise să găsească decât o problemă pe care el o considera de nedepășit, însă a fost plăcut surprins să afle că soția lui se gândise deja la o rezolvare. Dennis s-a arătat impresionat și, deși era încă puțin sceptic, i-a permis nevestei să completeze toate formularele necesare.

***

Când doamna și domnul Pascoe au urcat în trenul către aeroportul Heathrow, erau amândoi entuziasmați de perspectiva celei de-a doua „vacanțe a vieții lor", iar ruperea de cotidian le-ar fi tihnit cu adevărat dacă Dennis nu i-ar fi

reamintit continuu soției lui de consecințele severe pe care urmau să le suporte în cazul în care ar fi fost prinși. Dar, la întoarcerea acasă, două săptămâni mai târziu, amândoi erau de acord că Lanzarote s-a dovedit a fi o alegere mai bună decât Costa del Sol. Și de câte ori se deschidea subiectul, Dennis nu nega faptul că se pensionase de curând din funcția de director la Căile Ferate Britanice, lucru ce suna destul de convingător în Lanzarote.

După ce toți pasagerii zborului își recuperaseră valizele de pe banda rulantă, Joyce izbucni în plâns iar Dennis făcu tot ce-i stătea în putere pentru a o consola. Îi explică mai târziu unui tânăr angajat empatic, faptul că una din valizele ei nu apăruse pe banda rulantă. Deși s-a efectuat o căutare amănunțită nimeni nu a reușit să găsească valiza. Joyce a continuat să plângă.

Odată ajunși în Saffron Walden, Joyce a așteptat câteva zile înainte de a trimite prin poștă două declarații de valiză pierdută la două agenții de asigurări diferite, enumerând conținutul valizei: trei rochii, câteva articole de lenjerie intimă, două perechi de pantofi, o sticlă de parfum, o trusă de duș și chiar o brățară talisman (poza atașată).

Două cecuri, unul în valoare de 84,20 de lire iar al doilea în valoare de 110 lire au ajuns la distanță de doar câteva zile unul față de celălalt. Cecurile au fost depuse în două bănci diferite sub două nume diferite.

În perioada reducerilor de Crăciun, Joyce a cumpărat șase valize noi de dimensiuni variate de la diferite magazine din centrul Londrei, în timp ce Dennis și-a achiziționat un set neperforat de timbre Penny Reds, pe care și le-a adăugat, cu mândrie, la colecție.

***

Compania maritimă Cunard nici că putea să fie mai conciliantă, cerându-și scuze pentru rătăcirea

valizei mari a doamnei și domnului Pascoe (verde și inscripționată vizibil Joyce Pascoe, insistă ea) în timpul debarcării de după cea de-a treia călătorie a lor. Comisarul de navă o asigură pe doamna Pascoe că vor face tot posibilul pentru a găsi valiza.

Câteva săptămâni mai târziu apărea și primul din cele câteva cecuri menite să le acopere pierderea, în vreme ce următoarele rambursări, pentru aceeași valiză au început să vină la intervale regulate în următoarele șase luni, la fel și timbrele din ce în ce mai rare și mai scumpe din catalogul Stanley Gibbons.

— Nu ar trebui să ne lăcomim, zise Joyce la întoarcerea din vacanța de iarnă petrecută în Caraibe, călătorie care le-a adus încă nouă cecuri.

Atât de fructoase le-au devenit „vacanțele vieții lor" încât după cinci ani strânseseră mai mult decât suficient pentru a-și permite să se mute din duplex-ul închiriat din Saffron Walden și să-și cumpere o căsuță cu acoperiș de stuf, pe care au botezat-o Sidings, în Steeple Bumpstead, unde Joyce se gândea că era mai probabil să întâlnească oameni de tipul celor pe care-i cunoscuse în decursul vacanțelor.

***

Când familia Pascoe își plănuia următoarea vacanță de vară, Joyce își avertiză soțul că începuse să epuizeze companiile de asigurări și că nu îndrăznea să-i ceară despăgubiri unei companii la care apelase deja. Dennis se arătă dezamăgit de vestea primită, deoarece abia se alăturase clubului de golf, își cumpărase un abonament de sezon la meciurile FC Norwich City, cu loc aproape de linia de centru a terenului și fusese invitat și de clubul Rotary. De asemenea începuse să adauge timbre din ce în ce mai rare în cel de-al optulea album al său. Dennis era primul dintre ei gata să recunoască

faptul că nu și-ar fi putut permite niciunul din aceste luxuri fără recent parvenita situație materială. Își dădu seama că se bucura de un standard de viață la care nu era dispus să renunțe.

***

Joyce îl trezi pe soțul ei în miez de noapte, când îi veni următoarea idee. Dennis o ascultă cu atenție și nu putu să adoarmă la loc. Dacă le ieșea, se gândea chiar să candideze pentru o funcție în consiliul local.

— Va trebui să fie ultima noastră lovitură, îl avertiză ea, pentru că nu mai sunt decât trei mari asigurători.

N-a mai adăugat, pe care nu i-am jefuit încă.

Joyce i-a făcut o listă lui Dennis cu ce avea de făcut înainte de a porni în următoarea călătorie, inclusiv să scoată toți banii care le mai rămăseseră în conturile bancare. Apoi ea citi condițiile de asigurare ale celor trei companii rămase, timp în care Dennis le spuse prietenilor lui de la clubul de golf și de la Rotary că urma să o ducă pe Joyce într-o călătorie de-a lungul Nilului pentru a sărbători patruzeci de ani de căsnicie, deoarece Joyce și-a dorit întotdeauna să vadă Piramidele și să viziteze mormântul lui Tuthankamon.

Odată ce Joyce a terminat de completat formularele și a trimis cecurile și scrisorile, totul era gata când a sosit momentul îmbarcării și au pornit spre Southampton.

Pe data de 17 iulie 1972, Dennis și Joyce au urcat la bordul navei SS Balmoral, pentru croaziera cu destinațiile Salalah, Portul Said, prin Canalul Suez și întoarcere la Southampton via Istanbul.

Nota autorului

Din acest punct i-am găsit trei finaluri poveștii și pentru că nu am reușit să decid pe care să-l aleg, le-am scris pe toate trei și am lăsat la latitudinea dumneavoastră pe care îl preferați.

A

Când vasul a acostat în Istanbul, câțiva pasageri s-au aplecat peste balustrada vaporului urmărind cu mare interes cum doi agenți de poliție s-au urcat la bordul vasului de lux și s-au interesat la comisarul navei de numărul cabinei doamnei și domnului Pascoe.

Joyce a izbucnit în lacrimi când ea și soțul ei au fost coborâți de la bordul vaporului și escortați la cel mai apropiat aeroport. Nu s-a oprit din plâns nici pe durata zborului către Heathrow, nici în limuzina neagră care i-a condus înapoi la Steeple Bumpstead.

Când mașina în care călătoreau prin amabilitatea companiei Barrington a oprit în fața porții la Sidings, Joyce a izbucnit în lacrimi încă o dată. Dennis a ieșit tăcut din mașină, uitându-se surprins la mormanul de rămășițe fumegânde. Era tot ce mai rămăsese din căsuța lor.

Șeful pompierilor din localitate, de asemenea membru al clubului Rotary, se grăbi să li se alăture.

— Îmi pare foarte rău Dennis, zise el. Oamenii mei au ajuns cât de repede au putut, dar odată ce flăcările au învăluit acoperișul de paie, nu prea au mai avut ce să facă.

— Sunt sigur că ați făcut tot posibilul, Alan, zise Dennis, încercând să pară afectat de situație.

— Dar am pierdut tot ce aveam, îi mărturisi Joyce unui reporter de la ziarul local, și nicio sumă de bani nu va putea să ne redea căsuța.

Citat publicat pe prima pagină alături de o poză cu fața înlăcrimată a lui Joyce, care era convinsă că articolul nu va trece neobservat de către companiile de asigurări. Nu chiar tot ce aveam, se gândi Dennis, pentru că-și ascunsese colecția de timbre în dulăpiorul din vestiarul clubului de golf.

Joyce și Dennis s-au cazat la Bumpstead Arms (cazare acoperită de una dintre cele trei companii de asigurări) și și-au petrecut următoarea lună căutându-și o nouă casă. Compania care le asigurase interiorul casei i-a despăgubit la scurt timp, dar despăgubirea pentru clădire a întârziat puțin.

Odată ce doamna și domnul Pascoe și-au cumpărat o căsuță asemănătoare, în cealaltă parte a satului, fără acoperiș de stuf (prea riscant, le mărturisi Dennis partenerilor lui de golf) și mobilată, le rămăseseră suficienți bani pentru a duce o viață dulce, permițându-și și vacanțe în extrasezon fără să mai fie nevoie să-și rătăcească bagajele.

Cu toate acestea, s-a ivit o problemă pe care niciunul dintre ei nu o anticipase. Monotonia s-a instalat iarăși, motiv pentru care foarte curând au început din nou să se ciondănească.

Joyce a fost cea care a venit cu soluția la această problemă, iar Dennis a aprobat-o cu entuziasm. Urmau să-și schimbe numele și să se mute în West Country, căutând iarăși ofertele de „vacanță a vieții lor”.

B

Prima oprire din drumul lor către Orientul Mijlociu a fost în portul Salalah, de unde au rugat un șofer de taxi să-i conducă la bazar. S-au bucurat de plimbarea printre tarabele multicolore, care etalau covoare variate atât calitativ cât și ca preț. Însă Joyce era mai degrabă interesată de „calitatea” comerciantului decât de țesătura covoarelor. Odată ce au identificat vânzătorul potrivit, un bărbat care cu siguranță nu ar fi fost invitat să ia cuvântul la clubul Rotary, au băut împreună o ceașcă de cafea turcească înainte să negocieze prețul unui covor țesut dintr-o mie de fire de mătase, despre care comerciantul susținea că ar fi fost unic.

Trecu un ceas și Joyce negociase într-un final un preț, pe care Dennis îl achită în numerar. Apoi comerciantul le eliberă o chitanță cu valoarea scrisă de patru ori mai mare decât suma achitată pentru rarul exemplar de mătase.

În Port Said, vizitară câteva centre comerciale de unde își achiziționară bijuterii de calitate, printre care o broșă de aur cu chipul lui Nefertiti, un colier de perle demn de Cleopatra și o brățară bătută cu diamante, cu care Joyce era sigură că va stârni invidia doamnelor de la Rotary.

Vânzătorii s-au arătat la fel de amabili și când a venit vorba de chitanțe. Suma e rambursabilă de către compania de asigurări, în caz că le pierdem, le explică Joyce.

În Istanbul, au achiziționat o pictură în ulei, cu imaginea unei bărci care pescuia în Bosfor, tablou pe care Joyce și-l putea deja imagina deasupra șemineului, în sufragerie și în ciuda sumei exorbitante pe care au plătit-o, pe chitanță au trecut triplul valorii.

Pe când vasul *Balmoral* acosta în Southampton, soții Pascoe își cheltuiseră deja toate economiile,

însă acum erau în posesia unor mărfuri extrem de valoroase, iar Joyce avea chitanțele care dovedeau acest lucru.

Joyce a împachetat, pe îndelete toate obiectele cumpărate în călătorie, pe care apoi le-a așezat într-o valiză mare de culoare verde. Termină de împachetat chiar înainte ca hamalul să vină să le care cufărul și cele două valize mai mici. Când soții Pascoe au ajuns în sala de recuperare a bagajelor, Joyce jucă o scenă de rămas bun demnă de Elizabeth Taylor.

— O valiză mare verde, ziceți, doamnă?

— Da, zise Joyce, cu toate obiectele minunate pe care le-am cumpărat în decursul călătoriei. Dennis părea să facă tot ce-i stătea în putere pentru a-și consola nevasta, lucru la care se pricepea din ce în ce mai bine.

După ce li s-a promis o recompensă pentru găsirea valizei, câțiva membri ai echipajului porniră în căutarea bagajului, însă o oră mai târziu, nimeni nu reușise să revendice recompensa.

Soții Pascoe au fost printre ultimii care au părăsit sala de recuperare a bagajelor, însă nu înainte să se convingă că nu mai era nicio șansă de a-și recupera comorile. Un hamal le așeză cufărul și cele două valize pe un cărucior și începu să-l împingă către ieșire.

Dennis și Joyce îl urmară, vizibil întristați, ca și cum cineva ar fi vrut să-i insulte și pe deasupra, un agent vamal zelos îi îndemnă să se abată de la drum să-și pregătească bagajele pentru control. Hamalul se conformă fără ezitare.

— Dacă-mi permiteți să vă întreb, ați cumpărat vreun obiect de valoare cât ați călătorit în afara țării, doamnă?

— Nu, zise Joyce, doar câteva suveniruri, nimic de valoare.

Deschizând cele două valize îi arătă vameșului hainele murdare și învălmășite ale lui Dennis, într-

una dintre ele, iar în cealaltă hainele ei împăturite cu grijă.

— Da, mulțumesc, zise el. Și cufărul?

Hamalul îl ridică încă o dată și-l așeză pe masă.

— Puteți să-l deschideți, vă rog, domnule? zise vameșul, moment în care Dennis își privi îndelung soția.

Joyce izbucni din nou în lacrimi, însă de această dată plânsul ei n-a mai fost privit cu empatie.

— Puteți vă rog să deschideți cufărul, domnule? repetă vameșul pe un ton ușor mai apăsat.

După câteva momente ce părea că au durat o eternitate, Dennis a făcut un pas ezitant înainte, a descuiat cufărul și l-a deschis. Înăuntru, o valiză mare de culoare verde ocupa aproape întreg spațiul.

— Puteți să deschideți valiza? zise tânărul vameș, moment în care se apropie și un superior al acestuia.

Dennis trase fermoarul valizei și o deschise încet.

Înăuntru erau așezate obiectele atent selectate pe care le cumpăraseră în cele două săptămâni cât a durat croaziera. Tânărul vameș începu să le scoată și să le despacheteze, unul câte unul, timp în care, superiorul lui și le nota.

Li se adresă pentru prima dată.

— Ați păstrat vreo chitanță pentru aceste suveniruri? întrebă el.

— Da, zise Dennis.

— Nu, răspunse Joyce, ceea ce l-a făcut pe vameș să-i ceară femeii poșeta, în care a găsit imediat un plic burdușit cu patruzeci și două de chitanțe.

Verifică atent fiecare chitanță, apoi trecu sumele într-un calculator mare. După ceva timp spuse:

— Puteți să-mi verificați calculul, însă sunt sigur că veți fi de acord că suma finală este de douăzeci și șapte de mii șapte sute șaisprezece lire. Sunt sigur că amândoi știți că pentru orice bunuri

achiziționate de peste hotare, care depășesc suma de cincizeci de lire, se percepe o taxă vamală de import de patruzeci la sută.

Se întoarse la calculatorul lui.

— Ceea ce înseamnă că îi datorați Majestății Sale suma de unsprezece mii șaizeci și șase de lire și patruzeci de pence. În cazul în care nu puteți achita suma pe loc, toate bunurile se vor confisca până la plata întregii sume.

C

În timpul călătoriei cu trenul înapoi la Audley End, Dennis și Joyce au fost de acord că aceasta fusese cea mai bună vacanță dintre toate și plănuiau deja vacanța de anul următor.

Joyce consideră că era mai înțelept să ia taxiul până la Steeple Bumpstead, decât să se chinuie să care valizele cu autobuzul. Dennis a fost de acord cu ea, deși nu mai rămăsese decât cu zece lire în buzunar.

Când taxiul a oprit în fața porții la Sidings, Joyce a izbucnit în lacrimi.

Dennis a ieșit tăcut din mașină, uitându-se surprins la mormanul de rămășițe fumegânde. Era tot ce mai rămăsese din căsuță lor.

Șeful pompierilor din localitate, de asemenea membru al clubului Rotary, se grăbi să li se alăture.

— Îmi pare foarte rău Dennis, zise el. Oamenii mei au ajuns cât de repede au putut, dar odată ce flăcările au învăluit acoperișul de paie, nu prea au mai avut ce să facă.

— Sunt sigur că ați făcut tot posibilul, Alan, zise Dennis, încercând să pară afectat de situație.

Joyce nu s-a oprit din plâns iar Dennis se întreba dacă nu cumva întrece măsura.

— Privește partea bună a lucrurilor, îi șopti Dennis cuprinzând-o în brațe. Fără îndoială că avem câteva polițe de asigurare de încasat pentru casă.

— Dar n-am asigurat casa, zise Joyce cu amar în glas. Niciodată nu am crezut că are rost.

Dublu sau nimic

— Cred că avem o problemă la masa numărul trei, zise directorul uitându-se prelung la ecranul situat pe biroul lui.

— Unde mai exact? întrebă șeful departamentului de pază, înainte să i se alăture superiorului său în fața ecranului.

— Tânărul de acolo, cu femeia atrăgătoare care stă chiar în spatele lui. Ce părere ai, André?

— Măriți imaginea, zise șeful pazei, să ne uităm mai atent. Directorul apăsă un buton și-l ținu apăsat până ce chipul tânărului umplu ecranul. Sunt de acord, ăsta e genul care joacă dublu sau nimic. Mă gândesc văzându-i fruntea plină de sudoare, că are deja o sumă mare investită în joc.

— Și fata? zise directorul, ecranul arătând acum imaginea unei femei tinere, al cărei braț drept se odihnea pe umărul pariorului.

— Tot ce pot să vă spun e că nu este doar o aventură de o noapte pentru el.

— Cum poți să fii atât de sigur?

— Amândoi poartă verighetă.

— Cheamă-l pe Duval.

André părăsi rapid încăperea, iar directorul îl urmări pe tânăr plasând încă o mie de franci pe numărul treisprezece.

— Idiotule, zise directorul aruncând o privire la prima pagină din *Le Figaro*, ziar aflat pe birou chiar lângă el. Titlul în sine era suficient de îngrijorător.

CEA DE A UNSPREZECEA SINUCIDERE CONFIRMATĂ LA MONTE CARLO, SURVENITĂ CA URMARE A PIERDERILOR ENORME LA JOCURILE DE NOROC

Își întoarse din nou privirea la ecran numai ca să-l vadă pe tânăr cum mai pariază o mie de franci

pe 13.

— Idiotule, repetă el. N-am destule necazuri și fără tine?

Claude Richelieu, proprietarul cazinoului, sunase de la Paris la începutul săptămânii, îngrijorat de noua directivă guvernamentală. Ministrul de interne francez îi soma pe cei din comitetul jocurilor de noroc de la Monte Carlo să închidă recent deschisul cazinou. Prea multe articole apărute în presă despre sinucideri, divorțuri și afaceri falimentate ca urmare a pierderilor la jocurile de noroc, care erau ilegale în Franța, motivul exact pentru care cei din Monte Carlo făceau atât de mulți bani. Directorul înjură când îl auzi pe Richelieu că spune:

— Nu ne mai trebuie sinucideri.

— Și eu ce pot să fac? întrebă el, dacă cineva pierde foarte mult și se hotărăște să se sinucidă?

— Aranjează ruleta, zise Richelieu. Fă în așa fel încât să câștige.

— Și dacă nu funcționează?

Proprietarul îi dădu indicații precise în legătură cu ce avea de făcut în cazul în care nu se dovedea destul de eficientă aranjarea ruletei.

Se auzi o bătaie în ușă iar șeful de la pază se întoarse în încăpere urmat de unul din puținii angajați care nu purta frac în seara respectivă. De fapt, dacă treceai pe lângă Philip Duval pe stradă, ai fi crezut că scundul bărbat de vârstă mijlocie, cu început de chelie era fie profesor, fie contabil. Însă el avea alte talente, cu mult mai utile unui cazinou. Domnul Duval putea citi pe buze în cinci limbi diferite.

— Care e? întrebă el, privind ecranul.

— Tânărul acela, zise directorul mărind din nou imaginea feței bărbatului. Ce-mi poți spune despre el?

Duval îl privi cu atenție, însă trecu ceva vreme până să-și poată exprima o părere, timp în care tânărul a mai pierdut o mie de franci pe 13.

— Este francez, zise Duval în cele din urmă, parizian, iar doamna din spate este nevasta lui, Maxine, asta presupunând că nu sunt amândoi căsătoriți cu altcineva.

— Și ce spun? zise Marcel

Duval se aplecă și se uită foarte atent.

— El: „Trebuie să-mi surâdă norocul până la urmă."

— Ea: „Te sfătuiesc să te oprești, Jaques. Hai să ne întoarcem la hotel cât încă mai avem destui bani să plătim factura."

— El: „Nu factura de la hotel mă îngrijorează, după cum bine știi, Maxine, ci cămătarul care abia așteaptă să mă întorc în Paris."

Tânărul mai plasă o mie de franci pe 13. Bila căzu pe 46.

— El: „Data viitoare."

— Tony e de serviciu în seara asta? întrebă directorul.

— Da, este, răspunse șeful de la pază. Masa numărul nouă.

— Schimbă-l cu cel de la masa trei și spune-i să se asigure că bila cade pe 13.

— Tot rămâne cu șansă de unu la cinci, zise șeful de la pază.

— Mai bine decât cea de unu la treizeci și șapte, zise directorul. Hai grăbește-te!.

— Imediat, șefu', zise el. Se grăbi să coboare în sală dar nu ajunse înainte ca tânărul să mai piardă o mie de franci.

— Dați imagine de ansamblu, zise Duval. Directorul micșoră imaginea. Vreau să-l văd mai detaliat pe bărbatul care stă sprijinit de stâlpul din plan îndepărtat. Camera găsi un om de vârstă mijlocie care se uita, de asemenea cu interes la masa cu pricina.

— E un reporter la Le Figaro.

— Ești sigur? țipă directorul.

— Priviți fotografia de lângă articolul de pe prima pagină, zise el arătând cu degetul pe ziar.

— François Colbert, zise directorul. L-aș omorî!

— Cred că sentimentul este reciproc, zise Duval, în timp ce imaginea reveni asupra mesei cu ruleta, unde cei doi crupieri își schimbau locurile între ei.

— Fă-o să pice pe 13, Tony, zise directorul înainte ca nou-venitul crupier să învârtă roata.

Tânărul parior, directorul, șeful de la pază și Duval priviră toți bila care a aterizat pe 27, o căsuță la stânga de 13.

— O să reușească data următoare, zise directorul.

— Ar fi cazul, zise Duval, deoarece omul nu mai are decât două jetoane.

Tânărul le plasă pe amândouă pe 13. Crupierul învârti roata iarăși, în timp ce șase oameni, cu mize serioase urmăreau cu interes bila. Căzu pe 36.

— Cu asta, Tony a nimerit în ambele părți lângă treisprezece, zise directorul, cu siguranță va nimeri a treia oară.

— Dar cred că omul nostru a rămas fără bani, zise Duval, iar tânărul se întoarse cu fața spre soția lui.

— Ce-i zice? întrebă nerăbdător directorul.

— Nu pot să vă zic, dacă stă cu spatele la mine. Dar măriți imaginea femeii. Zice: „Dar doar atât mi-a mai rămas, Jaques și dacă ți-i dau ție, suntem faliți.”

Crupierul învârti roata și dădu drumul bilei, înainte de a ciupi ușor axul de rotire, pentru a treia oară, iar bila aterizează pe 13, însă tânărul nu a avut suficient timp să pună pariul. Pariorul se întoarse și un suspin general se auzi printre spectatorii de la masă, iar el spuse disperat:

— Dacă ai fi avut încredere în mine, Maxine, acum aș fi câștigat cei trei sute de mii necesari să-mi plătesc datoria.

Femeia își deschise imediat poșeta și-i dădu crupierului un teanc de bancnote. Acesta numără

banii cu atenție.

— Zece mii de franci, domnule? zise el calm, apoi așeză banii într-o cutie de plastic, aflată lângă el.

— Fiți cu ochii pe reporter, zise Duval. Directorul aruncă o privire la François Colbert, care își nota fiecare cuvințel rostit de Jaques și nevasta lui.

— Căcat! strigă el și își reîntoarse atenția la crupier.

— Pariez totul pe 13, zise tânărul.

Crupierul căută privirea directorului-adjunct, care aprobă. Roata se învârti iar el dădu drumul bilei, pipăind axul din nou. Bila ateriză pe 13, dar numai pentru o secundă, apoi sări și se opri la 27.

Tânărul țipă frustrat, apoi se ridică și plecă de la masă urlând la nevasta lui:

— Altă alegere nu mi-ai lăsat.

Maxine se prăbuși pe cel mai apropiat scaun și izbucni în lacrimi, iar soțul fugi pe ieșirea din spate a cazinoului. Directorul se ridică de la birou și ieși grăbit pe balcon. Îl privi pe tânăr cum fugea pe plajă, îndreptându-se spre mare. Directorul se uită mai atent și aproape că putea să jure că a zărit un pistol în mâna dreaptă a tânărului.

Se întoarse de-ndată la birou, în încercarea de a-l suna pe șeful de la pază când a auzit zgomotul unei împușcături.

— Vino înapoi sus! spuse directorul, când André răspunse la telefon. Și grăbește-te.

Directorul se îndreptă spre un seif mare încastrat în perete, introduse codul de opt cifre și deschise masiva ușă.

— Cât a zis că l-ar scoate din belele?

— Trei sute de mii de franci, zise Duval, moment în care André dădu buzna în încăpere.

— Ia banii ăștia, zise directorul, punându-i în brațe un teanc de bancnote, și du la îndeplinire ordinele patronului.

Șeful de la pază se furișă din încăpere, coborî pe scările din spate și ieși prin spate pentru a ajunge pe plajă. A găsit rapid, ajutat de lumina lunii, urmele proaspete lăsate în nisip și le-a urmat până la cadavrul ce zăcea întins pe spate cu sânge țâșnindu-i din gură și cu pistolul lângă el. Șeful de la pază se uită în jur, asigurându-se că nu-l vede nimeni înainte de a-i îndesa mortului teancuri de bancnote în buzunarele de la haină, apoi de la pantaloni, lăsând câteva bancnote împrăștiate pe nisip, lângă el.

André verifică din nou că n-a fost nimeni prin preajmă să-i vadă isprava, apoi se ridică și se întoarse la cazinou. Odată intrat, fugi în sus pe scări și intră în biroul directorului.

— Misiune îndeplinită, a fost tot ce a zis.

— Bun. Acum nimeni nu va putea să presupună că motivul sinuciderii lui a fost că a pierdut o sumă mare de bani la ruletă.

Maxine îl așteptă pe șeful de la pază să se îndepărteze și să intre în cazinou, apoi se strecură până pe plajă. Mergând se tot uita înapoi pentru a fi sigură că nu era urmărită.

Când a găsit cadavrul, a îngenuncheat în nisip și a început să extragă banii din buzunare și să-i îndese în poșeta ei mare și goală. A luat până și puținele bancnote împrăștiate pe nisip.

Maxine se aplecă și-l sărută tandru pe soțul său pe frunte.

— Nu mai e nimeni prin preajmă, iubitule, îi șopti ea, privind înspre cazinou.

Jaques deschise ochii și zâmbi.

— Mă voi reîntâlni cu tine și cu François la Paris, zise el, iar nevasta lui își luă repede poșeta și se îndepărtă.

Vicepreședintele executiv

1

Arthur Dunbar analiza contul domnului S. Macpherson cu vizibilă satisfacție, care putea fi confundată cu mândrie. Privirea i se întoarse la ultimul rând: 8.681.762 $. Verifică din nou cifra din anul precedent, 8.189.614 $. O creștere de 6% în ultimul an și trebuia omis faptul că 281.601 $ erau cheltuielile personale ale clientului său, care includeau cheltuielile de întreținere a casei și salariul trimestrial al doamnei și domnului Laidlaw, despre care Arthur presupunea că ar fi fost angajații lui, de multă vreme.

Arthur se cufundă confortabil în scaun și nu pentru prima dată se gândi la omul care își avea rădăcinile în Ambrose, în regiunea muntoasă a Scoției. Când Arthur a preluat responsabilitățile administrării contului, cu optsprezece ani în urmă, tot ce i-a spus predecesorul său a fost că aparținea unui om, nu cu mult mai în vârstă decât Arthur, la vremea aceea, care și-a deschis contul în bancă după ce a făcut o avere de pe urma unei căi ferate, depozitând 871.000 $ numerar și anunțând că urma să se întoarcă acasă, în Scoția.

Arthur zâmbi gândindu-se că oricine care se prezenta la bancă în zilele noastre cu mai mult de 10.000 $ numerar ar fi făcut obiectul unei anchete din partea recent înființatei echipe de prevenire a spălării banilor și, dacă nu ar reuși să aibă răspuns la toate întrebările lor, dosarul ar fi înmânat direct departamentului specializat al Poliției din Toronto.

Arthur încetase de mult să-și mai bată capul întrebându-se de ce domnul Macpherson continua să facă afaceri cu Banca Națională din Toronto, când existau atâtea bănci scoțiene, la fel de competente, cu care ar fi putut comunica mult mai eficient. Însă, deoarece afacerile lui se dovediseră

curate, în ultimii douăzeci și cinci de ani, nimeni nu a mai ridicat problema și în orice caz BNT nu și-ar fi dorit să piardă unul dintre cei mai importanți clienți ai săi.

Deși Arthur nu știa foarte multe detalii despre clientul său, în afară de faptul că aveau origini comune, acesta s-a dovedit de-a lungul anilor a fi un om de afaceri inteligent și cu viziune pe termen lung. Până la urmă își înmulțise de zece ori suma depusă inițial, retrăgând în același timp sume de bani suficiente pentru a duce un trai foarte confortabil. De fapt, o singură dată în ultimii optsprezece ani nu a înregistrat profit, în ciuda prăbușirilor burselor de mărfuri, schimbărilor de guverne și numeroaselor conflicte militare de pe planetă. Părea să nu aibă niciun viciu, iar singura lui extravaganță era că, ocazional, mai cumpăra câte o pictură de la Munro, un comerciant de obiecte de artă din Edinburgh și doar dacă era pictată de un artist scoțian.

Arthur înțelesese de mult că nu avea talentul domnului Macpherson în a recunoaște oportunități pe piața financiară, însă se mulțumea să stea la picioarele maestrului și când primea noi instrucțiuni își investea o mică parte din banii proprii în aceleași acțiuni, însă niște sume suficient de mici pentru a trece neobservate. Așa se face că atunci când vicepreședintele băncii își verifică propriul cont, la final de trimestru, acesta arăta suma de 243.519 $. Cât de mult și-ar fi dorit să-i mulțumească domnului Macpherson în persoană, deoarece vârsta pensionării se apropia văzând cu ochii, iar cu pensia întreagă cumulată cu economiile pe care le făcuse, Arthur se aștepta la o bătrânețe confortabilă din punct de vedere financiar.

Dacă exista o doamnă Macpherson, cu siguranță nu erau indicii care să sugereze acest lucru, motiv pentru care Arthur a presupus că, asemenea lui, clientul său era burlac. Însă ca și în cazul multor

altor mistere în care era învăluită persoana în cauză, presupunea că nu va afla niciodată.

Totuși, ceva începuse să-l îngrijoreze pe Arthur în ultimele câteva săptămâni, legat de cont, însă nu putea să-și dea seama exact ce nu era în regulă. Deschise fișierul din nou și citi suma, 8.681.762, apoi verifică meticulos fiecare tranzacție. Însă totul părea în regulă.

Apoi studie fiecare cec pe care diferitele persoane sau companii le-au trimis în ultima lună, confruntându-le în final cu registrul. Fiecare se regăsea. Toate cheltuielile obișnuite de întreținere, facturi la utilități, mâncare, vin, gaz, electricitate, până și distribuitorul de ziare local, Hudsons. Totuși, nu putu să se descotorosească de sentimentul că ceva era în neregulă. Apoi, la miezul nopții avu o străfulgerare. Micuță, nu mare.

Când a ajuns la bancă, în dimineața următoare, primul lucru pe care l-a făcut Arthur a fost să scoată registrul domnului Macpherson din ultimul sertar. Răsfoi din nou până la pagina cu trimestrul precedent și își confirmă bănuielile conform cărora ultimele facturi adunate valorau considerabil mai puțin decât cele din orice alt trimestru. Dacă ar fi valorat mai mult, Arthur ar fi observat imediat și ar fi devenit suspicios. Faptul că valorau mai puțin îi trezi interesul. Singura factură constantă rămăsese salariul lunar al celor doi soți Laidlaw.

Se rezemă de spătar, gândindu-se dacă era cazul să-l informeze pe director de această abatere de la rutină, însă decise să nu o facă, din două motive. Era sfârșit de trimestru și urma să primească, fără echivoc o scrisoare de la domnul Macpherson cu o explicație clară despre motivul pentru care cheltuielile scăzuseră și al doilea motiv era că nu prea îl avea la inimă pe noul director al băncii.

Era o vreme, nu cu mult timp în urmă, când Arthur se gândea la posibilitatea de a fi numit chiar el director al băncii, însă visele i s-au spulberat când postul a fost ocupat de domnul

Stratton, de la sucursala băncii din Montreal, care avea jumătate din anii săi, însă absolvise McGill[28] și Wharton Business School[29]. Arthur, pe de altă parte, avansase grad cu grad, cum ar spune tatăl său, fost sergent în regimentul Seaforth Highlanders și fusese recent promovat în funcția de vicepreședinte executiv al băncii. Toată lumea care se învârtea în cercurile bancare știa însă că erau mai mulți vicepreședinți și nu ajungeai vicepreședinte executiv decât în momentul în care toți ceilalți ieșiseră la pensie iar tu erai următorul pe listă. „Făcătură", cum ar fi zis tatăl său.

Arthur candidase pentru funcția de director la o sucursală mai mică a băncii, de vreo două ori, însă nu ajunsese nici măcar la faza interviului. Îl auzise odată pe un membru al consiliului de conducere zicând, „Dunbar e băiat foarte bun, dar pur și simplu nu are stofa de lider."

Luase în considerare și varianta de a părăsi BNT și de a se alătura uneia dintre băncile rivale, însă află curând că nu ar începe cu același salariu și cu siguranță nu ar mai fi avut același pachet de pensie, după atâția ani de serviciu devotat. Până la urmă, peste optsprezece luni urma să împlinească treizeci de ani de lucru la bancă, ceea ce însemna că se putea pensiona cu două treimi din salariul curent; cu mai puțin de treizeci de ani ar fi primit doar jumătate. Deci trebuia să mai reziste doar optsprezece luni.

Arthur reveni asupra teancului de cecuri de pe biroul său și era pe cale de a le lua din nou la rând, când a sunat telefonul. Ridică receptorul și recunoscu imediat glasul plăcut al lui Barbara, secretara domnului Stratton.

— Domnul Stratton vrea să știe dacă puteți să veniți până la el în birou, când aveți timp – ceea ce însemna de fapt cât mai repede posibil – deoarece are ceva de discutat cu dumneavoastră relativ urgent – ceea ce însemna – chiar acum.

— Desigur, zise Arthur. Vin imediat.

Nu-i plăcea să fie chemat în biroul directorului, deoarece rareori primea vești bune – deși nici nu-și mai amintea când se întâmplase acest lucru. Ultima oară când îl chemase Stratton fusese când avea nevoie de un voluntar care să organizeze petrecerea de Crăciun, responsabilitate care i-a irosit mult timp liber fără niciun fel de compensații financiare și duse erau și vremurile când mai putea spera să plece acasă cu una din fetele de la secretariat.

Cel mai fericit dintre aceste evenimente, a fost atunci când Barbara abia se angajase la bancă și au avut ceea ce se putea numi o atracție. A aflat că aveau atât de multe lucruri în comun, chiar și pasiunea pentru muzica clasică, deși încă nu reușea să înțeleagă cum era posibil să-i placă Brahms mai mult decât Beethoven. Iar cel mai mare regret al vieții sale era faptul că nu a cerut-o în căsătorie. Când s-a căsătorit cu Reg Caldercroft, de la contabilitate, lui i s-a cerut să fie cavaler de onoare.

A închis dosarul Macpherson și l-a pus în sertarul de sus al biroului său. A părăsit încăperea, mergând agale pe coridor, a bătut la ușa biroului directorului și a primit un răspuns scurt „intră”. Încă un lucru pe care nu-l suporta la domnul Stratton.

Arthur deschise ușa și intră într-un birou mare și bine mobilat și așteptă să i se spună să ia loc. Stratton îi zâmbi și îi indică scaunul aflat în fața lui. Arthur îi zâmbi la rândul său, la fel de nesincer, întrebându-se ce altă misiune de voluntariat i se va mai da.

— Bună dimineața, Arthur, zise tânărul.

— Bună dimineața, domnule Stratton, răspunse Arthur, care i se adresase o dată cu Gerald, când acesta preluase funcția de director, însă i s-a specificat „nu în timpul programului”. Și din moment ce nu s-au întâlnit niciodată în cadru

social, a fost și ultima oară când i s-a adresat directorului pe numele de botez.

— Arthur, zise el cu același zâmbet. Am primit o scrisoare de la biroul de conducere, despre care am simțit nevoia să discut cu tine, având în vedere că tu ești vicepreședintele executiv al băncii și de asemenea cel mai vechi angajat al nostru.

Oare unde bate, a fost primul gând care-i trecu lui Arthur prin minte.

— Mi s-a ordonat să fac reduceri de personal. Procentul la care se gândesc, zise Stratton, aruncând o privire la scrisoarea de pe birou, este de zece la sută. Iar comitetul de conducere propune să începem oferindu-le angajaților cei mai vechi oportunitatea de a se pensiona anticipat.

Pentru a le face loc celor mai tineri, pe care nu vor fi nevoiți să-i plătească decât cu jumătate, voia Arthur să completeze, însă se abținu.

— Și desigur, m-am gândit că acesta ar fi momentul ideal pentru tine, după sperietura de anul trecut.

— N-a fost nicio sperietură, zise Arthur, și nu am lipsit de la serviciu decât patru zile. Singurele patru zile în aproape treizeci de ani de când lucrez la bancă, îi reaminti lui Stratton.

— Într-adevăr, admirabil, zise Stratton. Dar nu crezi că asemenea evenimente pot fi un semnal de alarmă?

— Nu, nu cred, zise Arthur. N-am fost niciodată mai în formă decât mă simt acum și după cum bine știți, nu mai am decât optsprezece luni până să mă pot retrage cu pensie întreagă.

— Înțeleg acest lucru, zise Stratton și te rog să nu crezi că nu sunt empatic. Însă nu pot face nimic. Fixă cu privirea plicul de pe masă, încercând, în mod evident, să dea vina pe altcineva. Sunt convins că vei înțelege cu ce probleme mă confrunt…

— Eu mă confrunt cu problemele, nu dumneavoastră, zise Arthur, mai îndrăzneț decât

oricând.

— Și comitetul m-a rugat să-ți comunic, zise Stratton, cât de mult apreciază calitatea serviciului pe care, cu loialitate l-ai prestat în favoarea băncii. Și sunt sigur că te vei bucura să auzi că vom organiza o petrecere în cinstea ta și ți se va oferi un cadou binemeritat, drept mulțumire pentru conștiinciozitatea cu care ți-ai făcut meseria pentru Banca Națională din Toronto.

— O petrecere cu chipsuri, alune, *vin de duzină* și un ceas placat cu aur. Mulțumesc foarte mult. Dar prefer pensia care mi se cuvine întreagă.

— Și aș vrea să știi, Arthur, zise directorul ignorându-i ieșirea, cât de mult m-am luptat pentru tine, însă comitetul… ei bine, cred că știi cum sunt ei.

De fapt, Arthur habar nu avea cum sunt și se îndoia că, dacă vreun membru al comitetului ar fi trecut pe lângă el, pe stradă l-ar fi recunoscut.

— Însă am obținut o mică victorie în numele tău, continuă Stratton, afișând același zâmbet fals pe figură. În timp ce toți ceilalți vor fi nevoiți să plece până la sfârșitul trimestrului, sau în cel mult șase luni, tu îți poți păstra încă un an funcția de vicepreședinte executiv.

— Și mă veți pensiona cu doar șase luni înainte să depășesc pragul, zise Arthur cu tristețe în glas.

— Am făcut tot ce am putut în circumstanțele oferite, insistă Stratton. Și îți voi scrie în următoarele zile pentru a stabili toate detaliile.

Directorul ezită puțin înainte să spună:

— Speram că aș putea să mă bazez pe tine să-i informezi pe ceilalți angajați vizați de decizia comitetului. Ești foarte diplomat în asemenea situații.

Arthur se ridică de pe scaun și cu demnitatea care îi rămăsese rosti calm:

— Du-te dracului, Gerald! Poți să-ți faci și singur treburile murdare.

Îi întoarse directorului zâmbetul primit mai devreme și părăsi încăperea fără să mai scoată o vorbă.

Odată ajuns înapoi în birou, Arthur începu să înjure cu voce tare, ceva ce nu mai făcuse de când Toronto Maple Leafs pierduse în fața celor de la Montreal Canadiens în ultimul minut suplimentar, în Stanley Cup[30].

Se plimbă agitat prin micuțul birou ceva vreme, apoi se așeză și începu să-i scrie o scrisoare domnului Macpherson, în care îi explica de ce altcineva urma să-i administreze contul în viitor.

***

Trecuseră două săptămâni și nu primise niciun răspuns din partea reședinței Ambrose. Acest lucru i s-a părut neobișnuit lui Arthur, pentru că dacă era un singur lucru pe care îl cunoștea despre mult stimatul său client, acela era că întotdeauna fusese politicos și punctual.

Vicepreședintele executiv al băncii a continuat să-și verifice corespondența în fiecare dimineață însă nu a găsit nicio scrisoare de răspuns. Și mai neobișnuit a fost că în ziua de final de trimestru, nu a primit lunga scrisoare dactilografiată, care detalia instrucțiunile date de domnul Macpherson privind investițiile la bursă și alte operațiuni pe care dorea ca banca să le efectueze în următoarele trei luni.

Când Arthur încerca să adoarmă, i-a trecut prin minte singurul alt motiv care ar fi explicat comportamentul neobișnuit al domnului Macpherson. Gândindu-se la această posibilitate, sări din pat, ca în urma unui șoc electric și nu mai închise un ochi în acea noapte.

În orice caz, au mai trecut două săptămâni până ce Arthur să accepte faptul că posibilitatea devenise acum probabilitate. Însă doar după ce a deschis scrisoarea de la domnul Stratton, în care

erau detaliate condițiile pensionării lui, a avut primul gând necinstit în cei douăzeci și opt de ani de când lucra la Banca Națională din Toronto.

Totuși, Arthur era un om precaut din fire așa că a lăsat gândul necinstit să se coacă înainte de a pune la cale un plan provizoriu și chiar și atunci, doar în mintea lui.

În decursul lunii următoare, a continuat să dea curs tuturor cecurilor pe care le-a primit în numele clientului său, inclusiv salariul soților Laidlaw, depus prin ordin bancar lunar, în contul lor comun de la Bank of Scotland din Ambrose. Totuși, când noul carnet de cecuri a venit de la tipar, Arthur nu i l-a trimis domnului Macpherson, ci l-a încuiat în sertarul de sus al biroului său.

Era sigur că acest lucru îl va determina pe client să-l contacteze imediat în caz că…

Singura scrisoare care a ajuns la el pe birou, a fost cea adusă de secretara domnului Stratton și era scurtă și la obiect.

Cu mare regret…

Nicăieri în scrisoare nu apăreau cuvintele „concediat”, sau „pus pe liber”, deoarece fuseseră înlocuite de urările de retragere prielnică și de cât de mult se bucura că-l va avea alături în următoarele zece luni. Arthur înjură pentru a doua oară anul acela.

Restul lunii a trecut fără incidente, deși nu primise nicio scrisoare din partea domnului Macpherson. Petrecerea de sfârșit de an a fost declarată reușită de către toți, cu excepția lui Arthur, care a plecat ultimul și și-a petrecut Crăciunul singur.

***

Arthur se uită în calendar: 7 ianuarie și încă nu fusese contactat în niciun fel de către domnul Macpherson; cu toate acestea, era conștient de faptul că plățile urmau să se încheie în curând,

deoarece nu îi trimisese carnetul de cecuri pentru trimestrul următor. Însă Arthur nu se grăbea, pentru că mai avea încă nouă luni la dispoziție să-și pună la cale strategia de retragere, așa cum îi stătea bine oricărui bancher ce gândește în perspectivă.

Văzând că nu a primit niciun fel de instrucțiuni din partea domnului Macpherson până la sfârșitul trimestrului următor, Arthur decise că ori era prea bolnav ca să poată comunica, ori era mort. Își plănui foarte atent următoarea mutare. Se gândi să-i scrie domnului Macpherson în legătură cu recentele dividende pe care le primise de la Shell Oil Company, întrebându-l dacă să accepte plata sau să își reînnoiască pachetul de acțiuni. După ce s-a gândit foarte bine, nu a mai trimis scrisoarea, de frică să nu le dea de înțeles soților Laidlaw că banca ar fi început să bănuiască ceva.

Arthur decise să aștepte să se termine cecurile, înainte de mutarea următoare și de fiecare dată când un carnet de cecuri nou sosea de la tipar, îl punea în sertarul de sus, alături de celelalte.

Răbdarea s-a dovedit a fi cheia, deoarece soții Laidlaw se dăduseră, în final, de gol. Când ultimele patru cecuri au fost trimise pentru a fi validate, Arthur observă că sumele deveneau din ce în ce mai mari și luă curajoasa decizie, cu toate că în cont erau încă peste opt milioane de dolari în numerar, acțiuni și obligațiuni, de a-l respinge pe ultimul dintre ele, destinat agenției Cook's Travel, pentru un pachet de vacanță pentru doi, în Ibiza. A așteptat scrisoarea în care i se cereau explicații pentru respingerea cecului domnului Macpherson, însă nu a primit niciuna, ceea ce i-a dat lui Arthur încrederea necesară pentru a pune în aplicare cea de a doua etapă a planului său.

2

Ori de câte ori era întrebat unde își va petrece concediul de vară și nu erau mulți cei care îl întrebau, Arthur răspundea întotdeauna:

— O să-mi vizitez sora, în Vancouver.

Totuși, până la momentul plecării în concediul de vară, nu inventase doar o soră ci o întreagă familie: Eileen și Mike, care lucrau la guvern și copiii lor, Sue și Mike Jr., nu foarte creativ din partea lui, dar din moment ce nu ai mințit vreme de douăzeci și nouă de ani, colegii și prietenii au tendința să creadă tot ce le spui.

În decursul lunii următoare, Arthur a continuat să investească averea domnului Macpherson în mod precaut și conservator, urmând tiparele deja bine cunoscute. În același timp și-a retras sume mici de bani, în fiecare săptămână, din contul personal, până a ajuns la puțin peste trei mii de dolari, pe care i-a încuiat în sertarul de sus, asemănător unui mire, care se pregătește de nuntă.

Luni dimineață, cu o săptămână înaintea datei de începere a concediului, Arthur își puse banii în cutia în care își transporta de obicei prânzul și se îndreptă spre banca lui preferată din parc. S-a abătut totuși din drum și a mers la Royal Bank of Canada, unde după ce a așteptat la coadă și-a schimbat dolarii în lire sterline.

În pauza de masă de marți, a mai făcut un ocol, trecând, de data aceasta pe la o agenție de turism, de unde și-a cumpărat un bilet cu zbor dus-întors către Vancouver. A plătit scriind un cec și a lăsat biletul, la vedere, pe colțul mesei din biroul său și de câte ori cineva îl aducea în discuție, își menționa din nou sora și familia ei din Vancouver.

Miercuri, Arthur a depus actele pentru reînnoirea cardului de credit al domnului Macpherson și ceru să i se blocheze cel vechi. Un card negru-strălucitor, apăru pe biroul lui,

patruzeci și opt de ore mai târziu. Arthur era gata să pună în aplicare partea a doua a planului său.

Își alesese cu grijă datele între care urma să lipsească de la birou, care erau exact cele două săptămâni dinaintea plecării domnului Stratton în concediu.

Arthur părăsi clădirea vineri seara, puțin după ora șase și luă autobuzul până acasă în Forest Hill, unde se afla micul său apartament. Se frământă toată noaptea fără să poată adormi, întrebându-se dacă făcuse alegerea potrivită. Totuși, până în zorii zilei de sâmbătă, se hotărî să-și ducă planul la bun sfârșit, amintindu-și de vorbele tatălui său: „Dacă tu nu ai grijă de tine, nimeni nu o să aibă".

După un mic dejun copios, își făcu valiza și părăsi apartamentul cu puțin timp înainte de prânz. A chemat un taxi, o cheltuială pe care Arthur nu o lua de obicei în calcul, însă pentru următoarele câteva zile, tot ce urma să facă îi era necaracteristic.

Când taxiul l-a lăsat în fața terminalului de zboruri interne, Arthur s-a dus glonț la oficiul Air Canada, unde și-a schimbat biletul dus-întors către Vancouver cu unul doar dus, cu loc la geam, în partea din spate a avionului cu destinația Londra. A achitat diferența în numerar. Arthur luă apoi autobuzul până la terminalul internațional, unde a făcut check-in-ul printre primii. În timp ce aștepta să se îmbarce, stătea în spatele unui stâlp, cu privirea în jos, rămânând ascuns în spatele unui stand Toronto Star. Intenționa să se îmbarce printre primii și să coboare din avion printre ultimii, sperând că astfel șansele de a fi recunoscut de către cineva erau cât se poate de mici.

Odată centura legată, nu a făcut nici cel mai mic efort să intre în conversație cu tânărul cuplu așezat lângă el. În timpul zborului de șapte ore, a vizionat două filme, cu care nu și-ar fi pierdut timpul acasă, iar în restul timpului s-a prefăcut că doarme.

După ce avionul a aterizat pe Heathrow, dimineața următoare, a așteptat calm la coada de la biroul de imigrări și până să plece cu pașaportul ștampilat, valiza lui îl aștepta deja, învârtindu-se pe banda rulantă. Odată trecut de vamă, se urcă într-un autobuz care îl duse la terminalul cinci, de unde își cumpără un bilet către Edinburgh, pe care l-a achitat de asemenea, în numerar. Ajuns în capitala scoțiană, a luat un taxi până la Caledonian, un hotel recomandat de taximetrist.

— Și cât timp intenționați să stați la noi, domnule? întrebă recepționerul.

— Doar noaptea aceasta, răspunse Arthur, primind cheia de la cameră.

Arthur se temea că va avea iar o noapte agitată, însă adormi imediat ce puse capul pe pernă.

Dimineața următoare comandă micul dejun la pat, o premieră. Însă în momentul în care a auzit ceasul bătând ora nouă, a ridicat receptorul telefonului de pe noptieră și a format un număr pe care îl știa pe dinafară.

— Royal Bank of Scotland, cu ce vă pot ajuta?

— Aș dori să vorbesc cu administratorul-șef de conturi, zise Arthur.

— Buchan, zise următoarea voce care se auzi la telefon. Cu ce vă pot ajuta?

— Mă gândeam să-mi mut contul la banca dumneavoastră, zise Arthur și mă întrebam dacă aș putea să-mi fac o programare, să ne întâlnim cât mai curând posibil.

— Desigur, răspunse vocea care avea acum un ton mai prietenos. V-ar conveni ora unsprezece, în dimineața aceasta, domnule…?

— Macpherson, zise Arthur. Da, unsprezece e foarte bine.

Din cauza schimbării de fus orar, Arthur dormise mai mult decât și-a propus, motiv pentru care a sărit peste micul dejun și urmând instrucțiunile oferite de portar, a ajuns pe Princess Street, oprindu-se din când în când să se uite în

vitrine, deoarece nu voia să ajungă prea devreme la întâlnire.

Intră pe ușa băncii la 10:55 a.m. și un recepționer îl conduse în biroul domnului Buchan. Administratorul-șef de conturi se ridică de pe scaun și cei doi își strânseră mâinile.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule Macpherson? întrebă Buchan odată ce potențialul client se așeză.

— Urmează să mă mut înapoi în Scoția, în câteva luni, zise Arthur și vicepreședintele executiv al BNT mi-a recomandat banca dumneavoastră.

— Banca noastră parteneră din Toronto, zise Buchan, deschizând un sertar al biroului și extrăgând niște formulare.

Arthur își petrecu următoarele douăzeci de minute răspunzând la o serie de întrebări pe care el era obișnuit să le pună. Odată ce a completat și ultima rubrică și a semnat S. Macpherson, pe linia punctată, Buchan îl întrebă dacă avea vreun act de identitate la el.

— Îmi pare rău, zise Arthur. Mi-am uitat pașaportul la Caledonian. Dar am cardul de credit.

Faptul că i s-a prezentat un card de credit platinum s-a dovedit mai mult decât suficient pentru administratorul de conturi.

— Vă mulțumesc, zise Buchan și-i returnă cardul. Și când va avea loc transferul?

— În următoarele săptămâni, zise Arthur, dar o să-l rog pe domnul Dunbar, vicepreședintele executiv al băncii și cel care mi-a administrat contul în ultimii douăzeci de ani, să vă dea un telefon.

— Vă mulțumesc, zise Buchan, notându-și numele. Aștept cu interes să vorbesc cu dumnealui.

Arthur se întoarse agale la hotel, gândindu-se că întâlnirea ieșise cât se putea de bine. Își luă valiza din cameră și se întoarse la recepție.

— Sper că v-ați simțit bine la noi, domnule Macpherson, zise recepționerul și că nu va trece

multă vreme până o să ne revedem.

— În viitorul nu foarte îndepărtat, sper, zise Arthur, care achită în numerar, plecă și-l rugă pe portar să-i cheme un taxi.

După ce a ajuns la gară, Arthur s-a așezat la o nouă coadă și a cumpărat un bilet dus-întors, la clasa I, către Ambrose. A stat singur, într-un vagon elegant, admirând peisajul de țară, pe măsură ce trenul se apropia din ce în ce mai mult de regiunea muntoasă a Scoției, trecând pe lângă lacuri și păduri de care s-ar fi bucurat în mod normal, dacă nu urma să pună în aplicare cea mai importantă parte a planului său.

Până la momentul respectiv, totul mersese ca pe roate, însă Arthur înțelesese demult că adevărata provocare va fi întâlnirea față în față cu soții Laidlaw.

Când a ajuns în Ambrose, Arthur s-a urcat într-un taxi și l-a rugat pe șofer să-l ducă la cel mai bun hotel din localitate. Rugămintea i-a fost întâmpinată de râsete, urmate de:

— În mod clar e prima oară când vizitați zonele acestea. Aveți două variante, Bell Inn sau Bell Inn.

Arthur râse.

— Atunci, acolo mergem. Și puteți să veniți să mă luați mâine-dimineață la ora zece?

— Da, domnule, zise șoferul entuziasmat. Doriți mașina aceasta? Sau… mai am și o limuzină…

— Limuzina, zise Arthur hotărât.

Trebuia să le dea de înțeles soților Laidlaw cu cine aveau de-a face.

— Și unde vom merge? întrebă șoferul oprind în față la Bell Inn.

— La Ambrose Hall.

Șoferul se întoarse și-i mai aruncă pasagerului său o privire, însă fără să-i spună nimic.

Arthur intră în local, unde barul servea și drept recepție. Își rezervă o cameră pentru o noapte zicându-i proprietarului că nu știa exact cât avea de gând să stea, fără să adauge, pentru că, în cazul

în care la ușa reședinței Ambrose Hall ar fi răspuns domnul Macpherson, urma să plece cu următorul zbor, înapoi la Toronto.

Odată ce a terminat de despachetat, Arthur a făcut o baie, s-a schimbat și a coborât la bar. Puținii localnici prezenți îi aruncau priviri ostile, crezând că era englez, asta până a deschis gura, pentru prima dată și zâmbetele le-au revenit pe fețe.

Și-a comandat o supă cock-a-leekie{31} și o porție de ouă scoțiene{32} și s-a bucurat pentru că, deși clienții obișnuiți ai barului continuau să-l privească cu suspiciune, proprietarului părea să-i facă plăcere puțină conversație, mai ales dacă era catalizată de câte un păhărel de whisky.

În următoarea oră, după ce aproape a terminat o sticlă de whisky, Arthur a aflat cu surprindere că nimeni din orășel nu îl cunoscuse pe domnul Macpherson în persoană, deși:

— Proprietarii de magazine nu se plâng, deoarece omul își plătește mereu facturile la timp și donează bani pentru diferite acțiuni caritabile locale, pe care Arthur le putea enumera.

Arthur reținu cuvintele „plătește” și „donează”, deci, în mod sigur, proprietarul localului credea că domnul Macpherson era încă în viață.

— A venit din Canada pe vremea când trăia tata, continuă barmanul. Se zice că a făcut avere cu o cale ferată, dar cine poate ști adevărul?

Arthur știa adevărul.

— Cred că se simte destul de singur acolo, iarna, zise Arthur.

— Și gheața rar se topește înainte de luna martie, pe dealurile alea, zise barmanul. Totuși, bătrânul îi are pe soții Laidlaw care au grijă de el și ea e o bucătăreasă foarte bună, chiar dacă el nu e cel mai sociabil personaj, mai ales dacă te rătăcești pe proprietatea lui.

— Cred că e timpul să mă retrag, zise Arthur.

— Mai luăm un ultim păhărel? întrebă proprietarul arătându-i o sticlă nedesfăcută de whisky.

— Nu, vă mulțumesc, zise Arthur.

Proprietarul păru dezamăgit, însă îi ură noapte bună oaspetelui său.

Arthur nu a dormit bine și nu doar din cauza diferenței de fus orar. După cele spuse de barman, se temea că Macpherson ar fi putut fi încă în viață, caz în care întreaga călătorie nu a fost decât o risipă de timp și de bani. Și mai rău, dacă ar fi aflat Stratton…

***

La răsăritul soarelui, care așa cum a observat Arthur întârzia destul de mult în partea aceasta a lumii, a făcut o baie, s-a îmbrăcat și a coborât la micul dejun, care ar fi fost apreciat într-un restaurant din New York: terci cu zahăr brun, scrumbie afumată, pâine prăjită, marmeladă și cafea aburindă. S-a întors în cameră și și-a făcut valiza, încă nesigur unde urma să-și petreacă următoarea noapte.

Coborî din nou și când privi nota de plată își dădu seama cam de câte pahare de whisky se bucurase barmanul în seara precedentă. Dar acesta nu era locul potrivit să plătească cu cardul emis pe numele domnului S. Macpherson. Așa că-l lăsă în portofel. A plătit în numerar, fapt ce l-a bucurat și mai tare pe proprietar.

Când Arthur a pășit afară din hotel, puțin înainte de ora zece fix, a fost întâmpinat de o limuzină Daimler neagră, proaspăt lustruită.

— Bună dimineața, zise el și se urcă pe bancheta din spate cufundându-se confortabil în tapițeria din piele.

— Bună dimineața domnule, zise șoferul. Sper ca mașina să vă fie pe plac.

— Nici că se putea mai bine, zise Arthur.

— De obicei, nu o folosim decât pentru nunți și înmormântări, recunoscu șoferul.

Arthur încă nu era sigur în ce categorie urma să se înscrie vizita lui.

Șoferul porni către Ambrose Hall și curând deveni evident faptul că nu mai vizitase casa de ceva vreme și asemenea celorlalți concitadini, nici el nu-l cunoscuse niciodată pe domnul Macpherson, însă spuse râzând:

— Va trebui să-l cheme pe Jock, când moare bătrânul.

Arthur avu din nou presentimentul că Macpherson era încă viu.

Drumul până la reședință s-a dovedit a fi o călătorie de peste douăzeci de kilometri, timp în care drumurile deveniră alei, iar aleile cărări, până când în sfârșit, zări în depărtare pe un deal, ridicându-se falnice turnurile castelului. Arthur avea un discurs pregătit, în cazul în care domnul Macpherson ar fi răspuns la ușă și un altul în caz că ar fi fost primit de către soții Laidlaw.

Mașina avansă încet pe aleea ce ducea la intrare și la aproximativ o sută de metri de destinație, Arthur îl văzu. Un om uriaș, îmbrăcat în kilt și cu o pușcă la subraț, arătând de parcă era în așteptarea cerbului.

— Acela este Hamish Laidlaw, zise Jock și dacă nu vă supărați, cred că voi rămâne în mașină.

Când Arthur coborî auzi ușile mașinii încuindu-se. Se îndreptă cu pas lejer către pradă.

— Ce vreți? întrebă Laidlaw, cu un puternic accent și ținând arma cu câțiva centimetri mai sus.

— Am venit să vorbesc cu domnul Macpherson, zise Arthur ca și cum ar fi fost așteptat.

— Domnul Macpherson nu primește străini în casa lui, mai ales dacă n-are programare făcută, zise el ridicând arma încă vreo câțiva centimetri.

— Cred că va dori să discute cu mine, zise Arthur care și-a scos o carte de vizită din portofel și i-a înmânat-o uriașului. Arthur bănuia că aceasta

ar putea fi una din rarele ocazii când funcția de vicepreședinte executiv și dedesubt scris cu auriu Banca Națională din Toronto, ar putea avea efectul dorit.

Cât timp Laidlaw studie cartea de vizită, Arthur observă cum pentru un moment, mina uriașului sugera panică, o privire pe care o întâlnise de multe ori, când clienții îi cereau o extindere de credit, însă nu aveau cu ce să garanteze în schimbul acesteia. Balanța puterilor se schimbase și Arthur era conștient de acest lucru.

— Nu e aici momentan, zise Laidlaw, lăsând arma jos.

— Știu că nu e, zise Arthur, riscând puțin, dar dacă nu vrei să afle tot orașul de ce am venit să vă văd, zise el, privind către Jock, îți sugerez să intrăm.

Începu să se îndrepte către intrare.

Laidlaw ajunse acolo la timp pentru a-i deschide ușa și-l conduse pe intrus în sufragerie, unde toată mobila era acoperită de cearșafuri. Arthur a dat unul la o parte, lăsându-l să cadă pe podea. S-a așezat pe un fotoliu de piele confortabil, l-a privit pe Laidlaw și i-a spus hotărât.

— Adu-o pe doamna Laidlaw. Trebuie să vorbesc cu amândoi.

— Dar ea nu a fost implicată, zise Laidlaw. Frica a înlocuit fanfaronada.

Implicată în ce? se gândi Arthur, însă repetă.

— Adu-o pe soția ta! Și lasă arma aia jos, dacă nu vrei să adaugi și crima pe lista ta de infracțiuni.

Laidlaw plecă în fugă, lăsându-l pe Arthur să admire minunatele tablouri ale lui Mackintosh, Farquharson și Peploe, agățate pe toți pereții. Laidlaw apăru câteva minute mai târziu, urmat de o femeie între două vârste. Abia când s-a oprit, la un pas în spatele soțului său, Arthur a văzut în ce hal tremura.

— Știu exact ce ați plănuit voi doi, zise Arthur, sperând să-l creadă și dacă îmi spuneți adevărul,

vreau să zic, tot adevărul, s-ar putea să mai existe o șansă să vă salvez. Dacă nu, următoarea mea vizită va fi ia secția de poliție. Încep cu dumneavoastră, doamnă Laidlaw.

— N-am vrut s-o facem, zise ea, dar nu prea ne-a dat de ales.

— Taci, femeie! zise Laidlaw. Vorbesc eu în numele nostru.

— Nici nu te gândi! zise Arthur.

Se uită din nou la doamna Laidlaw și jucă ceea ce spera că se va dovedi, asul din mânecă.

— Primul lucru pe care vreau să-l știu este când a murit domnul Macpherson?

— Acum câteva luni, zise doamna Laidlaw. L-am găsit în patul lui, era alb ca varul, deci probabil încetase din viață în timpul nopții.

— Și de ce nu ați chemat un doctor, sau poliția sau măcar pe Jock?

— Pentru că nu gândeam clar, zise ea. Am crezut că o să ne pierdem slujbele și că o să fim dați afară. Așa că am așteptat să vedem ce se întâmplă dacă nu facem nimic și cum cecul lunar tot venea de la bancă, am presupus că era cel mai înțelept lucra pe care-l puteam face.

— Ce ați făcut cu cadavrul?

— L-am îngropat. În capătul celălalt al pădurii, interveni și domnul Laidlaw, unde nu-l poate găsi nimeni.

— Nu am vrut să facem rău nimănui, zise ea, dar l-am slujit pe stăpân peste douăzeci de ani și nici măcar o pensie nu ne-a dat.

Cunosc sentimentul, se gândi Arthur, însă nu-i întrerupse.

— N-am furat nimic, zise Laidlaw.

— Dar ați semnat cecuri, în numele lui și ați continuat să primiți salariul lunar.

— Doar cât să supraviețuim și să nu lăsăm casa să se deterioreze.

— I-am zis să nu exagereze cu cheltuielile, zise doamna Laidlaw, ca să nu intre banca la bănuieli.

— Chiar asta v-a dat de gol, zise Arthur.

— Vom merge la închisoare? întrebă doamna Laidlaw.

— Nu și dacă îmi veți urma întocmai instrucțiunile, zise Arthur ridicându-se. Ați înțeles?

— Mie nu-mi pasă dacă merg la închisoare, zise Laidlaw, dar nu și Morag. Ea n-a avut nicio vină.

— Mi-e teamă că vă paște pe amândoi, zise Arthur.

Doamna Laidlaw începu iar să tremure.

— Acum aș vrea să văd biroul domnului Macpherson.

Soții Laidlaw s-au arătat surprinși de rugăminte, însă l-au condus imediat pe Arthur din sufragerie, pe o scară largă și întortocheată până într-o cameră mare și comodă de la primul etaj, care fusese transformată în birou.

Arthur se apropie de un birou, din fața căruia se vedeau, de sus, dealurile Arbroath. A fost surprins să nu găsească nici măcar un fir de praf pe mobilă, doar din dorința de a perpetua mitul că stăpânul lor era încă în viață. Soții Laidlaw se opriră la câțiva pași în urmă, privindu-și oaspetele nepoftit cum se așază la birou. Un zâmbet i-a apărut în colțul gurii, când a dat cu ochii de mașina de scris Remington Imperial, la care domnul Macpherson îi scrisese atâtea scrisori, în decursul anilor.

— Doriți o ceașcă de ceai, domnule? întrebă doamna Laidlaw, de parcă i se adresa stăpânului casei.

— Mi-ar face plăcere, Morag, zise Arthur. Lapte și o linguriță de zahăr, te rog.

S-a făcut imediat nevăzută lăsându-și soțul, care aproape că stătea în poziție de drepți. Arthur a deschis sertarul de sus al biroului, unde a găsit un teanc de carnete de cecuri folosite, cu cotoarele completate de scrisul atât de familiar al domnului Macpherson. A închis sertarul și a scos o coală de hârtie cu antetul Ambrose Hall, pe care a pus-o în mașina de scris.

Arthur a început să scrie o scrisoare adresată sieși, la finalul căreia a scris, „Al dumneavoastră”, a scos apoi foaia și a citit-o înainte să se întoarcă spre Laidlaw:

— Citește scrisoarea cu atenție, apoi semneaz-o.

Laidlaw se arătă surprins chiar de la începutul lecturii. Cu toate acestea, a luat pana din toc, a înmuiat-o în cerneală și a semnat cu grijă S. Macpherson. Arthur a fost impresionat și se întreba oare cât timp i-a luat lui Laidlaw ca să-și perfecționeze falsul, pentru că nu observase niciodată. Luă un plic din teanc, îl puse în mașina de scris și bătu:

Dl. A. Dunbar
Vicepreședinte executiv
Banca Națională din Toronto

Apoi a pus scrisoarea în plic și l-a închis, chiar pe când doamna Laidlaw intra ducând o tavă cu ceai și niște biscuiți. Arthur sorbi din ceai. Era perfect. Așeză ceașca înapoi pe farfurioară și începu să scrie cea de-a doua scrisoare. Când a terminat, l-a rugat din nou pe domnul Laidlaw să încheie cu semnătura falsă, însă de data aceasta nu l-a mai lăsat să o citească.

— Trimite una azi, zise Arthur. Și pe cealaltă peste o săptămână, zise el înainte de a-i da cele două plicuri. Dacă al doilea plic ajunge pe biroul meu, peste două săptămâni, mă voi întoarce curând. Dacă nu ajunge, următorul oaspete pe care îl veți primi va fi poliția.

— Și cum ne vom întreține cât sunteți plecat? întrebă Laidlaw.

Arthur își deschise servieta și scoase trei carnete de cecuri.

— Folosiți-le cu chibzuință, zise el, pentru că dacă văd că ați întrecut măsura, cecul va fi respins. Ați priceput? Dădură din cap amândoi, semn că au înțeles.

— Și va trebui să mai comandați hârtie cu antet și plicuri, continuă Arthur, deschizând sertarul. Și timbre.

Arthur tocmai era pe cale să închidă sertarul când a zărit niște acte, ascunse într-un colț. Le scoase afară. Găsise pașaportul domnului Macpherson, certificatul de naștere și un testament și-și simți inima bătându-i cu putere în piept. Cele trei descoperiri îi ofereau o bogăție de informații ce puteau fi extrem de utile în viitor și aflase, de asemenea și de la ce venea S. Din pașaportul domnului Macpherson, Arthur a aflat că era cu șaisprezece ani mai tânăr decât el, însă datorită neclarității fotografiei se gândi că era posibil să-i meargă. Totuși, era nevoie să-l reînnoiască înainte de a se întoarce la Toronto. A pus pașaportul, certificatul de naștere și testamentul în servieta lui și a încuiat-o. S-a ridicat și s-a îndreptat spre ușă. Soții Laidlaw îl urmară supuși.

— Doamnă Laidlaw, aș vrea să dați la o parte toate cearșafurile de pe mobilă și aș vrea să readuceți casa la starea în care se afla când domnul Macpherson încă locuia aici. Nu vă uitați la bani, dar trimiteți-mi facturile, ca să le verific, zise el coborând scările.

— Până vă veți întoarce, domnule Dunbar, totul va arăta așa cum vă doriți, i-a promis ea.

— Cum și-ar dori domnul Macpherson, o corectă Arthur.

— Domnul Macpherson, zise ea. Voi aranja dormitorul principal exact ca în vremurile bune.

— Mai doriți să vă ajutăm cu ceva, domnule? întrebă Laidlaw, când au ajuns la baza scărilor.

— Trimite doar cele două scrisori și continuă ca și cum domnul Macpherson ar fi încă în viață, pentru că este, zise Arthur în timp ce Laidlaw îi deschise ușa.

Când Jock i-a văzut că ies din casă, cu Hamish Laidlaw ținându-și strâns pălăria în mână fără să

mai fie dotat cu pușcă, a sărit din mașină și i-a deschis ușa lui Arthur ca să se poată urca.

— Încotro, domnule? zise Jock.

— La gară, zise Arthur și uitându-se pe geam observă că soții Laidlaw îi făceau cu mâna, ca și cum ar fi fost deja stăpân la Ambrose Hall.

***

În timpul zborului către Heathrow, Arthur citi testamentul cuvânt cu cuvânt. Le lăsase o moștenire generoasă soților Laidlaw și nu erau trecute alte persoane. Grosul moștenirii urma să fie împărțit între câteva fundații locale de caritate, cele mai mari sume fiind alocate Fundației Văduvelor și Orfanilor Scoțieni și Fundației pentru Reabilitarea Delincvenților Juvenili. Arthur se întreba dacă aceste clauze din testament erau o explicație a motivului pentru care tânărul scoțian călătorise tocmai până în Canada, pentru ca mai apoi să moară ca un sihastru, într-o zonă pustie a patriei sale.

Arthur știa că pașaportul și certificatul de naștere se puteau dovedi de folos, dacă avea de gând să ducă înșelăciunea până la capăt, însă se hotărâse deja că atunci când va muri, executorii vor găsi testamentul intact, exact acolo unde îl lăsase domnul Macpherson.

Ajuns înapoi pe aeroportul Heathrow, Arthur luă trenul până la Paddington, apoi taxiul până pe strada Petty France. Odată intrat în clădire, a petrecut ceva timp completând un formular foarte lung, lucru la care se cam pricepea, de altfel.

După ce verifică încă o dată fiecare rubrică, se așeză la o coadă ce avansa încet și când ajunse, într-un final, în față îi înmână hârtiile unei tinere domnișoare din spatele tejghelei. Aceasta îi verifică atent formularul înainte de a-i cere pașaportul vechi al domnului Macpherson, pe care Arthur i-l dădu imediat. Nu schimbase decât un

detaliu minor, 1950 devenise 1966 și înlocuise fotografia originală cu poza lui. Ea se arătă vizibil surprinsă de faptul că nu a fost nevoie să corecteze nimic din formular, sau să ceară clarificări. Îi zâmbi lui Arthur și ștampilă SE APROBĂ.

— Dacă reveniți mâine după-amiază, domnule Macpherson, zise ea, vă puteți ridica noul pașaport.

Arthur se gândi să protesteze, deoarece avea zborul spre Toronto rezervat pentru seara aceea, însă spuse doar, „Vă mulțumesc”, deoarece nu voia să-i rămână în memorie domnișoarei.

Arthur s-a cazat într-un hotel din apropiere unde a zărit un poster care anunța un concert la Festival Hall și în program era Simfonia a cincea, de Schubert, interpretată de Filarmonica din Berlin, condusă de dirijorul Simon Rattle.

Începuse să creadă că excursia nici că ar fi putut să meargă mai bine.

3

Arthur ridică receptorul telefonului care se afla la el pe birou și apăsă butonul care-i făcea legătura cu biroul directorului.

— Barbara, Arthur Dunbar la telefon.

— Bine ai revenit, Arthur. Te-ai simțit bine în Vancouver?

— Nici că se putea mai bine. De fapt, mă gândeam să mă mut acolo după ce mă pensionez.

— O să ne lipsești tuturor, zise Barbara. Nu sunt sigură cum o să supraviețuiască locul ăsta fără tine.

— Sunt sigur că o să vă descurcați, zise Arthur, dar ai idee când se va întoarce domnul Stratton?

— El și soția sa au zburat la Miami vineri. Va fi plecat trei săptămâni, deci e momentul perfect să jefuim banca.

— Și să fugim împreună, glumi Arthur. Bonnie și Clyde, varianta canadiană. Totuși, dacă tot am rămas responsabil, ai putea să mă ții la curent, dacă apare ceva important?

— Bineînțeles, zise Barbara. Dar după cum bine știi, nu se întâmplă mare lucru în august, fiind perioadă de concediu pentru majoritatea clienților noștri. Dar te anunț dacă intervine ceva.

Arthur își verifică corespondența în fiecare zi, însă abia în a șasea zi, a ajuns pe biroul său prima dintre cele două scrisori. Arthur nu s-a odihnit în cea de-a șaptea zi, acum că era sigur că soții Laidlaw își țineau promisiunea. Ridică receptorul și apăsă un alt buton.

— La ordin, răspunse o voce cunoscută.

— Steve, Arthur Dunbar la telefon. Tocmai am primit o scrisoare de la domnul Macpherson, prin care comunică băncii să mărească salariul lunar destinat soților Laidlaw.

— Ce mi-aș dori să mi se întâmple și mie așa ceva, zise Steve.

— Îți trimit o copie a scrisorii, pentru dosar, răspunse Arthur, ignorându-i comentariul. Și poți să te asiguri că totul e în ordine pentru salariul lor pe luna septembrie?

— Desigur, domnule Dunbar.

Cea de-a doua scrisoare a întârziat puțin, iar Arthur începuse să se întrebe dacă nu cumva soții Laidlaw se răzgândiseră, până când poștașul i-a adus o scrisoare cu timbrul Ambrose, luni dimineață, ceea ce însemna că-i mai rămâneau doar cinci zile lucrătoare pentru a pune în aplicare următoarea fază. Însă asemenea unui cercetaș, Arthur era bine pregătit.

Se uită la ceas. Buchan urma să mai fie la birou pentru încă cel puțin două ore, însă trebuia să dea un telefon în propria instituție înainte de a contacta banca din Edinburgh. Ridică receptorul, apăsă un alt buton și așteptă să răspundă șeful de la contabilitate.

— Ai văzut copia scrisorii lui Macpherson, Reg, pe care ți-am trimis-o mai devreme?

— Am văzut-o, zise Caldercroft și îmi pare rău, Arthur, pentru că îmi imaginez cât de dezamăgit trebuie să fii, după atâția ani…

— Trebuia să se întâmple la un moment dat, zise Arthur.

— Dar e păcat că s-a întâmplat exact acum, înainte să pleci. Îl vei contacta pe domnul Macpherson să încerci să-l faci să se răzgândească?

— Nu prea ar avea sens, zise Arthur. N-am reușit să-l fac să se răzgândească în ultimii douăzeci de ani, de ce m-ar asculta acum?

— Sunt convins că ai dreptate, zise Caldercroft. Dar n-ar fi cazul să așteptăm până se întoarce domnul Stratton, să vedem cum va dori să procedeze?

— Îmi e teamă că noile legi bancare nu ne permit acest lux, zise Arthur. Dacă un client solicită transferarea contului, trebuie efectuată în

interval de paisprezece zile și după cum poți vedea, scrisoarea e datată unsprezece.

— Poate ar trebui să-l sunăm pe domnul Stratton, la Miami și să-l informăm de situație?

— Sună-l tu dacă vrei, Reg…

— Nu, nu, zise Caldercroft. Tu ești responsabilul în absența directorului, deci spune-mi ce vrei să fac în continuare.

— Adună toate acțiunile, obligațiunile și celelalte instrumente financiare ale domnului Macpherson și trimite-i-le prin curier domnului Buchan de la RBS din Edinburgh, care pare să fie persoana aleasă pentru a prelua administrarea contului. Îi voi telefona imediat domnului Buchan ca să aflu când ar fi cel mai convenabil să operăm transferul. Te țin la curent.

Și a pus receptorul jos.

Arthur a respirat adânc, și-a mai verificat o dată notițele, a ridicat din nou receptorul și a cerut centralei să-i facă legătura cu un număr din Edinburgh. A așteptat să fie conectat.

— Bună dimineața, domnule Buchan, Arthur Dunbar este numele meu, sunt vicepreședintele executiv al Băncii Naționale din Toronto.

— Bună dimineața, domnule Dunbar, se auzi de partea cealaltă. Vă așteptam telefonul. Am primit o vizită din partea domnului Macpherson, acum două săptămâni și mi-a spus că urma să mă contactați.

— Așa este, zise Arthur, deși ne pare foarte rău să-l pierdem pe domnul Macpherson, un mult stimat client, însă măcar se va muta la banca noastră parteneră din Edinburgh. Și pentru realizarea acestui scop, zise Arthur, încercând să sune pompos, am ordonat deja să vi se trimită prin curier toate actele necesare, lucru la care mă aștept să se întâmple până la sfârșitul săptămânii lucrătoare.

— Vă mulțumesc, zise Buchan și când ar fi cel mai convenabil să transferați banii din contul

domnului Macpherson?

— Marți dimineață este în regulă pentru dumneavoastră? Pe la ora aceasta.

— E foarte bine. Mă voi asigura că totul este în ordine pentru a primi fondurile marți după-amiază. Ați putea să-mi spuneți vă rog, la ce sumă să ne așteptăm?

— Nu pot să vă comunic cifra exactă, până nu voi cunoaște rata de schimb dolar-liră din dimineața respectivă. Dar cu siguranță va fi peste patru milioane de lire sterline.

Nu se auzi niciun răspuns și Arthur se întreba dacă nu cumva se pierduse legătura telefonică

— Mai sunteți acolo, domnule Buchan?

— Da, sunt, domnule Dunbar, reuși Buchan să răspundă, într-un final. Și aștept cu interes telefonul dumneavoastră de marți.

***

Domnul Stratton se întoarse din vacanță lunea următoare și nu ajunsese în biroul său de mai mult de câteva minute că l-a și chemat pe vicepreședintele executiv.

— De ce n-ai încercat să mă suni, în Miami? Au fost primele cuvinte adresate lui Arthur, de cum deschise ușa.

— După cum puteți vedea, zise Arthur punând scrisoarea dactilografiată de el pe birou, instrucțiunile domnului Macpherson sunt cât se poate de clare și din moment ce nu aveam cum să-l contactez decât prin poștă, nu prea am avut de ales.

— Puteai să încerci să amâni, chiar să fi zburat în Scoția să vezi dacă-l poți face să se răzgândească, inițiativă cu care aș fi fost de acord.

— Nu ar fi avut niciun rost, din moment ce omul avusese deja o întâlnire cu un domn Buchan de la RBS din Edinburgh, căruia i-a spus să efectueze transferul cât mai repede posibil.

— Lucru pe care am văzut că l-ai făcut marțea trecută.

— Da, zise Arthur, abia am reușit să încheiem tranzacția în timpul prevăzut de noile ordonanțe de guvern. Stratton își mușcă buzele.

— Totuși, am obținut o victorie măruntă, pe care speram să o apreciați, continuă Arthur, distrându-se de minune. Banca din Toronto a efectuat conversia din dolari în lire sterline, câștigând 73.141 de dolari.

— O compensație măruntă, zise Stratton fără pic de entuziasm.

— Ce frumos din partea ta să spui asta, Gerald.

***

Arthur și-a petrecut ultima lună de serviciu asigurându-se că totul era în ordine, suficient de în ordine încât mama lui să fi fost mândră de el. În momentul în care Reg Caldercroft a moștenit funcția de vicepreședinte executiv și s-a mutat în biroul lui, Arthur nu mai avea decât un lucru de făcut: să-și pregătească discursul pentru petrecerea de pensionare.

— Pot să spun, fără să exagerez, zise domnul Stratton, că sunt puțini cei care au slujit această instituție cu atât de mult devotament și cu siguranță niciunul pentru atât de mult timp ca Arthur Dunbar. Douăzeci și nouă de ani chiar.

— Douăzeci și nouă de ani și șapte luni, zise Arthur, destul de serios și câțiva dintre colegii veterani au râs apatic.

— Ne vei lipsi tuturor, Arthur. Zâmbetul fals se întoarse pe figura directorului. Și îți dorim ani mulți și fericiți la pensie alături de familia ta din Vancouver.

Urarea a fost urmată de un cor de „așa să fie” din partea audienței.

— Și din partea băncii, continuă Stratton, am plăcerea să-ți înmânez un ceas Rolex Oyster în

speranța că oricând te vei uita la el îți vei aminti de timpul petrecut aici. Să închinăm toți un pahar în cinstea vicepreședintelui executiv, Arthur Dunbar.

Peste o sută de voci strigară „în cinstea lui Arthur!”, ridicând paharele în aer, urmate imediat de îndemnuri la discurs. Se făcu liniște când Arthur îi luă locul lui Stratton.

— Aș vrea să încep, zise Arthur, prin a le mulțumi celor care au participat și în special lui Barbara, la organizarea acestei superbe petreceri și tuturor pentru acest cadou minunat. Și ție, Gerald, zise el întorcându-se înspre director. Trebuie să recunosc că-mi va fi destul de greu să uit cine mi-a dat ceasul, din moment ce are gravată pe spate inscripția: „Lui Arthur, din partea tuturor colegilor săi de la BNT”.

Toată lumea a râs iar Arthur și-a pus ceasul la mână.

— Și dacă vreunul dintre voi se va rătăci vreodată prin Vancouver, nu ezitați să mă căutați.

N-a mai adăugat că oricum nu îl vor găsi acolo.

Arthur a fost emoționat de căldura aplauzelor primite atunci când a coborât printre oaspeți.

— O să ne lipsești tuturor, zise Barbara.

Arthur zâmbi la cea mai de preț nestemată din posesia băncii.

— Și tu o să-mi lipsești, recunoscu el.

4

Arthur a plecat de la bancă la ora șase fix, în ultima zi a trimestrului. A luat autobuzul până la micul său apartament și și-a împachetat toate lucrurile, înainte de a dormi pentru ultima noapte în Toronto.

În dimineața următoare, i-a predat cheile de la apartament îngrijitorului și a luat un taxi până la aeroport. Nu a făcut decât o oprire până acolo, pentru a dona unui voluntar de la Crucea Roșie cele patru valize, în care avea împachetat trecutul său. Acesta s-a arătat foarte recunoscător.

Și-a făcut check-in-ul la terminalul de zboruri interne, apoi s-a îmbarcat în cursa de prânz înspre Vancouver. Ajuns pe coasta de vest și-a ridicat valiza de pe banda rulantă și a luat autobuzul până la terminalul de zboruri internaționale. A așteptat la coadă, apoi și-a cumpărat un bilet la clasa business către Londra, pe care l-a achitat cu ultimii săi dolari canadieni. Până să se îmbarce în avion, Arthur era atât de obosit încât a dormit aproape întregul zbor.

După ce a aterizat pe Heathrow și a trecut de vamă s-a transferat din nou la terminalul cinci, de unde și-a cumpărat un bilet către Edinburgh, tot cu numerar. Arthur verifică panoul cu lista zborurilor ce trebuiau să decoleze și deși avea mai bine de o oră la dispoziție, se îndreptă încet către poarta 43. În drum, s-a oprit la fiecare toaletă, s-a încuiat în câte o cabină, a smuls pagină cu pagină din pașaportul său canadian, pe care apoi le-a rupt în bucățele mici, le-a aruncat în toaletă și a tras apa.

Până să ajungă la biroul de check-in, tot ce-i mai rămăsese din pașaportul vechi era coperta. Domnul Dunbar a aruncat-o pe fundul coșului din fața restaurantului McDonald's.

— Pasagerii sunt rugați…

Domnul Macpherson se urcă în avion.

La Edinburgh, a luat un taxi până la hotelul Caledonian și s-a cazat.

— Bine ați revenit, zise recepționerul, căutându-i datele cardului de credit în lista cu rezervări.

Îi înmânã cheia de la cameră și zise:

— V-am mutat într-o cam eră mai bună, domnule Macpherson.

— Mulțumesc, zise Arthur, care a fost condus până la un mic apartament, la etajul șase, unde îl așteptau o sticlă de șampanie, pusă într-o găleată cu gheață și un bilet de întâmpinare, scris de mână de către însuși directorul hotelului. Îi dădu un bacșiș generos băiatului de serviciu.

După ce a despachetat, i-a telefonat domnului Buchan, programând o întâlnire pentru după-amiaza aceea. A luat un prânz ușor, la braserie, apoi s-a plimbat agale pe Princes Street, ajungând în fața băncii cu câteva minute înainte de întâlnire.

— Cât de mult mă bucur să vă revăd, domnule Macpherson, zise Buchan, sărind de pe scaun în clipa când Arthur deschise ușa biroului său.

— Și eu mă bucur să vă văd, zise Arthur, iar cei doi și-au strâns mâinile.

— Vă pot servi cu un ceai sau o cafea? întrebă Buchan.

— Nu, vă mulțumesc. Nu voiam decât să mă asigur că banca mea din Toronto a efectuat transferul și că nu au fost probleme.

— Nu a fost nicio problemă, din câte știu eu, zise Buchan. De fapt, operațiunea a mers cum nu se putea mai repede, mulțumită domnului Dunbar și îmi va face mare plăcere să vă reprezint de acum încolo. Deci, pot să vă întreb, domnule Macpherson, aveți nevoie de ceva în acest moment?

— Un nou card de credit și niște carnete de cecuri.

— Vă sugerez să optați pentru cardul nostru gold, cu un prag zilnic de creditare de o mie de lire, fără să fie necesare validări prealabile și am

comandat deja carnetele de cecuri. Ar trebui să ajungă luni. Doriți să vi le trimit prin poștă la Ambrose Hall?

— Nu este nevoie, zise Arthur, deoarece intenționez să îmi petrec câteva zile în Edinburgh. Deci aș putea să trec luni să le iau?

— În acest caz o să calc accelerația și o să mă asigur că vor fi gata până atunci, pentru ca dumneavoastră să le puteți ridica.

— Și cardul meu vechi BNT? întrebă Arthur.

— Îl vom anula când vă vom înmâna cardul cel nou, luni. Aveți suficienți bani să vă descurcați weekend-ul acesta?

— Mai mult decât suficienți, zise Arthur.

***

Arthur a ieșit din bancă și s-a îndreptat înapoi spre hotel, pe Princess Street. Ceea ce nu-i spusese lui Buchan era că intenționa să facă niște cumpărături înainte să se îndrepte spre Ambrose și chiar să meargă la un concert sau un recital. Se opri la patru magazine în drum spre hotel și își cumpără trei costume și șase cravate. Arthur făcuse mai multe cumpărături în ultimele ore decât reușise în ani de zile. A continuat să se plimbe pe Princess Street și s-a oprit să admire un tablou, în vitrină la Munro. Era un coș cu fructe de Peploe care îi plăcu foarte mult. Dar mai avea deja șase. Și oricum, se gândi el, poate nu ar fi fost înțelept să intre într-o galerie de unde domnul Macpherson cumpărase atâtea tablouri, așa că își continuă drumul către hotel.

A făcut un duș rece, și-a schimbat hainele și a coborât în restaurantul hotelului, unde a savurat o friptură Aberdeen Angus și o sticlă de vin roșu despre care citise în suplimentele colorate ale ziarelor.

Atunci când a trebuit să semneze nota de plată – era să semneze cu numele lui adevărat – era deja

gata să se bucure de un somn odihnitor. Trecând pe lângă Scott's Bar, în drum spre lift, s-a întors și i-a văzut imaginea în oglindă. Era așezată pe un scaun, la celălalt capăt al barului, sorbind dintr-un pahar de șampanie. Arthur continuă să se îndrepte către lifturi și când unul s-a deschis, el a ezitat și s-a întors mergând încet spre ea. Putea oare să fie atât de atrăgătoare? Nu era decât o modalitate de a afla. Oricum, cineva probabil i se alăturase deja, până acum.

I-a mai aruncat o privire și a fost și mai intrigat. Avea în jur de patruzeci de ani, iar rochia verde, elegantă care se oprea puțin deasupra genunchilor l-a făcut pe Arthur să fie convins că nu putea fi neînsoțită. Se apropie de bar și se așeză la două scaune distanță de ea. Și-a comandat ceva de băut însă nu avea curaj nici măcar să se uite la ea, în niciun caz să încerce să intre în vorbă.

— Sunteți aici pentru conferință? întrebă ea.

Arthur s-a întors, s-a uitat adânc în ochii ei verzi, apoi s-a bâlbâit,

— Ce conferință?

— Conferința anuală a vânzătorilor de articole de grădinărit.

— Nu, zise Arthur. Sunt în concediu. Dar dumneavoastră de asta sunteți aici?

— Da, conduc un mic magazin cu articole de grădinărit în centrul orașului Durham. Sunteți cumva grădinar?

Arthur se gândi la apartamentul său din Toronto, unde avea un ghiveci, la fereastră, apoi la Ambrose Hall unde avea peste jumătate de hectar.

— Nu, reuși cu greu să răspundă. Am locuit întotdeauna în oraș, zise el, în timp ce ea golea paharul de șampanie.

— Pot să vă mai iau unul?

— Mulțumesc, zise ea.

Barmanul îi umplu un nou pahar.

— Mă numesc Marianne.

— Eu sunt Sandy, zise el

— Și cu ce te ocupi Sandy?

— Mă joc învârtind acțiuni la bursă, răspunse adoptând personalitatea lui Macpherson. Și prin „conduc” vrei să zici că o deții?

— Aș vrea eu, zise ea.

Și până când Marianne să termine și cel de-al treilea pahar de șampanie, Arthur știa deja despre ea că era divorțată, soțul ei fugise cu o femeie care avea jumătate din anii lui, nu avea copii și plănuise să meargă la concertul Schubert de la Usher Hall, în seara aceea, însă, din nefericire, toate biletele fuseseră vândute. După încă un pahar a aflat și că nu-l considera pe Brahms din aceeași categorie cu Beethoven. Arthur se întreba deja cât de lung era drumul de la Edinburgh la Durham.

— Mai dorești un pahar? întrebă el.

— Nu, mulțumesc. Ar cam trebui să mă retrag, dacă vreau să particip mâine la ședința de inaugurare.

— De ce nu mergem la mine în apartament? Am o sticlă de șampanie dar pe nimeni cu care să o împart.

Lui Arthur nu-i venea să creadă ce spusese și presupunea că ea se va ridica și va pleca ofensată, ba chiar se aștepta să primească și o palmă. Era pe punctul de a-și cere scuze când Marianne a răspuns:

— Sună distractiv. S-a dat jos de pe scaun, l-a luat de mână și l-a întrebat. La ce etaj stai, Sandy?

În trecut, Arthur se mulțumea să viseze la o asemenea seară, sau să citească despre ea în romanele lui Harold Robbins. După ce au făcut dragoste pentru a treia oară, ea îi zise:

— Ar trebui să mă întorc în camera mea, dacă nu vreau să adorm în timpul cuvântării președintelui.

— Când se încheie conferința? întrebă Arthur, privind-o cum se îmbracă.

— De obicei, pe la ora patru.

— Ce-ai zice dacă aș încerca să obțin niște bilete la concertul Schubert, după care să mergem să luăm cina împreună.

— Sună minunat, zise Marianne. Ne întâlnim la recepție, la ora șapte, mâine-seară?

Chicoti.

— Adică astă-seară, zise ea, apoi se aplecă și îl sărută.

— Ne vedem acolo, zise el.

Și până să se închidă ușa, Arthur dormea deja adânc și mulțumit.

Arthur se trezi, în dimineața următoare cu gândul la Marianne, motiv pentru care a decis să-i cumpere și un cadou, pe care să i-l ofere la cină. Însă mai întâi trebuia să facă rost de două bilete, cu cele mai bune locuri, la un spectacol care se derula cu casa închisă, apoi să afle care e cel mai bun restaurant din Edinburgh.

Arthur a făcut un duș prelungit, în timpul căruia s-a trezit fredonând o arie din *Visul unei nopți de vară,* a lui Mendelssohn[33]. A continuat să fredoneze și în timp ce se îmbrăca. Și-a pus o cămașă nouă, apoi un costum nou și a început să se gândească ce fel de cadou ar face-o pe Marianne fericită. Nu ar trebui să exagereze, dar să îi dea de înțeles că noaptea precedentă însemnase mult mai mult decât o aventură pentru el.

S-a îndreptat spre noptieră, să-și ia portofelul și ceasul, însă nu erau acolo. A deschis șifonierul și a găsit o Biblie. A verificat rapid noptiera de pe cealaltă parte a patului, apoi în baie și după aceea în costumul cel nou care zăcea mototolit pe podea. Se așeză pe marginea patului și zăbovi o perioadă, nedorind să accepte adevărul. Nu-i venea să creadă că o asemenea creatură divină putea să fie o hoață ordinară.

Ezită inițial, însă ridică totuși receptorul telefonului aflat la capul patului și formă numărul domnului Buchan, de la Royal Bank of Scotland.

A rămas sub vrajă până când a auzit o voce cunoscută la capătul celălalt al firului.

— Îmi pare rău să vă deranjez, zise Arthur, însă mi-am pierdut cardul de credit.

— Nu este nicio problemă, zise Buchan. Se întâmplă mereu. Îl anulez imediat și puteți să-l ridicați pe cel nou luni dimineață. Dacă aveți nevoie de bani între timp, treceți pe la mine și rezolv eu.

— Nu, am suficient ca să-mi ajungă până luni, zise Arthur, deoarece nu voia să-i spună că i se furaseră și banii.

Arthur a coborât pentru micul dejun și nu a fost surprins când a aflat că nu era nicio conferință a grădinarilor și că nimeni, sub numele de Marianne nu se cazase la hotel. Când a plecat la plimbare, de la hotelul Caledonian, a reluat privitul în vitrine și a zărit până și un cadou potrivit pentru Marianne. Degeaba. Și când a trecut pe lângă Usher Hall, în drum spre hotel, era deja coadă la intrare. Măcar asta fusese adevărat.

A petrecut un sfârșit de săptămână dezamăgitor, cu plimbări în centrul istoric al orașului, mese la hotel și filme de categoria B pe care le văzuse deja. Când a trecut pe lângă Scott's Bar sâmbătă seara și a văzut o blondă tânără și atrăgătoare stând singură la bar, și-a văzut de drum.

Până luni epuizase toate variantele din meniul hotelului și toate filmele și nu-și dorea decât să se întoarcă la Ambrose Hall și să-și înceapă noua viață. Surpriza era că încă nu putea să și-o scoată din cap pe Marianne.

5

În momentul în care Arthur a terminat de împachetat, luni dimineața, stabilise deja în mintea lui că pierderea a câteva sute de lire și a ceasului, pe care oricum nu și-l dorise niciodată era un preț corect pentru cea mai frumoasă noapte din viața lui.

Se uită cât e ceasul. Nu-l avea la mână. Arthur zâmbi pentru prima dată în câteva zile. Abia aștepta să rezolve cu Buchan, să se urce în primul tren către Ambrose și să încerce să uite întreaga tărășenie, însă știa că nu va putea să o uite. Se simțea puțin mai bine odată ce a părăsit hotelul și se îndrepta spre bancă, iar când intră, secretara domnului Buchan îl aștepta pe hol, gata să-l primească. Un gest rezervat doar celor mai importanți clienți, se gândi el.

— Sper că ați avut un sfârșit de săptămână plăcut, domnule Macpherson, zise ea conducându-l pe Arthur în biroul domnului Buchan.

— Mulțumesc. Da, am avut, zise el politicos, timp în care ea-i deschise ușa și se dădu la o parte pentru a-i permite să intre.

Arthur rămase încremenit când dădu cu ochii de domnul Stratton, așezat în dreapta lui Buchan, iar în stânga văzu un bărbat, bine clădit, pe care nu-l recunoștea.

— Stai jos, Dunbar, zise Stratton, iar ușa se închise în spatele lui.

Arthur se supuse ordinului directorului ca și cum s-ar fi aflat înapoi în Toronto.

— Nu mi-a fost greu să-mi dau seama ce ai plănuit în decursul ultimului an, zise Stratton și măcar am reușit să te prindem înainte să apuci să faci pagube semnificative.

Îl avem alături de noi pe inspectorul-șef Mullins de la Poliția Municipală Edinburgh, adăugă el, dezvăluind identitatea celui de-al treilea individ.

Arthur nu scosese nicio vorbă încă, deși ar fi vrut să-l întrebe pe polițist cât de lungă urma să fie pedeapsa lui, însă se mulțumi să întrebe:

— Cum ați aflat?

— Ceasul, zise inspectorul-șef Mullins. „Lui Arthur, din partea tuturor colegilor săi de la BNT". Odată ce am aflat de la ce vine BNT, restul a fost ușor. Și după ce te-a descris ca pe un domn simpatic, cu accent american, un telefon la bancă și domnul Stratton ne-a zis că ți-a făcut cadou un Rolex Oyster.

— Și pe Marianne cum ați prins-o?

— A încercat să-și cumpere un bilet de tren către Durham cu cardul tău de credit; din fericire domnul Buchan îl anulase deja.

— Și din câte îmi pot da seama, zise Stratton, preluând cuvântul, nu ai cheltuit decât 2.782 de dolari din banii domnului Macpherson. Totuși, la asta se adaugă suma de 73.141 de dolari pe care banca va trebui să-i returneze în contul domnului Macpherson, în urma eșuatei proceduri de conversie.

— Plus încă 49.124 de lire, zise Buchan, care i se vor imputa BNT după conversia înapoi în dolari.

— Domnul Buchan mi-a dat deja toate acțiunile, obligațiunile și celelalte instrumente financiare, pe care le voi lua înapoi la Toronto și odată ce mă voi întoarce acolo, contul domnului Macpherson va reveni la valoarea inițială. Deci, cu puțin noroc, nici nu va afla ce s-a întâmplat. Totuși, continuă Stratton, ai păgubit Banca Națională din Toronto cu 123.468 dolari, ca să nu mai spun ce prejudiciu de imagine ar fi putut să sufere banca în caz că s-ar fi aflat această poveste. Dar mulțumită cooperării poliției din Edinburgh, căreia îi vom rămâne etern recunoscători, continuă Stratton după ce-i zâmbi inspectorului, dacă ești de acord să acoperi pagubele, ei își vor retrage acuzațiile.

— Și dacă nu sunt de acord? zise Arthur.

— Ca vicepreședinte al unei bănci, ocupând o poziție ce conferă încredere, zise inspectorul-șef Mullins, te paște o pedeapsă cuprinsă între șase și opt ani într-o închisoare scoțiană. Nu ți-aș recomanda, băiețaș, mai ales dacă avem în vedere alternativa.

Domnul Stratton se ridică de pe scaun, se îndreptă spre celălalt capăt al mesei și îi înmână lui Arthur un cec de 123.468 dolari destinat băncii. Nu necesita decât o semnătură.

— Dar voi rămâne aproape falit.

— Poate că ar fi trebuit să te gândești la asta de la început, zise Stratton, oferindu-i un pix.

Arthur semnă fără tragere de inimă, fiind de acord că alternativa subtil descrisă de către Mullins, nu era foarte atrăgătoare.

Stratton luă cecul și îl puse în portofel. Se întoarse apoi către inspectorul-șef și-i spuse:

— Asemenea dumneavoastră, ne retragem acuzațiile.

Mullins se arătă dezamăgit.

Tipic lui Stratton, se gândi Arthur. Dacă ți-ai acoperit fundul tău, să-i ia dracu' pe restul. Arthur se întreba dacă informația va ajunge măcar la consiliul de conducere. Însă Stratton nu terminase. Ridică o geantă, pe care o scoase de sub scaunul lui și vărsă un morman de dolari canadieni pe masă, în fața lui Arthur.

— Contul tău a fost închis, zise el, iar banca nu mai vrea să facă afaceri cu tine.

Arthur adună încet teancurile învelite în celofan, conștient de faptul că îi plătise lui Stratton până și biletul de clasa întâi la zborul de întoarcere la Toronto. Puse banii înapoi în geantă.

— Și cum rămâne cu ceasul meu, domnule inspector? zise Arthur întorcându-se către Mullins.

— Doamna Dawson este programată să apară în fața judecătorului, mâine-dimineață, la ora zece, deci puteți să mergeți să vă ridicați ceasul oricând după aceea, dar nu înainte de a fi primit o sentință.

Îi zâmbi lui Arthur pentru prima dată.

— Presupun că nu doriți să apăreți ca martor în favoarea Coroanei? zise el, ridicând o sprânceană.

Arthur îi zâmbi înapoi.

— Presupunerea dumneavoastră este corectă, domnule inspector. N-aș face-o nici dacă ar fi o condiție.

Mullins se încruntă, iar Arthur s-a ridicat de pe scaun și a părăsit încăperea în liniște, fără zâmbete, fără strângeri de mână și cu siguranță, fără să fie condus până la ieșire. A ieșit din bancă năuc, apucând spre hotel și neștiind ce să facă mai departe.

Nu mersese mai mult de o sută de metri pe Princess Street, când a zărit scris pe o fereastră, cu litere negre, Henderson & Henderson, Birou de avocatură.

6

Când inculpata a luat loc în boxa acuzaților, părea obosită și vulnerabilă.

Un ofițer al curții s-a ridicat și a citit cu voce tare acuzațiile.

— Marianne Dawson, ești înfățișată curții sub trei acuzații. Prima: că ai furat o carte de credit de la un domn Macpherson și ai încercat să o folosești ca să îți cumperi un bilet de tren către Durham. Cum te declari în fața acestei acuzații, vinovată sau nevinovată?

— Vinovată, zise inculpata, aproape șoptind.

— Cea de-a doua acuzație, continuă ofițerul, este că ai furat o sumă de bani de aproximativ două sute de lire de la același domn Macpherson. Cum te declari, vinovată sau nevinovată?

— Vinovată, repetă ea.

— Și cea de-a treia acuzație este că ai furat un ceas Rolex Oyster de la același domn. Cum te declari, vinovată sau nevinovată?

Marianne își ridică privirea, îndreptând-o spre ofițer și răspunse încet:

— Vinovată.

Președintele completului de judecători se uită în sală și întrebă:

— Inculpata este reprezentată legal?

Un bărbat înalt, îmbrăcat la patru ace, se ridică și spuse:

— Am privilegiul de a o reprezenta pe doamna Dawson.

Judecătorul a fost surprins să-l vadă pe unul dintre cei mai de succes avocați din Edinburgh, reprezentând un asemenea caz mărunt.

— Domnule Henderson, clienta dumneavoastră s-a declarat vinovată la toate capetele de acuzare, presupun că veți pleda pentru circumstanțe atenuante?

— Cu siguranță, așa voi face, domnule, zise el aranjându-și sacoul. Aș dori să încep prin a aduce

în atenția curții faptul că doamna Dawson a experimentat de curând un divorț traumatizant și în ciuda pensiei alimentare cuvenite în urma divizării familiei, soțul dumneaei nu a făcut niciun efort pentru a-și îndeplini obligațiile, ignorând chiar și un ordin judecătoresc emis împotriva lui, în acest scop. Până de curând, continuă domnul Henderson, doamna Dawson a deținut poziția de director la Durham Garden Centre, până când firma a fost preluată de Scotsdales și a fost concediată. Sunt sigur că judecătorii vor lua în calcul că aceasta este prima abatere, pe lângă amenda de parcare de acum patru ani. Totuși, doamna Dawson își regretă fapta și este dispusă să-i returneze domnului Macpherson suma, până la ultimul bănuț, de îndată ce își va găsi o slujbă. Aș dori să îmi încheie pledoaria spunând că, până astăzi doamna Dawson s-a bucurat de o reputație nepătată de cetățean cinstit, lucru pe care sper că judecătorii îl vor lua în considerare înainte să dea o sentință.

— Vă sunt recunoscător, domnule Henderson, zise judecătorul. Vă rog să-mi permiteți să mă consult cu colegii mei pentru câteva momente.

Henderson se înclină iar președintele completului discută cazul cu colegii săi, apoi ajunseră la un verdict.

Judecătorul se întoarse cu fața la inculpată.

— Doamnă Dawson, începu el, în ciuda pledoariei înduioșătoare a avocatului dumneavoastră în a vă găsi circumstanțe atenuante, cineva aflat în postura dumneavoastră trebuie să fi fost conștient că încalcă legea.

Marianne își plecă privirea.

— Deci nu am de ales decât să vă condamn la șase luni de închisoare cu suspendare pe termen de doi ani. Totuși, dacă veți mai fi adusă în fața mea, data viitoare nu voi ezita să dau o sentință de încarcerare. Dar de data aceasta, vă oblig să plătiți o amendă penală de două sute de lire.

Se uită înspre domnul Henderson și-l întrebă:

— Are inculpata posibilitatea materială de a plăti amenda?

Domnul Henderson se întoarse și privi spre fundul sălii de judecată, unde era așezat clientul său. Arthur făcu semn că da.

7

Arthur luă o hârtie cu antet din raftul pentru scrisori, de pe biroul său și o puse în mașina de scris.

Stimate dl. Stratton,

Vă mulţumesc pentru recenta scrisoare şi pentru cele trei carnete de cecuri, care au ajuns în această dimineață.

Încep prin a vă mărturisi cât de mult apreciez anii pe care dl. Arthur Dunbar i-a petrecut administrându-mi cu conştiinciozitate contul şi vă rog să-i transmiteți din partea mea să se bucure de o perioadă cât mai lungă și cât mai fericită de pensionare.

Mi-am verificat conturile și totul pare să fie în regulă. Totuși, vă voi scrie la sfârşitul trimestrului în legătură cu viitoarele investiții pe care le iau în calcul.

De asemenea aș dori să vă anunț că m-am căsătorit, recent, motiv pentru care tiparul tranzacţiilor mele este posibil să se schimbe. Soția mea și cu mine intenționăm să călătorim, ocazional, peste hotare pentru a vizita marile săli de concerte din Europa. Cât timp vom fi plecați, soții Laidlaw vor continua să administreze Ambrose Hall, deci puteți să vă așteptați la cheltuielile gospodărești obișnuite, de asemenea și la salariile lor lunare.

Aș vrea să vă mai spun…

Se auzi o bătaie în ușă și Arthur se opri din scris.

— Intră!

Morag băgă capul pe ușă și zise:

— Mă întrebam ce ați dori să mâncați la prânz, dumneavoastră și doamna Macpherson? Mai am din plăcinta de vânat care vă place atât de mult.

— Perfect, zise Arthur, dar nu prea multă. Doamna Macpherson m-a pedepsit deja pentru că m-am îngrășat.

— Și doamna Macpherson m-a rugat de asemenea să vă reamintesc că mergeți la Edinburgh, în seara asta, la nu știu ce concert.

— Nu e un concert oarecare, Morag. Simfonia a treia de Beethoven, la Usher Hall.

— Mai aveți nevoie de ceva, domnule?

— Da, tocmai termin o scrisoare către domnul Stratton, deci ai putea să-l rogi pe Hamish să urce? Aș vrea să meargă până în sat și să o trimită.

— Desigur, domnule.

Arthur se reîntoarse la scrisoare.

Aș vrea să vă mai spun cât de încântat am fost să aflu că vă veți ocupa personal de administrarea contului meu. Îmi face foarte mare plăcere să știu că interesele mele se află pe mâini sigure.

Cu sinceritate,

Se auzi o bătaie în ușă și Laidlaw intră.

— Ați vrut să mă vedeți, domnule?

— Da, Hamish. Doar o semnătură.

*A dat cu banul și a pierdut**

Domnul Graber le împărți băieților lucrările corectate, înainte de a se întoarce la catedră.

— Nu au fost rele, zise tânărul profesor, cu excepția lucrării lui Jackson, care pesemne crede că nu merită să-și irosească timpul cu d-alde Goethe. Și din moment ce materia aceasta este opțională, nu pot să nu-l întreb pe Jackson, la ce te-ai mai obosit să te înscrii?

— Tatăl meu m-a pus, recunoscu Jackson. S-a gândit că s-ar putea să vină o vreme în care mi-ar prinde bine să știu puțină germană.

— Cam cât de puțină? întrebă profesorul.

Brooke, prietenul lui Jackson, care stătea la pupitrul de lângă el, îi șopti, însă suficient de tare încât să poată auzi toată lumea:

— De ce nu-i zici adevărul, Oliver?

— Adevărul? repetă Gruber.

— Tata crede că în scurtă vreme vom intra în război cu Germania.

— Și de ce ar crede așa ceva, dacă pot să te întreb? Când a mai cunoscut Europa așa o lungă perioadă de pace?

— Sunt de acord, domnule, însă tata lucrează la Ministerul de Externe. Zice despre Kaiser că-și dorește război și că o să se folosească de orice pretext pentru a invada Belgia.

— Dar nu uita de prevederile tratatului, zise Gruber deplasându-se încet printre pupitre. Asta le-ar obliga și pe Franța și pe Marea Britanie să intre în război. Profesorul se opri pentru a cugeta.

— Deci adevăratul motiv pentru care vrei să-nveți limba germană, continuă el încercând să înveselească discuția, este ca să poți conversa cu Kaiserul atunci când va mărșălui victorios pe Whitehall.

— Nu, nu cred că la asta s-a gândit tata, domnule. Cred că s-a gândit că odată ce Kaiserul

va fi trimis la plimbare, dacă aș ști să vorbesc germană cât de puțin, m-aș putea aștepta la un post de guvernator regional.

Toată clasa izbucni în râs și începu să aplaude.

— Să sperăm, spre binele conaționalilor tăi și al meu, Jackson, că o să ai mult de așteptat.

— Și în situația în care Kaiserul Wilhelm ar declara război, zise Brooke, pe un ton mai serios, ați fi nevoit să vă întoarceți în țara dumneavoastră?

— Sper că asta nu se va întâmpla niciodată, Brooke, zise Gruber. Privesc Anglia ca pe a doua mea casă. În Europa este pace deocamdată, deci trebuie să sperăm că tatăl lui Jackson se înșală. Nimeni nu ar avea de câștigat din astfel de acțiuni demente și ele nu ar face altceva decât să întoarcă omenirea cu un secol înapoi. Să ne bucurăm deci că regele George al V-lea și Kaiserul Wilhelm sunt veri.

— Nu l-am avut niciodată la inimă pe vărul meu, zise Jackson.

***

— Ai auzit vestea? zise Brooke, traversând sala de mese alături de Jackson, câteva săptămâni mai târziu.

— Ce veste? zise Jackson.

— Domnul Gruber se va întoarce în Germania, în două săptămâni.

— De ce? zise Jackson.

— Se pare că directorul a considerat că așa ar fi cel mai înțelept, având în vedere circumstanțele.

— Îmi pare rău să aud asta, zise Jackson.

Apoi au luat loc amândoi, ia o masă de lemn, așteptând să le fie servit prânzul.

— Dar credeam că nu-ți place să înveți germană, zise Brooke, încercând să străpungă un morcov alunecos cu furculița.

— Păi nu-mi place. Dar asta nu înseamnă că nu-mi place domnul Gruber. De fapt, întotdeauna mi

s-a părut un tip foarte de treabă. Nu este deloc genul de persoană împotriva căreia cineva ar vrea să meargă la război.

— S-ar putea totuși să fim în război împotriva lui, în câteva luni, zise Brooke și dacă te gândești încă să ai o carieră în armată, te-ai putea trezi în prima linie.

— Nu cred că tu vei fi scutit de acest privilegiu, Rupert, zise Oliver, înecându-și mâncarea cu sos, doar pentru că te duci la Cambrige să stai degeaba și să scrii poezii.

— Că tot veni vorba, zise Brooke. Mama voia să te întreb dacă n-ai vrea să vii cu noi în Grantchester, la vară, vreo două săptămâni. Promit că ni se vor alătura și câteva fete, le-aș zice, interesante.

— Mi-ar face foarte mare plăcere, amice. Presupunând că n-o să ne facă alte planuri kaiserul Willhelm.

***

Oliver Jackson a petrecut două săptămâni relaxante în compania prietenului său Rupert Brooke, în vara aceea, înainte ca fiecare să o apuce pe drumul său. Brooke să studieze scriitorii clasici, la King’s College, în timp ce Jackson s-a înscris la Academia Militară Regală de la Sandhurst, unde pentru următorii doi ani, pe cheltuiala regelui, a primit instruirea necesară pentru a deveni ofițer în Armata Britanică.

***

În octombrie 1913, sublocotenentul Jackson de la brigada de infanterie Lancashire Fusiliers, s-a prezentat la comandamentul regimentului în Chester, unde foarte curând a aflat că eventualitatea unui război cu Germania nu mai era un subiect rezervat celor de la Ministerul de

Externe, ci unul despre care discuta toată lumea. Totuși nimeni nu știa încă ce va declanșa conflictul.

Când prietenul și aliatul Kaiserului Wilhelm, arhiducele Franz Ferdinand a fost asasinat la Sarajevo, împăratul german a găsit pretextul necesar pentru ca trupele lui să ocupe Belgia, fapt ce-i dădea ocazia să-și mărească imperiul.

Singurul lucru bun petrecut în timpul serviciului militar efectuat de Oliver în Chester a fost că s-a îndrăgostit de domnișoara Rosemary Carter, fiica unuia dintre colegii tatălui său de la Ministerul de Externe. În ochii taților, căsătoria dintre cei doi nu era decât o *entente cordiale,* în timp ce mamele au înțeles curând că la semnarea acestui tratat nu s-a ținut niciodată cont de părerea Ministerului de Externe.

Unul dintre multele lucruri pe care Kaiserul le-a făcut ca să-l enerveze pe Oliver, a fost să declare război cât el și Rosemary se aflau în luna de miere. Locotenentul Jackson a primit o telegramă, la hotelul Deauville prin care i se ordona să se prezinte la unitate imediat.

Câteva săptămâni mai târziu, regimentul Lancashire Fusiliers a fost printre primele trimise în Franța, unde Oliver a descoperit destul de repede că era posibil să ai parte de condiții mai grele și de mâncare mai scârboasă decât la echipa de rugby.

A fost cantonat în tranșee, unde șobolanii îi erau camarazi permanenți, iar cei șase centimetri de apă cu noroi îi serveau drept pernă și curând a învățat să doarmă în ciuda focurilor de armă constante.

— O să se termine până la Crăciun, era strigătul de optimism ce se propaga în jos pe scară ierarhică.

— Da, dar care Crăciun? întrebă un șofer de autobuz din Romford, deschizând o conservă de vită cu porumb și fasole, în timp ce-și reumplea cana cu apă de ploaie.

De fapt singurul cadou pe care tânărul ofițer l-a primit Crăciunul acela, a fost încă o tresă în paralel cu celelalte două pe care le avea pe umăr și asta doar pentru că a înlocuit un camarad care n-a prins anul 1915.

Căpitanul Jackson luase parte deja la trei atacuri cu ieșire din tranșee, până în iarna lui 1916 și nu trebuia să i se aducă aminte de speranța de viață a unui soldat în linia întâi, care era de nouăsprezece zile, iar el era deja în al doilea an. Măcar îl lăsaseră să meargă acasă în permisie pentru trei săptămâni. Perioadă pe care veteranii o denumeau permisia de dinaintea execuției.

Jackson s-a întors pe front după ce a petrecut o pauză mult visată și lipsită de griji alături de Rosemary, la căsuța lor de la țară din Crathome. Se bucură văzând că până și tatăl său credea că războiul avea să se termine în curând. Oliver se ruga să fie adevărat.

La întoarcerea pe front, Jackson a intrat imediat sub comanda ofițerului său superior.

— Ne așteptăm să lansăm o ofensivă împotriva nemților, în câteva zile, zise colonelul Hardig. Asigură-te că oamenii tăi sunt pregătiți.

Pregătiți pentru ce? se gândea Oliver. Să moară și nu rapid, ca la spânzurătoare, însă cel mai probabil încet și chinuit. Însă nu-și exprimă punctele de vedere.

Odată reîntors în tranșee, Oliver a încercat să-i cunoască pe tinerii ușor de influențat, care abia ajunseseră în prima linie și încă nu auziseră vreun foc de armă. Nici nu-i putea privi ca pe niște soldați, pentru că avea în fața lui doar niște băieți motivați de posterele cu mustăciosul care îi arăta cu degetul zicându-le: PATRIA ARE NEVOIE DE TINE.

— Când atacăm, odată ieșiți din tranșee, țineți minte un singur lucru, îi învăța Oliver. Dacă nu-i omorâți voi, să fiți al dracului de siguri că vă vor omorî ei. Gândiți-vă ca la un meci de fotbal

împotriva celor mai mari rivali. Trebuie să marcați de fiecare dată când trageți.

— Dar arbitrul cu cine ține? întrebă o voce înspăimântată.

Oliver nu i-a răspuns deoarece nu mai era de părere că Dumnezeu era arbitrul, deci trebuia cu siguranță să triumfe.

***

Colonelul li se alătură chiar înainte de lovitura de începere și suflă în fluier pentru ca meciul să înceapă. Căpitanul Jackson a fost primul ieșit din tranșee, conducându-și brigada, care-l urma la mică distanță. Înainte, înainte, atacau iar oamenii lui cădeau ca muștele în jurul său, cei mai norocoși murind pe loc. Continuă să atace și începu să se întrebe dacă nu cumva era de unul singur, când deodată, fără avertisment, văzu un om fugind către el. Asemenea lui Oliver, bărbatul avea baioneta montată și era gata să ucidă. Oliver se împăcă cu ideea că nu era posibil ca amândoi să supraviețuiască întâlnirii și probabil niciunul dintre ei. Își ținu arma strâns, ca un luptător medieval, gata să-și răpună adversarul. Era pregătit să-și înfigă baioneta și nu într-un sac de nisip, ca la instrucție ci într-o făptură umană împietrită de frică, dar nu mai mult decât el.

Nu lovi până ce nu-i vezi albul ochilor, își aminti vorbele sergentului de la instrucțiile din Sandhurst. Nu ai voie să te pripești, dar nici să ataci prea târziu. Alte vorbe care îi rămăseseră întipărite în minte. Însă când îi zări albul ochilor, nu putu să lovească. Lăsă arma jos așteptând clipa morții, dar spre surprinderea lui și neamțul își coborî arma. Amândoi s-au oprit în mijlocul câmpului de luptă.

Pentru câteva momente se priviră unul pe celălalt cu uimire. Însă Oliver a fost cel care a

izbucnit în râs, deși poate doar ca să elibereze tensiunea acumulată.

— Ce cauți aici Jackson?

— Pot să vă întreb același lucru, domnule?

— Duc la îndeplinire ordinele altcuiva, zise Gruber.

— Și eu.

— Dar tu ești soldat profesionist.

— Moartea nu discriminează, zise Oliver. Adesea îmi amintesc de viziunea dumneavoastră înțeleaptă despre război și uitându-mă în jur, pe câmpul de bătaie, nu pot decât să mă întreb câți oameni de valoare au pierit aici.

— De ambele părți, zise Gruber. Însă nu îmi pare deloc bine că am avut dreptate.

— Și acum ce vom face, domnule? Nu putem să stăm aici să filosofam până se încheie pacea.

— Dar în același timp, dacă ar fi să ne întoarcem nepăsători, fiecare de unde a venit, cel mai probabil ne paște curtea marțială și ne vor împușca în zori.

— Atunci, unul dintre noi va trebui să-l ia pe celălalt prizonier, zise Jackson și să se întoarcă victorios.

— Nu-i o idee rea. Dar cum să decidem? întrebă Gruber.

— Să dăm cu banul?

— Cât de britanic din partea ta, zise Gruber. Păcat că soarta războiului n-a putut fi decisă așa, zise profesorul scoțând un Goldmark din buzunar.

— Alege tu, Jackson, zise el. Până la urmă voi sunteți echipa oaspete.

Oliver urmări moneda învârtindu-se în aer și strigă, „pajură”, pentru că nici nu putea concepe că fața Kaiserului i-ar fi adus noroc.

Gruber oftă și se aplecă privindu-și împăratul. Oliver își scoase rapid cravata, îi legă încheieturile prizonierului la spate și începu să-și conducă fostul profesor înapoi spre linia sa de front.

— Ce mai știi de Brooke? întrebă Gruber pe măsură ce-și croiau drum prin noroi, pășind peste cadavrele camarazilor căzuți.

— Era în Marina Regală când mi-a scris ultima dată.

— I-am citit poezia despre Grantchester. Am încercat chiar să o și traduc.

— „The Old Vicarage", zise Jackson.

— Pe aceea, da. Ironia este că a scris-o într-o vizită la Berlin. Un poet foarte talentat. Să sperăm că va supraviețui acestui război oribil, zise Gruber, în timp ce soarele cobora dincolo de linia orizontului.

— Sunteți căsătorit, domnule? întrebă Oliver.

— Da. O cheamă Renate. Și avem un fiu și două fiice. Dar tu?

— Rosemary. Abia ne căsătorisem când am fost mobilizat.

— Ghinion, amice, zise Gruber înainte de a-și surprinde fostul elev. Ai vrea să-mi botezi mezinul, pe Hans? Vezi tu, consider că e de datoria mea să mă asigur că, odată ce se va încheia războiul, asemenea nebunie nu se va mai repeta.

— Sunt de acord cu tine, Ernst și aș fi onorat. Și poate cu timpul…

— Oliver îți propun, spre binele amândurora, zise Gruber pe măsură ce se apropiau de linia frontului britanică, ca atunci când mă predai englezilor, să nu fie prea evident faptul că suntem vechi prieteni.

— Bine gândit, Ernst, zise Oliver, și-l apucă pe prizonier strâns de braț.

Următoarea voce pe care o auziră întrebă:

— Cine-i acolo?

— Căpitanul Jackson, regimentul Lancashire Fusiliers, cu un prizonier german.

— Avansează ca să fii identificat.

Oliver își împinse înainte fostul profesor.

— Bună treabă, zise sergentul santinelă. Puteți să mi-l lăsați mie, domnule. Și tu, mișcă-te

nemțălău spurcat.

— Sergent! zise Oliver răstit, ține minte că e ofițer.

***

Războiul s-a încheiat până la Crăciun. Până la Crăciunul din 1918.

Căpitanul Ernst Gruber a stat doi ani într-o tabără de prizonieri de război din Anglesey. Își petrecea diminețile învățându-și camarazii prizonieri limba celor care îi capturaseră, deoarece era posibil să vină un moment în care să le folosească să știe puțină engleză, le zicea el, parafrazându-l pe Jackson.

Oliver i-a trimis lui Gruber opera completă a lui Rupert Brooke, pe care acesta a tradus-o în serile în care aștepta ca războiul să ia sfârșit.

Ernst Gruber a fost trimis înapoi la Frankfurt în noiembrie 1919 și la interval de câteva zile i-a scris lui Oliver ca să-l întrebe dacă voia încă să-i fie naș lui Hans. După câteva săptămâni a primit o scrisoare de la nevasta lui Oliver, Rosemary, în care îi zicea că soțul ei fusese ucis pe Frontul de Vest, cu doar câteva zile înainte de semnarea armistițiului. Ei de asemenea aveau un fiu, Arthur Oliver, iar în ultima permisie a soțului ei, acesta îi spusese că spera ca Ernst să accepte să fie unul din nașii lui Arthur.

Cu ajutorul tatălui lui Oliver, lui Gruber i-a fost îngăduită vizita în Anglia pentru a-și îndeplini rolul în creștinarea copilului. Stând alături de familia lui Oliver, Ernst nu a putut să nu se întrebe ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi câștigat el când au dat cu banul.

POST-SCRIPTUM

19 septembrie 1943

LOCOTENENTUL HANS OTTO GRUBER a călcat pe o mină anti-personal, în timpul luptei pe Frontul de Vest. A decedat trei zile mai târziu.

6 iulie 1944

CĂPITANL ARTHUR OLIVER JACKSON MC a fost ucis în timp ce-și conducea plutonul pe plajele din Normandia.

15 noiembrie 1944

PROFESORUL ERNST HELMUT GRUBER a căzut în fața plutonului de execuție în Berlin, pentru rolul jucat în tentativa eșuată de asasinare a lui Adolf Hitler de la Bârlogul lupului.

Odihnească-se în pace

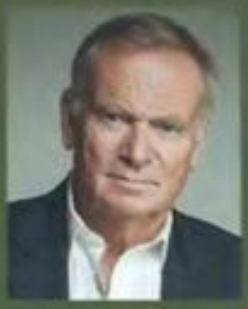

Renumitul povestitor **Jeffrey Archer** se întoarce cu **Spune povestea**, o colecție de paisprezece povestiri geniale, cu ritm trepidant, pline de răsturnări de situații și personaje de neuitat.

O nouă carte captivantă, o lectură greu de abandonat.

Editura Vivaldi

ISBN: 978-973-150-136-9

www.jeffreyarcher.com

{1} Se expun tablouri pe gardurile metalice (E un spectacol interesant) (n. trad.)

{2} Radcliffe era unul din cele mai prestigioase colegii pentru fete, înainte de preluarea lui de către Harvard, la 1 octombrie 1999. Ambele instituții își au sediul în orașul Cambridge din statul Massachusetts, cuprins în zona metropolitană a orașului Boston. Orașul Cambridge a primit numele în onoarea universității din Anglia.

{3} Locul unde la 23 aprilie 1564 s-a născut William Shakespeare, de asemenea este și locul în care este înmormântat scriitorul.

{4} Funcție aproximativ echivalentă cu cea de rector in cazul universităților europene și cu cea de cancelar, în cazul țărilor Commonwealth, una din diferențele dintre posturi constând în faptul că președintele este membru ales, în cazul Yale, de către Yale Corporation.

{5} În Roma necreștină, discipolii Creștinismului erau pedepsiți fiind obligați să lupte în arenă, uneori împotriva leilor.

{6} Furtuna. Act IV scena I; W. Shakespeare Teatru. Voi I, pg 353: Trad.: Leon Levițchi și Dan Duțescu. Editura Albatros, colecția Lyceum

{7} Hamlet. Act I scena III ; W Shakespeare, Teatru, voi I, pg 341, Trad.: Leon Levițchi și Dan Duțescu; Editura Albatros colecția Lyceum.

{8} Henry VI partea a II-a; act IV scena 2 ; W Shakespeare Opere complete Vol I pg 301-302, Trad.: Barbu Solacolu, Editura Univers, Buc.

{9} Este amuzant deoarece Yale este o facultate prestigioasă de drept în SUA, iar replica este cu siguranță, o ironie adresată studenților.

{10} Richard III; W. Shakespeare; Opere complete, vol. I, pg.477, act 1, scena 1. Trad.: Dan Duțescu.

{11} Citat greșit din Troilus și Cresida, act I, scena 3, W. Shakespeare, Opere complete volumul VI, Ed. Univers. Traducere: Leon Levițki, pag 22.

{12} Sonetul 25: William Shakespeare- Sonete, Junimea pg.35. Trad: Gh. Tomozei.

{13} Demnitar de rang superior în statele monarhice din apusul Europei, care are în grija sa camera suveranului. La englezi,

membru al guvernului, numit de monarh, la propunerea prim-ministrului.

{14} Primul vas britanic care a făcut înconjurul lumii, între 1577-1580, la comanda celebrului căpitan Sir Francis Drake.

{15} Troilus și Cresida act III, scena III; W Shakespeare, Opere complete, voi VI, pg 61, trad.: Leon Levițchi, Editura Univers, București, 1987.

{16} Esquire – Titlu neoficial de politețe fără un înțeles exact, folosit, în special în formă abreviată, plasat după prenumele persoanei în cauză, folosit în special în scrisori formale. în Marea Britanie titlul se referea în special la o persoană ce nu avea origini nobile care, remarcându-se prin fapte a atins statutul de gentleman.

{17} O companie profesionistă ce stabilea normele în domeniul etichetei și comportamentului, fondată în Londra în 1769, denumită după John Debrett.

{18} Omul liniștit.

{19} Pat și Mike

{20} Una dintre cele mai prestigioase comunități de judecători și avocați din lume, cu sediul la Londra.

{21} În sistemul juridic englez, precum și în alte țări membre sau foste membre Commonwealth, un avocat al reginei/regelui este un eminent în drept, numit de monarh să fie consilier al coroanei în materie de drept.

{22} Regiune viticolă din SUA, situată în statul California.

{23} Greene King - cea mai mare companie deținătoare de pub-uri și cel mai important fabricant de bere din Regatul Unit, fondată în 1799 și listată la Bursa din Londra.

{24} Avocații care își practică meseria în sălile de judecată din sudul Regatului Unit.

{25} Organizație internațională caritabilă, înființată de oameni de afaceri, cu 35.000 de cluburi în întreaga lume.

{26} Govia Thameslink Railway = companie feroviară care operează pe liniile din sudul Angliei.

{27} Insulă din arhipelagul Insulelelor Canare (n. trad.)

{28} McGill University = universitate al cărei departament pentru studii de comerț datează din 1906.

{29} Wharton School of Business = este o instituție de învățământ pentru studii economice în cadrul Universității Pensylvania.

{30} Stanley Cup - trofeu acordat anual câștigătoarei în Liga națională de hochei.

{31} Supă specific scoțiană, gătită de obicei cu praz și fiertură de pui cu orez.

{32} Ouă gătite în pesmet.

{33} Felix Mendelssohn a compus o uvertură pentru piesa lui Shakespeare *Visul unei nopți de vară,* în 1826, pentru ca apoi să compună muzica pentru aceeași piesă, în 1842. Textul face referire la prima compoziție.

Table of Contents

Cuvânt înainte	4
O provocare	5
Unic	6
Cine l-a ucis pe primar?*	7
„Vedere spre Anvers-sur-Oise”*	29
Gentleman și cărturar*	39
Orice este permis în dragoste și în război	51
Povestea angajatului la parcări*	62
Un ceas pierdut*	79
Drumul spre Damasc*	87
Încornoratul	96
Vacanța vieții lor*	105
Nota autorului	114
A	115
B	117
C	121
Dublu sau nimic	122
Vicepreședintele executiv	128
A dat cu banul și a pierdut*	175